לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

שמועה חדשה: פרס ייפגש בשווייץ עם סגן נשיא סין

מאת אסף אלפרן, כתבנו בשווייץ

ג'נבה. — שמועה חדשה נפוצה בין הכתבים בג'נבה, על ביקורו של פרס בשווייץ בסוף השבוע.
אם בעבר היו ניחושים לגבי אפשרות של פגישת שר־החוץ עם דיפלומט סובייטי בכיר, עתה סבורים שהוא עשוי לפגוש כאן את סגן נשיא סין, המסייר גם הוא במערב אירופה. מה שבטוח לפי שעה, היא העובדה שפרס ייפגש עם עמיתו השווייצי פייר אוברט. שמעון פרס, יגיע לג'נבה מפאריס, ויקיים את פגישותיו בעיירת נופש במרכז שווייץ, אחר־כך ימשיך לבון, בתחילת השבוע הבא. על מסעו של פרס — ראה עמוד 3.

יום ג', כ"ו בסיון תשמ"ז, 23 ביוני 1987 / שנת מ"ד מס' 13375 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הסתיימו השביתות וההשבתות – חוזרים למשא־ומתן

אוטובוסים ושידורים — כרגיל

בעקבות סיכום שהושג אמש בלשכת שר־האוצר ובהשתתפות נציגי העובדים ורשות השידור סוכם כי הטכנאים ישובו לעבודה תקינה וכי תוספת שכר בת 6% תינתן להם כנגד תמורה שתקבע במו"מ ● הנהלת „אגד" נענתה לפניית ראש־הממשלה להפסיק העיצומים תמורת הבטחה לחדש היום המו"מ עם שר התחבורה

מאת אתי רונאל,
כתבת „על המשמר"

שידורי הרדיו והטלוויזיה חודשו אמש ב־11 בעקבות הסיכום, שהושג בלשכתו של שר האוצר, משה ניסים, ובהשתתפות שר החינוך יצחק נבון, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, יו"ר רשות השידור, מיכה ינון ומנכ"ל הרשות אורי פורת.

הוחלט, כי עובדי ההנדסה ברשות השידור יחזרו לעבודה תקינה ומלאה, וכי תוספת השכר בת ששת האחוזים תינתן להם כנגד תמורה, שתקבע במו"מ בין

(המשך בעמוד 2)

רינה נקש בפתח משרד המשפטים אתמול (צילום: ישראלי)

מאת יוסף שמי,
כתב „על המשמר"

השביתה באג"ד נסתיימה אתמול בהתערבות ראש־הממשלה יצחק שמיר. בעקבות זאת, יבוטלו כל השיבושים והשביתה הכללית שאמורה היתה לפרוץ היום.

ראש הממשלה יצחק שמיר קרא אתמול לקואופרטיב „אגד" לחזור מיד להפעלה מלאה של שרותי התחבורה ולכבד את צווי בית־המשפט. לשכת ראש הממשלה הודיעה כי ראש הממשלה יפעל לחידוש מיידי של המו"מ בין „אגד" והממשלה, בתגובה לפנייתו של ראש

(המשך בעמוד 12)

לא נתקבלה עצת רוני מילוא

סגן־השר יעץ לשמיר: לנצל השביתה לעשיית סדר בטלוויזיה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

סגן השר רוני מילוא העביר שלשום לראש־הממשלה יצחק שמיר הצעה לנצל את השביתה ברשות השידור כדי לסגור אותה — טלוויזיה ורדיו — מייד, לפטר את כל העובדים ולפתוח אותה מחדש עם עובדים חיוניים שיועסקו באמצעות חוזה מיוחד. זאת מאחר שלדעת מילוא שני־שלישים מעובדי רשות השידור מיותרים — בין אם מובטלים סמויים בין אם גלויים, המקבלים שכר מלא ללא תמורה.

לבלום ההסתדרות

מילוא סבור, שההרכב הנוכחי של הנהלת רשות השידור והממשלה מאפשר לעשות סדר ברשות השידור ולהבריא אותה לפי דוגמת „אל־על". לדעתו עתה היא ההזדמנות האחרונה לעשות סדר ברשות השידור ולבלום את תהליך ההתחזקות של ההסתדרות.

ההסתדרות, לדעת מילוא, התערבה בסכסוך ברשות השידור משיקולים פוליטיים, מתוך רצון ליצור עימות מלאכותי עם הממשלה, כדי להביא בסופו של דבר להקדמת הבחירות.

שריר חתם על צו ההסגרה — נקש יבקש דחייה עד שרעייתו תלד

פרקליטו גילה אתמול כי רעייתו של נקש, רינה, נמצאת בחודש השני להריונה ● הרתה בהפרייה מלאכותית מזרע שניטל מבעלה בתחילת 86 והופשר לצורך ההריון לפני חודשיים

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

שר־המשפטים אברהם שריר, חתם אתמול על צו המורה על הסגרתו של ויליאם נקש לצרפת. אולם נראה שהסגרתו תתעכב לזמן מה משום שפרקליטו של נקש עו"ד רולנר רוט עומד להגיש הבוקר עתירה לבג"ץ נגד שר־המשפטים ונגד נציב שירות בתי־הסוהר. להמתין ללידה

עו"ד רוט אמר כי יבקש מבג"ץ להוציא צו־ביניים נגד שריר וכן צו

(המשך בעמוד 14)

מפ"ם מתגייסת ל„יום השיוויון" ● עמוד 4
התחדש משפט דמיאניוק בירושלים ● עמוד 4
ביילין: יש לכנס הוועידה עד 88 ● עמוד 2
סכסוך עבודה כללי הוכרז במשק ● עמוד 19
נפצעו מידי שוטרים באל־עריאן ● עמוד 19
תנע"ע תילחם ב„עוזי הסיני" ● עמוד 19
אלוף אביהו בן־נון — דיוקן ● מטען חלול

מבקר המדינה נתבקש לחקור בפרשת כהן־אורגד ובנק צפון־אמריקה

ח"כ צבן פנה אתמול למבקר בנושא ● מתברר שכבר בדו"ח המבקר על משבר מניות הבנקים ב־84 — נזכרה הפרשה אולם המבקר לא היה מוסמך לדון בה ● ח"כ כהן־אורגד בתגובה לגילויי „על המשמר": אמצא הזדמנות נאותה להסביר עניין 10 מיליון הדולר

מאת צבי טימור ואודי נחשון,
כתבי „על המשמר"

בבדיקה נוספת שערך „על המשמר" בנושא העיסקה הסיבובית שיזם שר־האוצר לשעבר, יגאל כהן־אורגד, להעברת 10 מיליון דולר לבעלי בנק צפון אמריקה — התברר כי הנושא כבר הועלה בדו"ח מבקר המדינה על משבר מניות הבנקים, שהוגש בדצמבר 84.

המבקר תאר את המהלך מבלי לנקוב בשמות הנוגעים בדבר, אולם נמנע מלטפל בפרשה כיוון שהיא חרגה מהיקף הבדיקה שהוטלה עליו.

איזכור בדו"ח המבקר

בפרק על הדיונים בפרטי והסדר להבטחת ערך מניות הבנקים ציין מבקר המדינה דאז, יצחק טוניק, בסעיף מס' 16 „הועלה מקרה מיוחד של בנק מסויים שמניותיו ווסתו, אך הנהלתו העדיפה שלא להיכלל בהסדר. מרבית המניות של הבנק שייכות לבעלי עניין. הבנק ביקש סיוע כספי להמשך הבטחת שער המניות לתקופה מוגדרת. סוכם לאשר לו הלוואה בתנאים מסחריים וללא ערבות מדינה, בסכום של 10 מיליון דולר".

יצויין כי הבנקים המסחריים אינם גופים שעומדים לביקורת של מבקר המדינה ולכן נמנע ממנו למצות את הבדיקה. אולם בעקבות הגילויים על דרך קבלת ההחלטה במשרד האוצר יוכל המבקר לבדוק פעולות חריגות שנעשו בפרשה זו.

קרא הודעה מוכנה

יגאל כהן־אורגד סרב להשיב על שאלות שנוגעות לפרשה, ובתגובה לפניית כתבנו קרא הודעה מוכנה: „הידיעה שפירסמתם, מבלי לטרוח ולבדוק אותה אתי לפני פירסומה, כוללת שורה ארוכה של חצאי אמיתות, הוצאת דברים מהקשרם — כשהתוצאה היא היפוך התמונה

(המשך בעמוד 2)

הפוגה, לא פתרון

הפוגה מסוימת ומוגבלת הושגה אמש במערכת יחסי־העבודה בשירותים הציבוריים; הפוגה, ולא הסכם־פשרה, אף לא שביתת־נשק. הסיבה השורשית לאי־השקט לא הוסרה ולא נעקרה: משרד האוצר ממשיך לדבוק בעמדה בלתי־מתפשרת, לפיה, אין מקום לתיקוני־שכר משמעותיים אצל עובדי המיגזר הציבורי, למרות ההכרה הכללית (ואף המוכחת בסטאטיסטיקה), כי מקבלי השכר הבינוני ומטה סובלים זה שנתיים מירידה ניכרת בכוח־הקנייה של הכנסתם הדלה. ירידה שלא השתנתה ולא תוקנה בשנה שחלפה. על מקבלי השכר הנמוך פסחה הרפורמה במס־ההכנסה, ובשל חולשתם הטבעית, לא זכו להשתתף בחגיגת התוספות המיוחדות של העובדים החזקים והמתחזקים. אולם, האוצר, הרואה את חזותה של כל המדיניות הכלכלית בתקציב מאוזן או עודפי, מוכן לספוג עירעור ממושך של השקט התעשייתי, ובלבד שלא להסתכסך עם שרי הממשלה בדרישה לקצץ בפעולות מיותרות, כשעולה השכר של מי שמועסקים במישרה שהיא כשלעצמה נחוצה ומבוקשת. כבר נאמר (בין היתר, על־ידי פרופסורים לכלכלה, שחקרו את מבנה השרותים הציבוריים), כי שחיקת השכר של עובדי־הציבור על־ידי המעסיק הציבורי פירושה הכלכלי הוא הטלת מס מיוחד עליהם, על העובדים, לצורך מימון התקציב הממשלתי. מס כזה אינו צודק ואינו יעיל; הוא גם גורם, בטווח היותר ארוך, להרחבת התעסוקה בשירותים הציבוריים והמתוקצבים של המשק. וזאת, משום שעלות כל עובד נוסף נמוכה עד כדי כך, שלמשרד ממשלתי כזה או אחר כדאי יותר להעסיק עובד זול מלהשקיע במיכון, טכנולוגיה ובמיחשוב השירותים שהוא אמור להעניק לאזרח. שכר נמוך בשירותים הציבוריים גורר אחריו פיריון־עבודה נמוך בשירותים אלה, ולא להיפך; זו תורת השכר היעיל, המוצאת את חיזוקה ואישושה היומיומי במציאות המשרדית הישראלית.

התביעות הבסיסיות של ההסתדרות במשא ומתן עם המעסיקים הציבוריים לא היו השנה מוגזמות. להיפך: הן היו מתונות, מאוזנות ומתחשבות בצרכי כלל המשק. אך הלאווים של פקידי משרד האוצר יצרו מתחים והכשירו את הקרקע הלוהטת, ממנה בקעו לפתע ההשבתות, התפרעות והשיבושים. גם אם תרגיע ההפוגה למספר ימים, שהושגה אמש בעמל רב, את הרוחות הסוערות, אין בה ממש. לצידה, יש לזכור, דאגו אתמול האיגודים המקצועיים של עובדי־המדינה להכריז על סכסוך עבודה כולל, נוכח הסירוב המוחלט של הממשלה אפילו לנסות לבחון את דרישותיהם.

גם כאשר הרדיו מחדש לזמן־מה את שידוריו, הטלוויזיה מאירה את המסך והאוטובוסים לא ננעלים בחניוניהם, אלה הם רק אמצעים ארעיים להורדת חומו של סיר יחסי־העבודה הרותח בשירות הציבורי; הצינון הממשי, כיבוי האש, עדיין רחוק, רחוק מאוד.

4 הרוגים ו־3 פצועים בתאונה

4 אנשים נהרגו ו־3 נפצעו בהתנגשות חזיתית בין שני כלי רכב מסוג „טרנזיט", שאירעה בשעה 5 אחה"צ בכביש ת"א־ירושלים, כקילומטר וחצי מערבית מצומת לטרון. 2 פצועים הועברו לבית החולים „הדסה" עין־כרם ואחר לביה"ח „אסף הרופא". למקום הוזעקו האמבולנסים של מד"א מבית שמש ולוד ונט"ן מירושלים. (עתים)

מפלגת הפועלים המאוחדת — מרכז | הקיבוץ הארצי — מחלקה רעיונית

יום השיוויון 24.6.87

כנסי הזדהות של מפ"ם והקבה"א לתמיכה במאבקו של הציבור הערבי למען שיוויון, שלום ואחוות עמים, יתקיימו הערב 23.6.87, בשעה 21.00, בקיבוצים: יסעור, גזית, ברקאי (ולא במענית), בית קמה.

משלחות הזדהות של מפ"ם והקבה"א מתכנסות ביום ד' שעה 09.30 בבוקר לפי החלוקה:

צפון — בסניף מפ"ם נהריה 04-922940
רכזים: אלי ספרין וחוסין סאריס
נצרת — בסניף מפ"ם נצרת רח' ראשי מעל „כתקי מטרן" 06-554769
רכז: מאיר יצחקי
המשולש — בגבעת חביבה 06-378944 — רכז: אילן שורת
השרון — בסניף מפ"ם כפר־סבא 052-32055
רכז: אידריס מואסי
דרום — בסניף מפ"ם באר־שבע 057-430928
רכזים: סלמה אבו רעבט ורב ישור

מרכז מפ"ם יפעל במתכונת מצומצמת ופעילי המפלגה, מזכירי הסניפים והשליחים יצאו למשלחות באזורם או לפי השיבוץ.
טלפונים מטה הפעולה במפ"ם: 03-288244-9 ,210504 (ידידי קנדל)

חוכמת זקנים / המסך האפל

כל אבלי ציון המצפים לשווא מול המסך הקטן, לאחר שנלקחה מהם מנת הסם החלחלה, מן הדין שישננו את אימרתו של חכם התקשורת הבריטי, מלקולם מגרידג': „הטלוויזיה לא נולדה כדי לעשות את בני־האדם ריקניים, אלא היא תולדה של ריקנותם".

דוביק רוזנטל

אזמל / בחירה טובה

הזרזיר והעורבת

דוד פרמן, המנכ"ל הפורש של „עלית", הבעלים של „סוגת" ואחד היבואנים הגדולים בארץ, אוחז באופן קבוע גם בדרכון בריטי. במסיבת בת מצווה של עשיר אחר היה אורח הכבוד שמעון פרס, יו"ר מפלגת העבודה (ולייבור). לפי ציפורה ב„חדשות", גילה פרמן לפרס שטס במיוחד ללונדון כדי להצביע בעד תאצ'ר. פרס השיבו (כך במקור): „בחירה טובה. אם היתה לי זכות הצבעה באנגליה גם אני הייתי מצביע בעדה. ראש ממשלה מצויינת".

אני מניח שאין צורך למנות בפני קוראי עיתון זה את התוצאות החברתיות ההרסניות של מדיניותה הכלכלית של גברת הברזל. מה שמעניין אותי זה אם למשל, וזה רק למשל, היה ניל קינוק מנצח בבחירות, האם היה פרס שולח לו מברק ברכה בשמה של מפלגת העבודה ובשמו? ומה היה קורה אילו היה יצחק שמיר, יו"ר חרות והליכוד, מביע תמיכה גלויה בניל קינוק ובלייבור הבריטי? השאלה הזאת נראית כל־כך אבסורדית שברור שהיא תיאורטית לגמרי. מדוע מרשה לעצמו יו"ר מפלגת העבודה מה שיו"ר הליכוד לא היה חולם אפילו לעשות? האם ייתכן שהמפלגה שפרס עומד בראשה צריכה להחליף את שמה מ„העבודה" למפלגת המרכז למשל. וגם זהו רק משל כמובן.

ואולי הצדק עם שר־הביטחון, יצחק רבין, שאמר בסוף השבוע בועידת מחוז תל־אביב של המפלגה: „בכל הקשור לנושאים כלכליים־חברתיים, שרי המערך וחבריו מדברים

צילום: בנין לויר

ופועלים כמו הליכוד, והמדיניות הכלכלית־חברתית של מפלגת העבודה אינה שונה כיום ממדיניות הליכוד". ואם רבין צודק אז מה הפלא שפרס מודה שהיה מצביע בעד תאצ'ר, שהיא הרי ראש־ממשלה מצויינת אבל רק לעשירים וללבנים החיים בדרומה של הממלכה המאוחדת.

לוי מורב

מדף/קולנוע

אינגריד הציבורית

לורנס לימר: „אינגריד — חייה של אינגריד ברגמן", מסודן, 1987.

אחר אחר שוברים לנו את המיתוסים, הביוגרפים הרשעים האלה. מה זה כבר משנה אם למרלין מונרו היו הרגלים מטונפים וכשאכלה במיטה השמיטה את שיירי העוף בין הסדינים, ואם גרי קופר נאלץ לעמוד על הדום כדי להשתוות לשחקניות מולן הופיע, ושקרי גרנט העדיף בעצם ללטף בחורים?

ובאמת, מה איכפת לנו שאינגריד ברגמן, האלילה האצילית, היתה בחייה כלבתה שאפתנית, נצלנית, אנוכית, ערמומית וקפריזית, שעשתה הכל כדי לקדם את הקריירה בעוד היא שומרת על דימוי מתוק של נערת־כפר תמימה ומוסרית? לא מלאך ולא ז'אן ד'ארק היא לכם — אלא פאם־פאטל מקצועית שזנחה את הכוכבים שהתאהבו בה בעת ההסרטה, מיד בתום השימוש.

„כשרונה הגדול ביותר היה ערמומיות שקטה, הישגה הגדול ביותר — יצירתה של אינגריד אחרת, הציבורית, יצירתה הגדולה ביותר הייתה היא עצמה" — גוזר הביוגרף לספר, וכל הצדקנים מזדעזעים בציקקוק לשון, כשמסתבר שסמל הטוהר הבתולי של הקולנוע ההוליוודי הייתה כולה זיוף.

אז מה? אז מה אם אינגריד שומעת. אני מוסרת לה ברכה חמה על שהצליחה לתעתע בצופים. מגיע להם. עולם שבו מתעקשים לזהות את המיתוס הקולנועי עם האיש הפרטי ובכך מחייבים אותו להציג רמות ציבוריות כליל שלמות, הוא עולם מטומטם. ואגב. כך גם העולם של צרכני ביוגרפיות רכילות שערורייתיות.

יעל ישראל

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

על המשמר

בשטח / עובדי הרווחה

זריקות נגד אלימות

מרוב דיבורים שנישאו אתמול בבוקר מעל בימת בית החייל כמעט ונשכחה ממני העובדה שנכחתי באזכרה לאמי לוין המנוחה. שאתמול מלאו בדיוק שנה להירצחה בלשכת הרווחה במגדל העמק. האולם בין 1000 המקומות התקשה להכיל את המוני הבאים, שרבים מהם התגודדו במזנון.

כבר בכניסה סיפרה לי אחת מאותן נשמות טובות כיצד אמי, צעירה באמצע שנות העשרים, ניסתה לשווא לגונן על אשה מוכה שבעלה הקנאי ביקש לכלות בה את זעמו: האישה הפכה לצמת,

צילום: אהרן ברגמן

מאות בעצרת זיכרון לאמי לוין

הרוצח מחכה לגזר דינו ואמי — איננה. איתי, בנה בן ה־3, נישא על כתפי אביו בכניסה. לא רחוק ממנו ניצב אביה של אמי. עובד סוציאלי נתניתי, ששערו הלבין ועל פניו ארשת של ביטחון מדומה.

אחרי שיר של נתן זך פתח הנשיא הרצוג את מסכת הנאומים במילים חגיגיות כנגד האלימות ההורסת כל חלקה טובה בחברה, וקרא להפיכת דמותה המופלאה של המנוחה מקורבן־שווא לנר־תמיד לכל אדם בישראל. לרגע נדמה היה שנקלעתי לאזכרה לאומית. לתחושה זו תרמו שני דגלי האומה ולצידם תמונת הצעירה, מלאת חיים, בינות לשני נרות זיכרון.

אחרי הנשיא היה אמור להשמיע אמרותיו משה קצב, שר העבודה והרווחה. מישהו קרא מכתב התנצלות של השר, שבשל תפקידיו האחרים התקשה להשתתף באזכרה. דבריו לוו בקריאות בוז נלהבות של הקהל, שספק אם האמין שהשר הנכבד ניצב בפני משימות שלא איפשרו לו למצוא זמן להגיע לאזכרה כואבת ומשמעותית זו.

מישהו הכריז על הקמת מרכז לחקר האלימות ומנהל בית הספר לעבודה סוציאלית, דן שנייט, גילה את הפער בין התאוריות לבין הגישות בשטח. חתמה את האירוע הצגת תיאטרון־בובות קצרה ובמרכזה ברכה שנאלצה להגיב על מעשה אלימות וביקשה את עזרת הקהל כיצד להגיב ללא אלימות.

ירון גולן

רעל / אין לי

נכס אלקטוראלי

למיפלגת העבודה — שלום.
הרשו לי להציג את עצמי:
אין לי.
אין לי ברקורד שלי שום סיפור הצלחה שהחזיק מעמד.
אין לי מה להתפאר בעצירת האינפלציה, כי אני לא עצרתי אותה אלא רק הצלחתי להקפיץ אותה ל־150%.
אין לי חשק ואין לי אינטרס שיזכרו את הפרק הזה בקריירה שלי.
אין לי מיפלגה קבועה. היו לי ארבע או חמש, שמתוכן יסדתי שתיים וחיסלתי שלוש או להיפך.
אין לי זיכרון מדויק בנושא הזה. בכל אופן, עכשיו אין לי שום מיפלגה.
גם אין לי העדפה מיוחדת.
אין לי שום ציבור תומכים, ואם אלך לבחירות ברשימה עצמאית חדשה, אין לי שום סיכוי להבחר לכנסת הבאה.
לכן:
אין לי חשק ללכת לבחירות לבד.
אין לי אפילו ממה להחזיר את החובות של הבנים. לכן, נוכח חומרת המצב ובהתחשב ברקורד שלי אני מציע לכם להציב אותי במקום שביעי ברשימה שלכם לכנסת. אני בהחלט עשוי להסכים לכך אם תציבו את ידידי זלמן במקום עשירי. אם לא תיאותו להצעתי אין לי ברירה:
אין לי אלא לקבל את הצעת הליכוד שמציע לי מקום שישי. אין לי אהבה מיוחדת אליכם ואין לי שום סלידה מהליכוד למרות שאין לי משיכה מיוחדת אליו.
אין לי מעצורים.
ראו, הוזהרתם.

יהושע סובול

ציורמצב

שקופית / מיאו מיאו

סכסוך־שכנים

אני והגור (תינוק) שלי, עומדים בשבועיים האחרונים, כל יום אחר־הצהריים בחלון האחורי של הבית ומוציאים קולות פססטט ומיאו־מיאו. ואמא חתולה (בעלת צבעים של בוגרת־אשפתות מצויה), מגיעה עם שני החתלתולים שלה, אחד אפור, שני לבן, מחזירים לנו במיאו־מיאו ומתפנים להנקה. הקטנצ'יק שלי לומד קצת על החיים דרך אמא חתולה והתינוקות שלה. הוא גם מנסה להפיק מגרונו קולות מיאו־מיאו, ומתרגש בכל פעם מחדש מהפגישה עמם.

עד שבא, כמו בכל סיפור טוב, האיש הרע. האיש הרע בא הבוקר בטנדר מהוה, ושאל: „איפה פה פחי־האשפה של הבית? באתי להרדים את החתולה ואת הגורים. אחת השכנות התלוננה".

— להמית אותם?!

— כן. קיבלנו בשרות הווטרינרי תלונה נגדם, אבל אם את מתנגדת רק תמסרי לי את שמך, ואני לא מבצע את ההרדמה.

מסרתי. החתולה והגורים קיבלו ארכת־חיים ולי יש סכסוך־שכנים טרי.

ע. יוני

רק רקע / ספרד

הבאסקים מכים שוב

התפוצצות מכונית התופת בחניון של מרכול ברובע הפועלים של ברצלונה בסוף השבוע, גרמה למותם של 15 תושבים, ביניהם 2 ילדים, והחריפה את המאבק המתנהל בספרד בין מחתרת הבאסקים, „א.ט.ט.", הלוחמת לעצמאות חבל הבאסקים, לבין רוב רובו של הציבור הספרדי הסולד משיטותיה.

מאז נוסדה המחתרת, לפני כ־11 שנה מיד לאחר מותו של פרנקו, נהרגו 600 ספרדים, אזרחים ואנשי צבא — מחציתם באסקים — בהתקפות של הארגון, הרואה בכל ספרדי שאיננו באסקי כובש פוטנציאלי שיש להילחם בו עד חורמה.

לא במקרה נבחרה הפעם ברצלונה לשמש מוקד לפעולות המחתרת הבאסקית. ברצלונה, בירת חבל קאטלוניה, מהווה מוקד למשיכה תיירותית למיליוני תיירים ומקור הכנסה של מאות מיליוני דולרים לכלכלת ספרד.

לפני כמה שנים קמה מחתרת קאטלונית הלוחמת אף היא על עצמאות החבל, המקבלת את השראתה, אימונה וציודה מן הבאסקים. לאחר שנכשלו נסיונות רבים לפיגועים ברחבי ספרד, בעיקר מדריד, הוחלט להטיל את כובד המשקל, בחבל קאטלוניה בכלל וברצלונה בפרט. בקיץ שעבר ביצעה המחתרת הבאסקית עשרות פיגועים כדי לפגוע בענף התיירות. מניירות שנתפסו על־ידי שירותי הביטחון הספרדיים מתברר שהמחתרת השקיעה במטרה הזו 10 מיליון דולר. מ־13 בספטמבר 86' עד סוף אפריל 87', ביצעה המחתרת הבאסקית עשרה פיגועים בברצלונה. מחציתם על־ידי שימוש במכוניות־תופת. שלושה איש נהרגו ו־22 נפצעו. הפיגוע האחרון הוא החמור ביותר בגלל מספר ההרוגים.

לפני שלושה שבועות ראיינו בבית כלאם במדריד שני מנהיגי המחתרת הקאטלונית, אשר גינו בחריפות את פעולות הבאסקים על אדמת קאטלוניה. „שימוש במכונית־תופת כדי להשיג הד ציבורי במאבק של המחתרת, רק משיג את ההיפך. הדבר מלכד

אחות מוסרת מידע לקרובי הנפגעים

את כל הציבור נגד המחתרת, כי כל אחד חש שהוא עלול להיות הקורבן הבא".

על־פי הצהרותיהם של מנהיגי המחתרת בשנים האחרונות אסור להסיק בוודאות, שמאבקם יימשך בלי לשים לב למספר הקורבנות.

יהודה עז

ביילין: יש לכנס הוועידה עד אפריל 88' אחרת — אין לה סיכוי עד שנת 90

מקור במשרד החוץ בוושינגטון: נתנגד להשתתפות הסובייטים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, ששב ממסע בארה"ב ובאירופה, התרשם, שאם יצליחו המאמצים המדיניים ותכונס ועידה בינלאומית עד אפריל 1988 (מועד תחילת מערכת הבחירות לנשיאות ארה"ב), יימשך תהליך המדיני, אך אם עד מועד זה לא תכונס הוועידה, קטן הסיכוי שתהליך השלום יתחדש לפני שנת 1990.

ד"ר ביילין אמר, כי בבית הלבן, במועצה לבטחון לאומי ובמשרד החוץ בוושינגטון סבורים כיום, שאין שום תחליף לוועידה הבינלאומית. אי הבהירות היא רק לגבי אופיה ועיתויה.

עוד אמר המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, כי בבית הלבן ובמחלקת המדינה ערים לכך, שבריה"מ וועידה בינלאומית אפשר דווקא לארה"ב להעמיק את אחיזתה באזור.

שיחות ארה"ב־בריה"מ

ד"ר ביילין ייחס חשיבות רבה לפגישה המיועדת לעוזר שר החוץ האמריקני, ריצ'ארד מרפי, עם ראש המחלקה למזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי, ולאדימיר פוליאקוב, בשבוע הבא, בז'נווה. בפגישה זו תידון בפעם הראשונה הוועידה הבינ־לאומית בין ארה"ב לבריה"מ. מרפי יבדוק אם יש נכונות להגמשה סובייטית בשאלה הוועידה. פגישה זו תקדים את פגישת שרי החוץ של ארה"ב ובריה"מ בחודש הבא, בארה"ב.

העמדה האירופית

לקראת פיסגת מנהיגי 12 מדינות הקהיליה האירופית, בשבוע הבא, בבלגיה, צפויה החלטה בנושא המזרח התיכון, ד"ר ביילין מסר, כי עתה מתנהלים מגעים לגבי תוכנו של הסעיף המזרח תיכוני בהחלטה. צפוי, שה־12 יקראו להמשך המאמצים לקידום התהליך המדיני באזור, על בסיס ועידה בינלאומית, שעליה החליטו שרי החוץ של הקהיליה כבר בחודש פברואר השנה. נראה, כי שיחותיו של פרס עם מנהיגי גרמניה המערבית, בריטניה וצרפת יסייעו להבהיר להם את התפיסה הישראלית לגבי הוועידה הבינ־לאומית.

לא לבריה"מ

מקור במשרד החוץ האמריקני אמר אמש, כי ארה"ב תתנגד לשיתופה של ברית־המועצות בשיחות להשכנת שלום במזרח התיכון, אם לא תאמץ מוסקווה מדיניות „קונסטרוקטיבית" יותר כלפי האזור, וזו העמדה שמביע ריצ'ארד מרפי, בחודש הבא, באוזני איש־שיחו הסובייטי, שעימו ייפגש בז'נווה.

„הסובייטים שללו מעצמם את ההזמנה (לשיחות שלום) על־ידי מעשיהם, על־ידי תמיכתם בגורמים הקיצוניים יותר", אמר המקור, שדרש להשאר עלום־שם.

עם זאת, לא שלל המקור את האפשרות שתכונס ועידה בינלאומית בהשתתפות ארה"ב, ירדן וישראל, אך הוסיף, כי הוא מסופק אם יסכים המלך חוסיין להשתתף בוועידה כזו.

(איי.פי)

100 עולים חדשים הגיעו אתמול לישראל מדרום־אפריקה ונתקבלו ע"י שר־הקליטה י. צור. העולים ישתכנו בשכונה מיוחדת בראשון לציון (צילום: סקופ 80)

הסתייגות באפרת מהעצרת למען עצורי דהיישה

שם ההתכנסות שונה ברגע האחרון ל„עצרת למניעת התנכלויות ליהודים"

מאת כתבי „על המשמר" ועתי"ם

כ־50 מתושבי אפרת התכנסו אמש בעצרת „למניעת התנכלויות ליהודים", שתוכננה במקוריה בעצרת הזדהות עם פורעי דהיישה".

הרב גדעון פרל שנאם לפני באי העצרת, תקף בחריפות את „שלום עכשיו", המניעה לדבריו לעלילה והסתה, המובילה לשפיכות דמים.

בהמשך נאמו גם הרב משה לוינגר, הרב דב ליאור ראש ישיבת ניר קרית ארבע והרב שלמה ריסקין רב העיר אפרת וכן דובר גוש אמונים וועד הפעולה למען עצורי דהיישה נעם ארנון.

שינו את השם

ראשי קריית־ארבע שארגנו את עצרת ההזדהות עם עצורי דהיישה באפרת שינו את נושא העצרת ברגע האחרון. רוב תושבי אפרת, שבנטו עציון, שם התקיימה העצרת, החרימו אותה בטענה שהם מתנגדים, לאירוע בדהיישה ואינם תומכים בו.

באפרת מסתייגים

בעצרת שהתקיימה אמש בייקונ אפרת השתתפו רק כ־50 איש, רובם תושבי קריית־ארבע. ראש מועצת אפרת, הודיע כי לא השתתף בה משום שהוא אינו תומך בפורעי חוק וכי עניין הארוע בדהיישה צריך להתברר בבית־המשפט.

הרב משה לוינגר, אמר, כי ייתכן שהגזימו קצת בדהיישה, אבל העיקר הוא הכוונה שבלב. הוא ציין, כי אנשי קריית־ארבע באו למחות כנגד ההתנכלות ליהודים בדרכים.

וייצמן הגיש לממשלה שתי הצעות לקידום המיגזר הערבי והדרוזי

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

השר עזר וייצמן, הגיש אתמול למזכירות הממשלה שתי הצעות דחופות להעלאה בממשלה בנושא קידום בעיות המיגזר הערבי והדרוזי. הצעה אחת עוסקת בתוכנית חומש לפיתוח היישובים הערביים והדרוזיים וההצעה השנייה עוסקת בפיתרון לעקורי איקרית וברעם.

השר וייצמן פנה אל ראשי הציבור הערבי בקריאה לדחות את השביתה, שנועדה למחר (יום ד'), כדי למחות על חוסר השיוויון שנוהגים בהם, ולהמתין עד שהצעתו תידון בממשלה.

סגירת פערים

בדברי ההסבר להצעה בעניין פיתוח היישובים הערביים והדרוזיים נאמר, כי בתקציב קטן באופן יחסי, העולה בקנה אחד עם האפשרויות התקציביות המצומצמות של המדינה, ניתן לסגור תוך 5 שנים פערים בתחומי תשתית הישובים, מרכזים קהילתיים וכיתות לימוד חסרות (כ־1000).

וייצמן מתכוון לקרוא לליכוד, ובמיוחד לשר ארנס, המטפל מטעם רה"מ במיגזר הערבי והדרוזי, לתמוך בהצעתו ולהוכיח בכך דאגה אמיתית לבעיות הציבור הערבי, מעבר לכל גישה סקטוראלית ועדתית.

בנושא איקרית וכירעם העלה וייצמן את ההצעה שהוכנה לפני הרוטאציה ע"י ד"ר יוסף גינת. על פי ההצעה תוקם ועדה בין־משרדית, בשיתוף נציגי העקורים, שתגבש יחד איתם את הפיתרון לשיקומם או ליישובם מחדש.

וייצמן מציין, כי עתה במיוחד יש צורך בהקמת הוועדה לאחר שתוכנית ארנס, שלא הובאה כלל לממשלה, עוררה ציפיות, התרוצצות ותסיסה בקרב גורמים יהודיים וערביים כאחד.

ארנס: תחושת הקיפוח של הערבים נובעת ... מאי שירותם בצה"ל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מי שאיננו נוטל על עצמו את החובה העליונה של המדינה — הגנה על גבולותיה, לא יחוש לעולם אזרח שווה, דברים אלו אמר אתמול השר משה ארנס, בתשובה לחמש הצעות לסדר היום בנושא השביתה הכללית הקרובה בסקטור הערבי.

אמנון לין (מערך) קרא לערביי א"י שלא לשבות ביום רביעי הקרוב, שכן זוהי שביתה פוליטית מובהקת. בארגון רקח, יש למצוא פתרונות סבירים וחיוביים למכלול הבעיות של הציבור הערבי הישראלי.

מוחמד וותד (מפ"ם) הרגיש כי נשק השביתה, הוא נשק לגיטימי בכל מדינה דמוקרטית. הערבים בישראל, כאזרחי המדינה, זכאים לשבות קולקטיבית.

הוא הדגיש כי נציגי הציבור הערבי הפנו קריאה לציבור היהודי לגלות סולידריות עם דרישותיהם, ולהשתלב במאבקם לשיפור מצבם הכספי.

דדי צוקר (רצ) טען, כי ישראל לא מצאה עד היום את הדרך להעניק לאזרחיה הערבים שוויון זכויות מוחלט, יש לשנות מן היסוד את החקיקה המקפחת את הערבים, אמר.

תופיק זיאד (חד"ש), ראש עיריית נצרת הסביר כי השביתה ביום רביעי היא בבחינת זעקה נגד הנזענות והאפליה ובעד שוויון זכויות מלא בישראל.

השר ארנס השיב, כי נכון שמה שנעשה בסקטור הערבי איננו מספיק, אולם היו ויש סיבות אובייקטיביות לכך. ע"י שביתה הציבור הערבי לא ישיג דבר ממשי למען עצמו.

אבלים על מותו
של חברנו היקר
יואב נחמני
ההלוויה היום, יום שלישי 23.6.87
בשעה 15.00.
המשפחה
וקיבוץ רוחמה

ביום השנה למות חברתנו היקרה
רחל ידידיה ז"ל
נעלה לקברה ביום רביעי, 24.6.87
בשעה 15.30.
המשפחה
ובית רמת השופט

הננו מודיעים בצער על פטירתה
של חברתנו
גניה סדנאי
(אמה של אראלה ברוקר)
אנו משתתפים בצער אראלה והמשפחה
ההלוויה תתקיים היום, יום ג' 23.6.87, בשעה 16.00
בקיבוץ תל־יוסף
קיבוץ שער העמקים

ח"כ גרוסמן עם יהודים במוסקבה

חברת הכנסת חייקה גרוסמן, אמרה אתמול, בשיחה טלפונית ממוסקבה ל„על המשמר", כי פגישותיה עם יהודים ומסורבי עלייה עלו על כל הציפיות. ח"כ חייקה גרוסמן, הנמצאת בבריה"מ יחד עם חה"כ אורה נמיר במסגרת הקונגרס העולמי לנשים, נפגשה עם אידה נורל, יוסף ביגון ורבים אחרים, המגלים עניין רב במשלחת הישראלית. ח"כ גרוסמן ציינה כי התקנות החדשות לגבי מתן היתר יציאה, מקשות על מגישי הבקשות המתבקשים להוכיח בכתב כי יש להם קרובים מדרג ראשון (אח, אחות, אב או אם). תקנות אלה מגבילות יותר ומקשות מאשר בעבר. על שיחות ח"כ גרוסמן במוסקבה ראה ב„על היום" בעמוד 8.

המשכים

אוטובוסים

(המשך מעמוד 1)

מאת אתי רונאל

הנהלת רשות השידור לבין הסתדרות ההנדסאים בתוך שבועיים. באין הסכמה יועבר הנושא להכרעת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות והממונה על השכר במשרד האוצר.

סבב טלפונים

אם בתוך שבועיים לא יכריעו השניים בנושא, יועבר ניהול המו"מ לשר האוצר ולמזכ"ל ההסתדרות. על חידוש השידורים הוחלט לאחר סבב טלפונים שעשה מנכ"ל רשה"ש בין חברי הוועד המנהל, שתמכו ברובם בחידוש השידורים לאלתר.

היחיד שהסתייג היה נתן ברון, שדרש לקיים מו"מ על כל הנושאים השנויים במחלוקת עם הטכנאים והסתייג מחידוש השידורים קודם לכן.

מנכ"ל רשה"ש אורי פורת מסר, כי בתמורה לתוספת השכר ידרשו הטכנאים להפעיל את ניידות השידור כפי שנדרשו בתחילת המו"מ איתם.

מסר חד־משמעי

יו"ר הרשות, מיכה ינון הודיע אתמול בשם הוועד המנהל, כי הוא מקווה, שהמסר לעובדים שאין לנגוע במסך היה חד־משמעי, וכי כל פגיעה נוספת במסך תגרום להשבתה מוחלטת של השידורים.

מאת יוסף שמי

הממשלה החליט הקואופרטיב להפסיק את העיצומים כך בוטל אתמול הנוהג, היום תופעל התחבורה כסדרה.

יושב ראש המזכירות, שלמה לוין, אמר עם זאת כי הבטחתו של ראש־הממשלה אינה יכולה לבוא במקום דלק למיכלים ויש לעשות הכל בכדי למצוא דרך למלא אחרי התביעות של הקואופרטיב.

נראה כי יש חילוקי דעות בתוך צמרת הקואופרטיב. לא ברור גם אם חברי המזכירות חוזרו מהתפטרותם.

מבקר

(המשך מעמוד 1)

בצורה קיצונית. אמצא בקרוב את ההורמנות הנאותה לתת את התמונה הנכונה והמדוייקת של נושא 10 מיליון הדולר".

פנייה למבקר המדינה

ח"כ יאיר צבן פנה אתמול במכתב למבקר המדינה, יעקב מלץ, וגו דרישה לחקור חשש לפעולות חריגות מצד כהן־אורגד למען המשך ויסות המניות. צבן מציין, בין השאר, כי כפעולתו של כהן־אורגד שהתבססה על הבנה בע"פ יש עקיפה מסוכנת של חוק התקציב וסדרי המנהל התקין, ואי־אפשר לחשוף את הפעולות שבוצעו ללא חקירת הנוגעים בדבר וחשיפת הקשרים הסמויים בין מתן הפקדון לביצוע ההלוואה.

צבן מבקש מהמבקר לבדוק האם נוהלו דיונים מוקדמים באוצר, בהשתתפות המסקחת על הבנקים בנושא זה והאם נוהלו בהם פרוטוקולים. כן הוא דורש לבדוק האם הפקדון הוארך לתקופה נוספת ומה היו הסיבות להארכתו ולבדוק את השפעת הקשרים האישיים של שרי־הממשלה עם בעלי העניין בבנק בפרשה זו. „מה מצא שר האוצר לאפשר המשך ויסות המניות בבנק בורד, כאשר השיטה התמוטטה ושימשה נושא לוועדת חקירה", כותב צבן למבקר המדינה.

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 233161־3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הליכוד והדתיים ינצלו העדרות ח"כים מן המערך לביצוע „מארב מיהודי"

הלל קבע כי הצעת החוק לא תובא לדיון לכנסת לפני תום 60 הימים הקצובים מאז נפלה ההצעה בפעם הקודמת ■ 10 ח"כים מהמערך שוהים בחו"ל

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

הליכוד והמפלגות הדתיות יוזמו השבוע לנצל את היעדרם מן הארץ של עשרה חברים. יחם מן המערך, כדי להשיג רוב למען חוק ההמרה ותתיקון חוק השבות („מיהו יהודי"). מטרת שני החוקים — לעגן בחוק את המונופול של הרבנים האורתודוקסים על הגיור.

בישיבת היו"ר והסגנים שנערכה אתמול הודיע יו"ר הכנסת שלמה הלל, כי התיקון לחוק מיהו יהודי (מי שנתגייר יוכר גיורו רק אם גוייר כהלכה) לא יוכל לעלות במליאת הכנסת לפני עבור 60 יום ממועד נפילתו במליאה, כלומר, לא לפני 19.7.87, על קביעתו זו של ש. הלל ערערו היום חכ"י הליכוד והמפלגות הדתיות (ח. קופמן, א. ורדיגר, א. שאקי) בוועדת הכנסת בוועדה זו יש רוב לימין ולדתיים.

גם נציגי ש"ס ינסו להעלות במליאה את „חוק ההמרה", אשר מחייב כל מי שנתגייר בחו"ל לקבל אישור מראש העדה הדתית שלו בישראל כי הגיור תופס. הליכוד התחייב כפני הדתיים לתמוך בהצעה זאת, ואולם למפד"ל „לא ברור מהי דעת תורה" ולכן הלכה כל סיעת המפד"ל אתמול לפגישה אצל הרבנים הראשיים כדי לשמוע את דעתם.

הרבנים השיבו כי יעלו את הנושא בישיבתה של מועצת הרבנות הראשית ויפסקו הלכה עד יום ב' הבא. המפד"ל תובעת, כי חוק ההמרה של ש"ס יבטיח גם רישום הלאום ולא רק את רישום הדת, כדי שלא יוכר אדם כיהודי מבחינת הלאום בלבד, שעה שהוא לא יהיה יהודי מבחינת הדת.

אלוני: אין כיסוי להבטחות מילוא

שולמית אלוני (ר"צ) פנתה אתמול לסגן שר הפנים רוני מילוא ואמרה כי אין כיסוי להבטחתו שמשרד הפנים לא יסמן בסימון מיוחד את הילדים המאומצים מברזיל. לדבריה, פנו כיום א' השבוע כמה משפחות ללשכות משרד הפנים ברחובות ובירושלים ושם לא היה ידוע מאומה על הוראותיו החדשות של מילוא בדבר שינוי מספרי הזהות של ילדים, שקיבלו בעבר קידומת 20. מילוא מתבקש להבהיר לציבור המעוניין מתי יוכל לפנות ללשכות משרד הפנים, כדי להסדיר את שינוי מספרי הזהות.

פרס בלונדון — „ינסה לגייס תמיכת אירופה בכינוס הוועידה"

לונדון. — שר החוץ שמעון פרס הגיע אתמול ללונדון, תחנתו הראשונה בסיור במערב־אירופה, שבמהלכו ינסה לגייס תמיכה בהצעתו לכינוס ועידת־שלום בינלאומית למזרח התיכון.

היום ישוחח פרס עם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ובצהריים ישוחח עם עמיתו הבריטי, סר ג'פרי האו.

„גם אני קראתי..."

במהלך השיחה בקדנוריון, בטרם הגיע ללונדון, נמנע פרס מלאשר הידיעה, לפיהן הוא ייפגש עם נציגים של סין, ברית־המועצות או ארצות ערביות בעת מסעו באירופה. הוא אמר: „גם אני קראתי על זה בעיתונים. אני הולך לבדוק אם זה נכון".

נפתח דבריו אמר, כי מטרת הפגישה היא לבדוק אצל מנהיגי בריטניה, צרפת וגרמניה, אם הם מוכנים לתמוך בגישה של ארה"ב לעניין תהליך השלום במזרח התיכון. „כמובן שאנחנו לא נסכים שבריה"מ תנהל מו"מ במקומנו, וגם לא ארה"ב, ודבר זה נכון גם לגבי ירדן" — אמר פרס.

„אנחנו רוצים לבדוק, אם מוכנים באירופה להסכים עם ארה"ב על כך, שיהיה מהלך פתיחה בינלאומי, שיאפשר מו"מ ישיר בינינו לבין ירדן. דבר שני — אם קיימת תמיכה אירופית בדרישתה של ישראל, להתנות את השתתפות ברית־המועצות בתהליך השלום במזרח התיכון בחידוש היחסים הדיפלומטיים איתנו ובשינוי במדיניותה כלפי יהדות בריה"מ," אמר פרס.

על דעת הממשלה

הוא הוהיר, שאם לא יקרה דבר ותהליך השלום לא יתקדם, נסנה את השטח לרוסים, המקשים עלינו בלאו הכי והפעילים כבר בזירה זו. הוא הוסיף, שאם לא יתרחש מאומה באיזור זה עד ראשית 1988, תהיה הפסקה בפעילות עד אמצע 1989, ובתקופה זו תהיה לרוסים יד חופשית במזרח התיכון, מאחר שלא תהיה התעניינות אמריקנית בנעשה כאן בתקופת הבחירות לנשיאות שם. „לכן, אני מנסה לפעול במרץ," אמר פרס. „השלום דרוש לנו, למען הכלכלה של המדינה, מבחינה דמוגרפית, כדי להבטיח רוב יהודי בארץ ומבחינה פוליטית־בטחונית."

פרס הטעים, כי הוא נוסע על דעת הממשלה, וכולם יודעים שבממשלה זו יש שתי דעות, המתחלמות שווה בשווה. בשל כך היה רוצה לקיים משאל־עם. „הרי לא מדובר בהפלת הממשלה, אלא במאמץ לקבל החלטה, ודי היה אילו היה הקבינט מקבל החלטה להמשיך בתהליך השלום", הכריז פרס.

בנושא אחר, אמר פרס, כי 59 חברי־כנסת מוכנים לתמוך בהקדמת הבחירות, ובעוד מספר שבועות ידע, אם יעלה בכוחו לגייס את שני הקולות הנוספים הדרושים לכך.

על ביקור ואלדהיים בוואתיקאן, אמר פרס: „אני מצטער על כך צער רב. זו פגישה מיותרת. לוואתיקאן היא לא תוסיף דבר ולוואלדהיים היא תועיל."

„הוא לא במעצר־בית"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, בתשובה לשאלות של חברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, כי מעולם לא ניסה להטיל על פרס מעצר־בית.

פרס הוא שר החוץ, המשיך שמיר, והוא רשאי לנסוע לאירופה, אמריקה או אפריקה, אבל אין הוא יכול לחייב את ישראל בקשר לוועידה הבינלאומית. איש אינו מתייחס כיום ברצינות לוועידה זאת, משום שהרעיון הוא עקר. מה כבר יכול איש לעשות במצב כזה, והרי לפרס אין סמכות להודיע משהו למישהו בכל הנוגע בוועידה.

שמיר לא שלל פגישה עם משלחת ערבית איזורית, בה תהווה משלחת ישראל 50 אחוזים, שלא כמו בוועידה בינלאומית.

פגישה עם סגן נשיא סין?

מז־טווה נמסר, כי פרס יתארח, במהלך ביקורו בשווייץ, ב־26 וב־27 ביוני, בביתו של איש־העסקים היהודי סטיב מארקוס.

מארקוס מתגורר בז'נווה ותורם למכון וייצמן ברחובות. הוא הזמין את פרס ואת מלוויו לביתו הכפרי בהרים.

סגן נשיא סין עורך עתה סיור באירופה וכמה עתונים העלו את ההשערה, שהוא עשוי להיפגש עם שר החוץ בשווייץ.

פגישה עם ערפאת

תת מזכיר האו"ם, מאראק גולדינג, מסר אתמול, כי הוא נפגש עם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, ודן עמו בהצעה לכנס ועידת־שלום מזרח־תיכונית. גולדינג, שביקר בישראל, בסוריה, בלבנון, בירדן ובמצרים, כדי לדון בהתקדמות שהושגה בקשר עם זימון הוועידה, סירב להתייחס לתוצאות סיורו.

בתצלום: ניצולה בחברת סוזי מיכאלי, בתו של קסטנר (תצלום: מאיר פרטוש)

כנס ניצולי „רכבת קסטנר"

מאת דינה רייס, כתבת עתי"ם

„הייתי רוצה שכל הניצולים, לא רק שלא ירגישו רגשות אשם על שניצלו, אלא נאווה כי היו בין ניצולי קסטנר" — כך בקול חנוק מדמעות אמרה אתמול אחח"צ סוזי קסטנר, בתו של ד"ר ישראל קסטנר, מראשי ועדת ההצלה של יהדות הונגריה בתקופת השואה, שנרצח בישראל, בכנס ניצולי „רכבת קסטנר", שנערך בקיבוץ שפיים.

מאות ניצולים גדשו את האולם בבית התרבות. יוזם הכנס, יו"ר תנועת „לפיד" אריה ברנע, אמר לנוכחים: „אנו עורכים את הכנס כדי לדבר בזכות הצלת חיי אדם ובגנות שיפוט בלתי מבוסס לחומרה".

ד"ר דויד חרמן, מניצולי ה־רכבת וידידו הקרוב של ד"ר קסטנר, ציין כי בית המשפט העליון זיכה את קסטנר בפסק דין המבהיר את כל האמת ההיסטורית על הפרשה. לדבריו, השאלה היחידה בכל הקשור לפרשת פעילותו של קסטנר היתה, האם יש לקיים מו"מ עם אויב להצלת יהודים. „קסטנר הבטיח הבטחות שוא, סחורות שאפשר היה להשיגן, ותמורתן השיג הצלת אלפי יהודים. לעומת זאת, האם לשחרר 1300 רוצחים טרוריסטים תמורת 3 ילדים יקרים שבויים זוהי הנורמה?", קרא חרמן.

חרמן תבע כי אמצעי התקשורת יצטטו את שופטי בית המשפט העליון, שדנו במשפט קסטנר. הוא הקריא לנוכחים ציטוטים מדבריו של השופט אגרנט: „קסטנר פעל ממניעים כשרים ולא טמאים, מבחינה מוסרית, חלילה לנו לפנותו משתף פעולה. הוא עשה מעשה ממניעים טהורים שלא ניתן לגלות בהם פגם מנקודת ראות מוסרית".

ח"כ שליטא מציע: אספקה מבוקרת לנרקומנים ו„מלחמת מחירים" בסוחרים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ בני שליט"א (ליכוד) הציע אתמול בוועדת הפנים להתיר אספקה מבוקרת של סם למתמכרים, ובמקביל לנסות לגמול אותם. אך ראשית כל יש להרחיקם מן התלות בסמים. לדעתו רצויה הורדה תלולה של המחירים כדי להכות מכה מוות את הסוחרים.

לעומתו טען יו"ר הוועדה דב שילנסקי כי יש להגביר את המלחמה בסמים ולהטיל עונשים חמורים יותר. גם בזוש־ש טמונה סכנה, כיוון שהוא מטשטש את אומדן המרחקים של נהגים וגורם לתאונות.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יהודית קרפ אמרה שריב סמכויות בין משרדי העבודה והבריאות מעכב הקמת רשות לשיקום נרקומנים.

סגן ראש המודיעין של המשטרה נצ"מ רפי פלד ציין, כי אכיפת החוק לבדה אינה יכולה לתת תשובה נאותה למלחמה בסמים. בשנים 84־85 חלה עלייה של 100 אחוזים במספר המשתמשים, וב־85־86 הוכפל מספרם פעם נוספת.

נציב שירות בתי הסוהר גונדר דוד מימון מסר לוועדת הפנים, כי נאלץ לחרוג מקריטריונים הקובעים את רמת המתגייסים לשב"ס. „קשה לגייס סוהרים בשל שכר נמוך ותנאים קשים. חסרים 150 סוהרים לאיוש התקנים והרשויות מנסה לקלוט עולים אתיופיים", אמר.

שלמה הלל נרתם לעזרת „האגודה לעצירת הירידה"

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

שלמה הלל, יו"ר הכנסת, נרתם בימים האחרונים לסייע לאגודה הישראלית לעצירת הירידה, והבטיח לעזור בפעילות האגודה במישור הפרלמנטרי. בשיחה עם יו"ר האגודה, ח"כ כץ־עוז, אמר יו"ר הכנסת, כי הוא רואה בפעילות האגודה — מטרה חשובה — אולי החשובה ביותר — בעשור האחרון.

ח"כ כץ עוז מסר, כי עד עתה פנו לאגודה כ־250 יורדים, רובם מתגוררים בארה"ב המעוניינים בעזרתה לצורך החזרתם לישראל.

האגודה הישראלית לעצירת הירידה מן הארץ, שהוקמה לפני כחודשיים שיכנעה בימים אלה אחד מראשי הערים לשעבר, לשוב ארצה. הוא ירד לפני כ־7 שנים.

ח"כ שם טוב מציע לעגן בחוק חיסיון מקורות המידע של העיתונאי

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ ויקטור שם־טוב (מפ"ם) הניח אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית הבאה להבטיח את זכותו של עיתונאי לחיסיון מקורות המידע שלו.

ההצעה אומרת כי עיתונאי אינו חייב למסור ראייה שתגלה מקורות מידע, אלא אם ויתר מקור המידע על החסיון או שמצא בית־המשפט כי הצורך לגלות את הראייה הכרחי להכרעת הדין, כאשר העבירה היא בגדר פשע חמור ואין ראיות אחרות להכרעת הדין.

הצעתו של ח"כ שם־טוב באה בעקבות פסק דינו של נשיא בית המשפט העליון השופט שמגר בזכות חיסוי המקורות כאינטרס של הציבור ולא כאינטרס העיתונאי או העיתון הנוגעים בדבר.

חברת משה קטן בע"מ
יבוא ושיווק קרמיקה
דרושים:
מחסנאים
יוצאי קיבוץ או בשנת חופשה
לפנות: טל' 03-454152

קיבוץ להב
מודיע
על שינוי מספרי טלפון
מהיום 23.6.87
מרכזיה 057-913211/411
מרכז משק 057-913200/400
מרפאה 057-913490
מפעל בשר 057-913320
שירות לילה 913306
הנהלת חשבונות 913204
חדר אוכל 913214/215
כמו כן ניתן להתקשר בחיוג ישיר לחדרי החברים.
תודתנו נתונה לחברת בזק ותדיראן

המשכים

שריד חתם על צו

(סוף מעמוד ראשון)

שיורה לשר־המשפטים לנמק מדוע איננו פועל בהתאם לאמנה בין ישראל לצרפת המאפשרת לו להפעיל שיקול מדיני שיאפשר את העמדתו של נקש לדין בישראל. עו"ד רוט ציין כי גם יבקש מבג"ץ לדחות את ביצוע צו ההסגרה עד שרעייתו של נקש תלד. הוא ציין כי יש בידיו מיסמכים המוכיחים שרינה נקש הופרתה בהפרייה מלאכותית מזרעו של נקש והיא עתה בחודש השני להריונה.

הפעיל סמכותו

השר שריד הודיע אתמול באופן רשמי כי החליט להפעיל את סמכותו לפי סעיף 18 לחוק ההסגרה ולהורות על הסגרתו של נקש. שריד הוסיף שמן היום הראשון שנושא זה הועלה בפניו, הטעם שעמד בראש מעייניו שלא להסגיר את נקש, היתה הטענה בדבר חשש לחייו בכלא הצרפתי. הוא הדגיש כי עתה, לנוכח קביעת צוות הבדיקה, העולה בקנה אחד עם ההנחיות המפורשות שנקבעו בפסה"ד של בג"ץ, שלא נמצא בסיס לטענה שהסכנה לחייו של נקש היא סכנה הנושאת עמה ממשות ומוחשיות, היוצרת סבירות גבוהה לכך שנקש אכן ייפגע, אם יוסגר, וגם לא נמצא בסיס לחשש כי אמצעי בטחון שינקטו למניעת סכנה זו לא ישאו פרי, אם אכן יוסגר, החלטתי לחתום על צו ההסגרה — אמר שר המשפטים.

רינה נקש בהריון

רינה נקש, אשתו של וויליאם, מצויה עתה בחודש השני להריונה, כך מסר עורך דינו של נקש רולנד רוט לכתב עת"ים.

רינה נקש הרתה בעקבות הפרייה מלאכותית. שלטונות שרות בתי־הסוהר אישרו בראשית 86 העברת זרע מוויליאם נקש המוחזק בכלא תל־מונד, להקפאה, אמר הפרקליט.

שלטונות שרות בתי־הסוהר סרבו לאשר לשניים להתייחד, והסכימו רק להעביר מנות זרע מוויליאם נקש לבית־חולים שבו הוקפא זרעו של נקש.

לפני חודשיים הופשר זרעו של ויליאם נקש, בוצעה הפרייה מלאכותית בגופה של רינה נקש, הנמצאת עתה בחודש הריונה השני, מסר עו"ד רוט.

גרנות: המעוות תוקן

יצחק שור כתבנו בכנסת מוסר

ח"כ אלעזר גרנות שיבח את שר־המשפטים א. שריד, על שתיקן את מה שעיוות בכל הנוגע עד כה לפרשת נקש. כזכור, עתר גרנות לבג"ץ נגד החלטת שריד לא להסגיר את נקש לצרפת.

גרנות מברך על כך שישראל חוזרת להיות מדינה שבה חשוב יותר להיות חף מפשע מאשר להיות יהודי. חבל שהדרך להחלטה הבלתי נמנעת בדבר הסגרת נקש עוכבה ללא צורך במחיר הכבד של פגיעה בכבוד ישראל כמדינת חוק. מ. וירשובסקי (שינוי) הביע צער על כך שיש לשבח שלטון אשר מקיים את החוק. לעומת זאת טען הרב רפאל פנחסי כי שר המשפטים נכנע למיעוט קולני ואגרסיבי.

ח"כ עוזי ברעם מזכ"ל מפלגת העבודה אמר עוד בעקבות החלטת שר־המשפטים להסגיר את נקש לצרפת כי שר המשפטים החליט היום את מה שהיה צריך להחליט אתמול.

ח"כ ברעם אמר כי זהו צעד חיובי למדינה יהודית שאיננה מדינת מיקלט לפושעים יהודיים מרחבי העולם, אלא מדינת חוק ומשפט.

שבועון צרפתי:

ראש שירותי הבטחון בצרפת ביקר בישראל

מאת אורנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — ראש שירות הביטחון הצרפתי, ברנאר ז'ארה, ערך ביקור בישראל ונפגש עם ראשי ה"מוסד" — מסר השבועון "לה פואן".

ז'ראר טיפח את קשרי השירותים הצרפתיים עם המודיעין הסורי והאלז'ירי, בסידרת ביקורים בדמשק ובאלז'יר. הוא אירגן עיסקות־חילופין — מחבלים תמורת בני־ערובה. במשפט המחבל עבדאללה, שיגר את סגנו לסכל בעדות הטלת עונש כבד על הטרוריסט. סגנו הטיל בעדות ספק באמינות המידע שמסרו השירותים הישראליים על עבדאללה ועל אירגונו.

השבועון מסר, כי הישראלים הביעו פליאה כאשר ביקש ז'ראר לבקר במטה משטרת התנועה בתל־אביב.

בביקורים החוזרים של שמיר ופרס בפאריס הוחלט על העמקת שיתוף־הפעולה בין שני השירותים בלוחמה נגד הטרור.

קדאפי: על הערבים להצטייד בפצצה גרעינית

לונדון.— מנהיג לוב, מועמר קדאפי, אמר, כי על הערבים להצטייד בפצצה גרעינית, כדי לזכות באותו יחס־כבוד שממנו נהנית סין.

עוד אמר קדאפי, כי פצצה גרעינית חיונית לערבים כנשק הגנתי. לדעתו, על מדינות ערב להיות מוכנות להפעיל אותה, אם יהיה איום על קיומן או עצמאותן.

בהופיעו לפני סטודנטים, השמיע קדאפי הרצאה, ששודרה בטלוויזיה הלובית, וכה אמר, בין השאר: "על הערבים להצטייד בפצצה אטומית כדי להגן על עצמם, עד שמספרם יגיע לאלף מיליון ועד שילמדו להמתיק מיים ועד שישחררו את פלשתין. מן הראוי שהיא תהיה בידי הערבים. אנו מתחייבים לא להטיל אותה על אף אחד, אך אם מי שהוא יטיל אותה עלינו, או שמי שהוא יאיים על קיומנו ועצמאותנו, אפילו בלי להשתמש בנשק אטומי, עלינו להטיל אותה עליו."

הוא הזכיר את סין ואמר, כי היא מדינה ענייה, אך ברשותה כלי־נשק גרעיניים והיא זוכה לכבוד בעולם.

הוא ציטט מנהיג סיני, שאת שמו לא הזכיר, שאמר לו "הסיני, שיכול להרשות לעצמו לא יותר מאשר החזקת חמור, זוכה ליחס כבוד של האמריקני המטיס מטוס מדגם אף־111."

כפי שנמסר, קיימו נציגי לוב, סוריה ואיראן שיחות חשאיות בדמשק, באוגוסט 1985, על רכישת פצצה גרעינית לעימות עם ישראל.

(ע"ר)

4 אסיפות בקיבוצים להסברת עמדתה

מפ"ם נערכת לתמיכה בשביתה הכללית של הציבור הערבי

רכזי מחלקת הבנייה של הקיבוץ הארצי יקיימו היום כנסים במקומות העבודה כדי להסביר עמדת המפלגה ● איברהים נימר חוסיין למפ"ם: שירבו כמותכם ברחוב היהודי

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

מוסדות מפ"ם החליטו לפתוח במסע נרחב במגמה להסביר את תביעותיו הצודקות של הציבור הערבי.

במסגרת מסע זה, תקיים היום מפ"ם ארבע עצרות בקיבוצים: יסעור, גזית, ברקאי ושובל. בעצרות אלה ישתתפו אישים מרכזיים של המפלגה ונציגי ציבור ערביים, שיסבירו את מניעי השביתה ואת מניעי מפ"ם לתמוך במאבקו של הציבור הערבי.

לכתבנו נודע, כי משלחות מטעם מפ"ם, בהשתתפותם של חברי הכנסת של המפלגה, יבקרו מחר בעת השביתה בישובים הערביים, במטרה להרגיע את הרוחות ולמנוע עימותים בין האורחים הערביים לכוחות הביטחון.

במרכז מפ"ם, הוקם מטה שיקיים מגע רצוף עם פעיליו בשטח ביום השביתה. מרכז מפ"ם הוציא דף הנחיות לפעיליו באזורי האוכלוסיה הערבית. לדף צורף גילוי דעת של נציגי הציבור הערבים.

רכזי מחלקת הבנייה יקיימו כנסים

רכזי מחלקת הבנייה של הקיבוץ הארצי יקיימו היום כנסים במקומות העבודה השונים, בהם ימסרו לפועלים הערבים על החלטת מפ"ם ומחלקת הבנייה, לתמוך בשביתת המיגזר הערבי.

אתמול פורסם כרוז מטעם מפ"ם, בשפה הערבית והוא יופץ ב־40 אלף עותקים ויחולק בישובים הערבים, ערב השביתה הכללית. בכרוז נאמר, כי מוסדות המפלגה החליטו לתמוך במאבקו של הציבור הערבי ולהזדהות עם דרישותיו הצודקות.

מפ"ם קוראת לכוחות הקידמה היהודיים להזדהות עם תביעת השוויון של הציבור הערבי. מפ"ם גם תובעת מהממשלה "לאמץ את תוכנית מפ"ם — ברוח מגילת העצמאות."

מפ"ם גורסת, כי השביתה היא זכות לגיטימית לכל האורחים במדינה דמוקרטית, וכוחותם של הערבים לנקוט בנשק השביתה למימוש זכויותיהם.

מפ"ם קוראת לממשלה ולמעסיקים לגלות הבנה לזכותם של הערבים לשבות, ולא לנקוט באמצעים כלשהם שעלולים לפגוע בזכותם.

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות המקומיות, ויו"ר ועדת המעקב העליונה של המיגזר הערבי, איברהים נימר חוסיין, מעלה על נס את עמדתם של מוסדות מפ"ם, התומכת במאבקו הצודק של הציבור הערבי למען שוויון.

בשיחה עם כתבנו, אמר חוסיין, "אני מחזיק אצבעות להנהגת מפ"ם ומוסדותיה על העמדה הכנה בה הם נוקטים בעניין השביתה הכללית של המיגזר הערבי".

חוסיין, הרואה באנשי מפ"ם "ידידים לעת צרה", הביע תקווה, שירבו כמותם ברחוב היהודי ויתחזקו כוחות הקידמה בקרב שני העמים.

המערך תומך בשוויון

לפי בקשת ח"כ עבד אל וואב דראושה דנה סיעת המערך בשביתה המתוכננת בציבור הערבי. המערך הבליט את תמיכתו בעקרון השוויון לכל אזרחי המדינה בהתאם לעקרונות המערך ומגילת העצמאות.

סיעת המערך קוראת לממשלה ליישם את עקרון השוויון, על ידי היענות לצורכי המיגזר הערבי. הקצבת כספים למבני חינוך, סגירת גרעונות הרשויות המקומיות, פיתוח והקמת ועדות תכנון ובנייה כאמור.

"ועדת המעקב" מזהירה המשטרה לא להתגרות בערבים בזמן שביתתם

מאת קובי מנדל

נציגי ועדת המעקב העליונה של המגזר הערבי הזהירו אתמול את המשטרה לבל יתגרו כוחותיה וכוחות משמר הגבול באוכלוסיה הערבית בזמן השביתה הכללית שבסימן "יום שוויון".

על פי החלטתה של ועדת המעקב העליונה, תהיה השביתה שקטה ופאסיבית ובמסגרתה ייסגרו כל הרשויות המקומיות, מערכת החינוך, החנויות, וכ־140 אלף פועלים לא ייצאו למקומות העבודה.

במסיבת עתונאים, שכינסו נציגי הוועדה העליונה אתמול בחיפה לקראת יום השביתה, מסרו המארגנים, כי היא באה בתגובה "לזלזול המתמשך מצד הממשלה בדרישותיה ובצרכיה החיוניים ביותר של האוכלוסיה הערבית".

הדוברים העלו שורה של תחומים בהם מופלית האוכלוסיה הערבית לרעה, כמו הפקעת קרקעות, מחסור בחדרי לימוד, הריסת בתים ואי תקצוב הולם של הרשויות המקומיות.

נציגי הוועדה העליונה תובעים מהממשלה להפסיק לאלתר "הריסת בתים באמתלה של בנייה בלתי חוקית", ומציאת פיתרון לבעיית הדיור של הסקטור הערבי על ידי הרחבת תחומי הבנייה.

כמו כן תובעים הנציגים הערביים לפעול לפתרונה של מצוקת החינוך בכפרים הערביים, על ידי הקצבת כספים לבניית 280 כיתות מדי שנה בחמש השנים הבאות, ולערוך שינוי מהותי ובסיסי בתוכניות הלימוד.

בתחום התקציבי תבעו הדוברים מהממשלה לכסות מיידית את הגרעון הכספי הקיים כיום ברשויות המקומיות הערביות, המסתכם בכ־50 מיליון שקלים, ולהשוות את התקציבים לרשויות המקומיות הערביות לאלה המוקצים לרשויות המקומיות היהודיות.

נציגי הוועדה העליונה הדגישו, כי בעיית השוויון איננה בעיית האוכלוסיה הערבית בלבד, אלא בעיית כלל האוכלוסיה בישראל, כיוון שללא שוויון, "הדיבורים על דמוקרטיה ושוויון ישארו ריקים מתוכן".

ג'ון או איוואן

התחדש משפט דמיאניוק; הנאשם נפל, נחבל והופיע רק אחה"צ

השופט התיר לדמיאניוק שהחליק בזמן הנסיעה ליים לנוח בתאו ● אתמול העיד ד"ר ספקטור מ"יד ושם" על תפקיד משתפי הפעולה האוקראינים במלחמה

מאת מרדכי בדישל, כתב עת"ים

משפט איוואן דמיאניוק התחדש אתמול בירושלים ללא נוכחותו של הנאשם באולם הדיונים.

נשיא בית המשפט, השופט דב לוין, מסר, כי דמיאניוק החליק ונפל בשעת הנסיעה לירושלים. הוא נחבל בצורה קלה וטען שקשה לו לשבת באולם.

בישיבת הבוקר העלה התובע, פרקליט המדינה עו"ד יונה בלטמן, לעדות את ד"ר שמואל ספקטור, היסטוריון ומומחה לשואה, העוסק מזה 30 שנה במחקר היסטורי הקשור בתקופת השואה ומלחמת העולם השניה, ב"יד ושם".

העד סיפר, בתשובה לשאלות התובע, כי הוא חבר במערכת לקביעת לקסיקון של מונחי השואה, ומערכת של הוצאת כרכים על תולדות הקהילות היהודיות שהושמדו בשואה, במזרח אירופה. הוא סיפר, כי הוא עצמו כתב את הכרך על קהילות אוקראינה.

ספקטור נשאל אם החומר הסובייטי על השואה מהימן בעיניו. הוא השיב: החומר הזה הוא בעיקר מסמכים גרמניים, שנתפסו על ידי הסובייטים. החומר מהימן, כמובן, לא מסתמכים רק על מסמך ממקור אחד אלא מאמתים אותו על ידי הצלבות עם מסמכים ממקורות אחרים. העד אמר, כי על סמך השוואות והצלבות כאלה הוא יכול לומר שהחומר המגיע מברית המועצות אמין.

שאלה: נתקלתם במסמכים ממקורות סובייטים שנתגלו כמזוייפים?

תשובה: לא.

העד סיפר עוד על תולדות אוקראינה וחלוקתה, לפני פרוץ מלחמת העולם השניה ב־1939. הוא אמר כי עד אז היתה אוקראינה מחולקת בין ברית המועצות, פולין וחלק קטן מצ'כוסלובקיה, איזור נוסף — בוקובינה — היה חלק של רומניה. החלק הצ'כוסלובקי נכבש על ידי הונגריה ב־1938 והוחזק על ידי ההונגרים עד סוף מלחמת העולם השניה.

במהלך המלחמה, נכבשה כל אוקראינה על ידי הצבא הגרמני ובסוף המלחמה נכבשה בחזרה על ידי ברית המועצות. כיום כל אוקראינה היא חלק מן הטריטוריה הסובייטית.

התובע בלטמן ציטט בפני העד דברים שסיפר דמיאניוק במשפטו בארה"ב על גיוסו לדיביזיה האוקראינית שהקימו הגרמנים.

העד התבקש להתייחס לדברים האלה ולספר על הדיביזיה האוקראינית, אם אכן הוקמה כזאת על ידי הגרמנים.

ספקטור השיב כי אמנם הגרמנים הקימו יחידה כזאת, אבל היא לא נקראה צבא השחרור הלאומי האוקראיני. הוקמה תחילה יחידה אוקראינית במסגרת הוואפן ס.ס. ואחר כך הוסב שמה לדיביזיה האוקראינית הראשונה.

לפני שהדיביזיה סיימה את האימונים בנובמבר 1944, נשלחה לסלובקיה לדכא את המרד שפרץ שם נגד הנאצים.

כאן סיפר העד, כי ביחד עם המורדים האלה היתה גם משלחת של חמישה צנחנים מארץ ישראל, מהם נותר בחיים רק חיים חרמש. שלושה מבין הצנחנים האלה, ביניהם חביבה רייק נתפסו על ידי אנשי הדיביזיה האוקראינית, והוצאו להורג.

אחה"צ המשיך ד"ר שמואל ספקטור וסיפר את קורותיה של הדיביזיה האוקראינית ב־1945, בימים האחרונים של מלחמת העולם השניה.

הוא אמר, כי ב־21 בינואר 1945 עברה הדיביזיה מגרץ באוסטריה ליוגוסלביה ופתחה במבצע נגד הפרטיזנים של טיטו ששחררו את ארצם. בינתיים הצטרפו אל הדיביזיה אוקראינים מיחידות שירותים ועזר, ביניהם גם שומרי מחנות ריכוז.

1,200 חיילים אוקראינים עם מפקדם שאנדרוק ומטהו המשיכו בנסיגה עד שנתקלו בצבא האמריקני והסגירו עצמם. הם הועברו יד עם מפקדם למחנות שבויים בבוואריה, אזור הכיבוש האמריקאי.

העד נשאל אם היה קשר לצבא האוקראיני עם שתי הדיביזיות האוקראיניות של גנרל ולאסוב.

הוא השיב כי גם לדיביזיה הראשונה וגם לשניה לא היה מגע עם הכוחות של ולאסוב, אע"פ ששני הכוחות שירתו במועדים שונים בצ'כוסלובקיה.

שאלה: מה קרה לשבויים האוקראינים ברימיני?

תשובה: הם נשארו במחנה עד מאי 1947 ומאז ועד אוקטובר של אותה שנה הועברו למחנות שבויים בבריטניה. מחמת מחסור בכוח אדם, בעיקר בחקלאות באיים הבריטיים, הם נשלחו לעבודה חקלאית במקומות שונים בבריטניה.

ספקטור אמר עוד, כי העברתם של החיילים האוקראינים לבריטניה נדחייה בלחצים שהפעילו הקהילות האוקראיניות הגדולות בקנדה ובארה"ב, שחששו מהסגרת החיילים האוקראינים לבריה"מ.

ד"ר ספקטור אמר, כי מ־1948 ואילך, שוחררו החיילים האוקראינים ממחנות השבויים בבריטניה וקיבלו מעמד של פליטים. רובם הגדול היגרו לקנדה ולארה"ב, לניו־זילנד, אוסטרליה ומדינות דרום אפריקה וחלקם נשארו וקיבלו אזרחות בריטית.

השופט דב לוין שאל את העד, אם היתה דרישה להסגיר גם את חיילי הדיביזיה האוקראינית. העד השיב, כי היה לחץ סובייטי לכיוון זה והוסיף כי משלחות מבריה"מ באו למחנה רימיני ולמחנות השבויים בבוואריה וניסו להשפיע על חיילים אוקראינים לחזור לבריה"מ, אולם רק מעטים מאוד חזרו.

לאחר הפסקת הצהרים חזר דמיאניוק לאולם הישיבות ועקב בעירנות אחר החקירה הנגדית של העד ד"ר שמואל ספקטור, מומחה וחוקר השואה מטעם "יד ושם", על ידי סניגורו מארק אוקונור.

בהתחדש הדיון בשעה 4 אחה"צ, חזר דמיאניוק בליווי שני שוטרים אל ספסל הנאשמים כשחיוך על פניו. הוא נידאה נינוח ועקב בעירנות אחר החקירה הנגדית. בתום הדיון הוצא בליווי השוטרים מאולם הדיונים.

אוסטריה מוחה, האנטישמים בווינה תוקפים והוואתיקאן ממשיך בהכנות

תומכי ואלדהיים בווינה פוגעים ברחובות וינה באנשים שיהודותם ניכרת בהם ● מעליבים גם חולים ● ארה"ב תיוצג בקבלת־הפנים לוואלדהיים על־ידי האיש מס' 3 ● בראש חוקרי עברו של נשיא אוסטריה יעמוד פרופסור שווייצי ו"קצין ישראלי בכיר" יוזמן להשתתף בחקירה

מבחר מסוכנויות הידיעות

וינה. — מיסוכנות־הכוח הישראלי ... גדעון ירדן, זומן אתמול ... משרד החוץ בוינה ונאמר לו שם, ... ממשלה האוסטרית "הופתעה ... לא־נעימה" מן העמדה ... ישראל בתגובה על הזמנת ... אוסטריה, קורט ואלדהיים, ... בוואתיקאן.

... משרד החוץ האוסטרי ... ירדן את הודעות המחאה ... והצהיר, כי הן מהוות ... שאין להבינה."

... הסביר בתגובה, כי מצעי... ירדן עדיין לא הגליה, ועל־כן ... בישראל יכולות להיות ... את הניגונים הדיפלומטיים.

תקריות אנטישמיות

... הסטודנטים היהודים ... אוסטריה קראה אתמול למנהיגיה ... של אוסטריה להוקיע ... את חזית האנטישמיות במדינה ... כין היתר, בתקיפת ... בתחובות על־ידי גורמים ... בכללם גם כאלה הנימנים ... מכי ואלדהיים.

... אין היהודים בטוחים ... וינה, המצב חמור ומלא־אימים" — נאמר בהודעת האגודה.

חבר הוועד המנהל של האגודה, מרטין אנגלברגר, סיפר לכתב "אסושיאייטד פרס", כי יהודים אדוקים חוששים לעבור ברחובות, שכן רודפים אותם, מכים אותם ומעליבים אותם לעיני כל.

"רק" עלבונות

נשיא הקהילה היהודית בווינה, פאול גרוסין, הודה, כי אנשים שיהודותם ניכרת בהם מותקפים בפומבי בדברי עלבון וגינוי, אך הוא לא שמע על תקיפות גופניות.

"זה קורה לעיתים תכופות למדי. אנשים רודפים במכוניותיהם אחרי יהודים, מעבירים אצבע על צוואר במחווה של שחיטה וקוראים: 'אתם הבאים בתור'," סיפר גרוסין.

לדבריו, פוגעים האנטישמים בדברי עלבון גם בילדים יהודיים, בדרכם לבית־הספר או בחזרה לבתיהם.

ההכנות נמשכות

אך בוואתיקאן נמשכות בינתיים ההכנות לקבלת פני ואלדהיים ביום ה'. דיפלומטים המאומנים לוואתיקאן כבר קיבלו הזמנות רשמיות לטקסים הקשורים לקבלת פניו של נשיא אוסטריה, כנהוג בקבלות־פנים רשמיות בכס־הקדוש.

ממשלת ארה"ב, שאסרה למעשה על ואלדהיים לבקר בארצה, הרי דיעה, כי תיוצג בקבלת־הפנים לוואלדהיים על־ידי האיש מספר 3 בשגרירות שליד הכס־הקדוש, הדובר פראנק לאטאנזי. השגריר האמריקני יעדר באותו יום מן הוואתיקאן, והאיש מספר 2, הציר, נמצא בחופשת־מולדת.

פרופסור שווייצי — בראש החוקרים

מברן נמסר, כי פרופסור שווייצי להיסטוריה, שפרש לגימלאות, הודיע אתמול, כי הסכים לעמוד בראש ועדת־חקירה, שתבדוק את מעשיו של ואלדהיים בתקופת מלחמת־העולם השנייה. האנס רודולף קורץ, בן 72, אמר, כי נענה לפנייה של פקידים אוסטריים, שביקשה לברוק את ההאשמות נגד ואלדהיים.

קורץ, שהיה פרופסור להיסטוריה צבאית באוניברסיטה של ברן וכיהן כעובר של משרד ההגנה השווייצי, אמר: "התוצאה הנראית לי כאידיאל תהיה — לגלות את האמת. נשתדל להתקרב עד כמה שאפשר לאמת." הוא הוסיף, כי יתחיל בעבודה מוקדמת בקשר עם החקירה כבר בשבוע הבא.

גם קצין ישראלי

עוד אמר, כי הוועדה, שתכלול כנראה ארבעה עד שישה היסטוריונים ממדינות שונות, תפתח בחקירותיה כנראה בחודש הבא.

קורץ ציין בראיון ששודר ברשיון, כי קצין ישראלי בכיר יוזמן להצטרף לוועדה. הוא לא גילה את שמו של הקצין.

עוד אמר, כי יקים את הוועדה תוך שיתופם של מומחים נייטראליים מיוגוסלביה, מיוון, מגרמניה המערבית, מבלגיה, מבריטניה, מארה"ב או מישראל. הוא סירב למסור שמות של המועמדים.

הוא הטעים, כי חברי הקונגרס היהודי העולמי, שהעלו את ההאשמות נגד ואלדהיים, לא יתבקשו להצטרף לוועדה.

(ע"ר, ע"צ, איי.פי.)

"איפה הם, כל האנטי־פשיסטיים, מדוע אינם מוחים?" שואלים יהודי איטליה

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — "מדוע נשארנו, אנחנו היהודים, מבודדים בתנועת־המחאה נגד ביקור ואלדהיים בוואתיקאן? איפה הכוחות הדמוקרטיים, ארגוני הנוער האנטי־פשיסטיים? זוהי אפיזודה הנוגעת בכולם, ולא רק בקהילות היהודיות. השכחנו את צ'פאלוניה (האי בים היוני, שבו רצח הצבא הגרמני, בעת הפלישה הרשמית לאיטליה, ב־1943, כ־5,000 חיילים איטלקיים מחיל־המוצב של האי)?"

את העמדה המפורשת של הכוחות הפרוגרסיביים האיטלקיים, כלפי התגייסות היהודית באיטליה נגד ביקור ואלדהיים ברומא, הוקיעה גם אלה טוליה צבי, יו"ר איחוד הקהילות היהודיות באיטליה, בראיון לעתון הקומוניסטי "אוניטה", אשר הקדיש לה עמוד שלם, עם כותרת רבת־משמעות: "עזרו לנו למחות נגד ואלדהיים!"

במסוק, לא במכונית

נודע לי, שבהפגנת המחאה בחוצות רומא, הייזומה על־ידי אירגוני הנוער היהודיים, ישתתפו אירגוני הנוער של המפלגות הלא־יהודיות: הקומוניסטית, הסוציאליסטית, הקתולית והרפובליקנית. מישהו העלה השה, שואלדהיים ירצה אולי, בשעת ביקורו, "לחלוק כבוד" באורח פומבי ל־335 נרצחי האס.אס. במערות הארדאטיניות ליד רומא, כדי להגיע בכך את הוקרתו לקורבנות היהודיים של הנאצים.

מתקבל על הדעת, שהשלטונות האיטלקיים, המדגישים כל הזמן את הניטראליות של איטליה כלפי ביקור ואלדהיים במדינת הוואתיקאן, לא יסכימו להעמיד לרשותו משמרות־ביטחון, הדרושים לשמור על האורח.

בכל אופן, ההכנות אצל היהודים למחאות ולהפגנות ביום ביקור ואלדהיים ברומא מתנהלות באינטנסיביות רבה.

נזיפה ליהודים

הוואתיקאן לא ציפה לתגובה כה חריפה מן היהדות האיטלקית ומיהדות העולם כולו. המבוכה של האפיפיור מורגשת היטב בהודעות ההצטדקות של דובריו ובכתבות ב"אוסרוואטורה רומאנו".

המרגיז בהודעת ההצטדקות העיקרית של הוואתיקאן הוא הקטע הבא אחרי דברי־הצער השיגרתיים על השואה היהודית: האפיפיור נוזף למעשה ביהודים, על שהם לוקחים רק לעצמם בלבד את הזכות לסולידאריות.

"ברור, שהכס הקדוש צריך לנהוג ביחס של הערכה וכבוד לכל עם אחר או לאום, במקרה שלפנינו ביחס לאוסטריה, ארץ קתולית עתיקה ואצילה," נאמר בהודעה.

בהודעתו, אין האפיפיור מבקש סליחה על פגישתו עם וואלדהיים, ואין הוא מצדיק אותה כהכרח דיפלומטי מצער, אלא מגדיר אותה כחובה מוסרית.

הבישופים האוסטריים לא נשאלו

מסתבר, שהבישופים האוסטריים לא נתבקשו כלל לחוות את דעתם על ביקורו של וואלדהיים. בימים שבהם הוחלט על הביקור, שהה האפיסקופט (מועצת הבישופים) האוסטרי כולו ברומא, לשם הדרכה שיגרתית שנתית מצד האפיפיור.

פרד אסטייר, שחזה הרקדן האהוב ביותר בתולדות תעשיית הקולנוע האמריקנית, זמן לא רב לפני מותו. משמאל, בימיו הטובים עם בת זוגו ג'ינג'ר רוג'רס בעת חזרה לצילומי סרט ב־1937

מת הרקדן הזמר והשחקן פרד אסטייר

לוס אנג'לס. — הרקדן, הזמר והשחקן האמריקני פרד אסטייר, שהיה לאגדה בארה"ב ובעולם, מת אתמול מדלקת־ריאות והוא בן 88 שנה.

השותף הבלתי־נשכח של ג'ינג'ר רוג'רס וסיד צ'אריס, ששמו האמיתי היה פרדריק אוסטרליץ, נולד ב־1899 באומאהה, בנבראסקה. הכוריאוגרף ג'ורג' בלאנשין כינה אותו "הרקדן הטוב ביותר בעולם", והרקדן הקלאסי מיכאיל בארישניקוב דיבר עליו במונחים של "שלמות".

בראשית הקריירה שלו, כאשר ניסה להתקבל בהוליווד, אמר עליו אחד המומחים, כי אין לו די כשרון להפוך לכוכב. בדו"ח על אסטייר נאמר "איננו יודע לשחק. קצת קרח. יודע קצת לרקוד."

דו"ח זה הוכח כמוטעה, אסטייר היה לאחד הכוכבים הגדולים והנצחיים של הוליווד. (ע"ר ע"צ)

בימ"ש מצרי: "הנצרות מתירה פוליגמיה..."

קאהיר.— בית־משפט מצרי, שנתבקש לפסוק בנושא של מעמד אישי, הביע את הדעה, שהנצרות מאפשרת לשאת נשים רבות.

בית־משפט בזאקאזיק, 83 ק"מ צפונית־מזרחית לקאהיר, התייחס לבקשתה של נוצריה לפסול נישואים שניים של בעלה, וקבע, שריבוי נשים אפשרי בהתאם להוראותיהן של כל הדתות המתבססות על התגלות אלוהית, כולל הנצרות.

פרט לקהיליה הקאתולית, אוסרת גם הכמורה הקופטית האורתודוקסית במצרים על ריבוי נשים ועל גירושים. הקופטים מונים בין שישה לשמונה מיליון מאמינים במדינה. (ע"צ)

שליט עיראק ניצל מניסיון־התנקשות

לונדון.— למרות הצנזורה החמורה על ידיעות מעיראק, הסתננו ללונדון ידיעות על ניסיון־התנקשות בסאדאם חוסיין — מוסר העתון "אל מסאר".

נסיון ההתנקשות נערך, לדברי העתון, בין סמרא'א לתכרית. הרודן העיראקי נצל בנס, אך אחדים משומריו נהרגו.

בניסיון־ההתנקשות השתתפו אנשים ממקומות שונים במוסול, ששיתפו פעולה עם קצינים מבסיס חיל־האוויר במוסול. רווחות שמועות, שאחיו של סאדאם, בראזן, מעורב באירוע.

נשיא עיראק הורה להוציא מיד להורג רבים מהחיילים והאזרחים. זה הקשר השני נגדו בתוך חודשיים. (ע"מ)

תורכיה שוקלת לפרוש מנאט"ו

איסטאנבול.— נשיא תורכיה, קנאן אורן, אמר אתמול, כי תורכיה עשויה לעיין מחדש בחברותה בנאט"ו, לאור ההחלטה של הפרלמנט האירופי, שהכיר בצידקת ההאשמות שהועלו על־ידי הארמנים, כי במהלך מלחמת־העולם הראשונה, פעלה תורכיה נגדם בדרך של "ג'נוסייד" (רצח בעם).

מנהיגים תורכיים טוענים, כי ההחלטה של הפרלמנט האירופי עודדה מורדים כורדיים, שטבחו 30 כפריים בתורכיה, בסוף השבוע.

כנאום שהשמיע בסיבאס, אמר הנשיא: "מן הראוי לדון מחדש פעם נוספת בחברותה של תורכיה בנאט"ו".

הוא העלה את ההשערה, שהפרלמנט האירופי עלול לפנות לטורקיה ולהודיע לה: "מאחר שהרגתם את הארמנים בעבר, עליכם למסור להם חלק מארמתכם." (ע"ר)

קרבות בפרברים השעיים של ביירות

ביירות.— קרבות־רחוב התלקחו אתמול בפרברים הדרומיים של ביירות, שם מוחזקים כנראה כמה מבין 29 בני־הערובה הזרים, שנחטפו בלבנון.

המשטרה ציינה, כי אנשי מיליציות "אמל" ואנשי ארגון "מיקראד", הקשור במפלגת החיזבאללה הפרו־איראנית, הפעילו טילים ומקלעים בקרבות שהתחוללו בכמה רחובות באזור, שהוא מעוז של החיזבאללה. (ע"ר, ע"צ)

חייל אמריקני שערק לבריה"מ עובד כלוכד נחשים

מוסקוה.— טראי וייד רוברטס, שערק מצבא ארה"ב וקיבל מקלט מדיני במוסקווה, החל לעבוד כלוכד־נחשים בטורקמניה הסובייטית, כגבול איראן.

"עכשיו אני האדם המאושר ביותר עלי־אדמות", אמר רוברטס בן 22, לסוכנות הידיעות הסובייטית, ביום הראשון לעבודתו במעבורת הוחלים ליד אשחאבאד, בירת טורקמניה, במרכז אסיה.

שלטונות בריה"מ הודיעו לראשונה על עריקתו של רוברטס, ששירת בצבא האמריקני בבסיס בגיסן, בגרמניה, באפריל השנה.

רוברטס, שתואר בכלי התקשורת הסובייטיים כחובב ציד־נחשים, בחר לחיות באשחאבאד משום שהיא קרובה למדבר קאראקום, שורץ הנחשים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 22.6.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6650	1.6857	1.6778
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5946	1.6144	1.6089
מרק גרמני	1	0.85	0.90	0.8700	0.8809	0.8766
לירה שטרלינג	1	2.52	2.64	2.5648	2.5968	2.5863
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2608	0.2640	0.2625
ין יפני	100	1.08	1.13	1.0974	1.1111	1.1051
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7705	0.7801	0.7780
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0441	1.0571	1.0541
כתר שוודי	1	0.25	0.26	0.2497	0.2528	0.2517
כתר נורבגי	1	0.23	0.24	0.2369	0.2399	0.2389
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2314	0.2343	0.2330
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3581	0.3626	0.3608
דולר קנדי	1	1.17	1.23	1.2921	1.2070	1.2016
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1488	1.1631	1.1577
ראנד דרום אפריקני	1	0.47	0.80	0.7861	0.7959	0.7926
פרנק בלגי	10	0.41	0.53	0.4198	0.4251	0.4228
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2351	1.2505	1.2471
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2048	1.2193	1.2130

על היום

23.6.87

לא סוחבים על שומן

אי־אפשר ליסוע בלי דלק – אומרים ב„אגד" ומקבלים הנהון של הסכמה. האוצר, מצידו, מזכיר את תנאי ההעסקה הטובים בקואופרטיב ורומז לצמיגים עבים של שומן, שהגיעה העת להוריד ■ על שומן, נכון, אי־אפשר להתניע

מאת יוסף שמי

סוף טוב? אולי. האוטובוסים של אגד לא ישבתו היום ולא מחר. איצ'ה מנחם, סגן יו"ר המזכירות הודיע כי הקואופרטיב נענה לפנייתו של ראש הממשלה להפסיק את העיצומים ולכבד את צווי בית־המשפט, שכן שמיר הבטיח פתיחה מיידית במשא־ומתן בין הממשלה לאגד, כדי למצוא פתרון חיובי. הקואופרטיב עמד להשבית את האוטובוסים בטענה שאין לו דלק. מנהל אגף התנועה הוסיף, כי אין מי שיחתום על ההזמנה לקנות דלק, שכן כל אנשי המוסמכים במזכירות הקואופרטיב התפטרו.

משרד התחבורה כבר הגיע לידי הבנה עקרונית עם ארגון הגג של בעלי חברות האוטובוסים הפרטיים בדבר הפעלת הקווים על־ידם במקום האוטובוסים של הקואופרטיב.

בימים כתיקונם יש לאגד כ־5000 אוטובוסים, הפועלים בקווים עירוניים ובין־עירוניים. ספק אם בידי בעלי אוטובוסים פרטיים מלאי כזה של כלי רכב. מתעורר גם ספק אם המפעלים הפרטיים היו יכולים לבוא במקום הקואופרטיב ולמלא תפקיד של מסיע בקווים עם תנועה דלילה, כמו אלו מהמושבים, הקיבוצים, העיירות, המצפים וההתנחלויות. וגם אם רצו להפעיל קווים כאלה, היכלו לבצע זאת במחיר שגבה אגד עד היום? לפי שעה ניצלנו גם מהסכנה שבריבוי נסיעות בטרמפים ששביתה של אגד היתה גורמת להן.

מי ישלם בעד האוטובוסים

אין לדעת אם אכן במשרד התחבורה מתייחסים ברצינות לרעיון של החלפת אגד במוכילים פרטיים, שהביקורת והבקרה עליהם קשים לאין ערוך מאשר על מפעל אחד גדול. דוברי אגד חוזרים ומדגישים שהם מוכנים להפעיל את התחבורה ללא סיבסוד, אם רק יקבלו את התעריף שהונהג לגבי אוטובוסים ומוניות בימי ההשבתה החלקית — שקל חדש אחד עבור נסיעה בעיר. הם אף מוכנים להוריד באחוזים רבים את התעריפים בנסיעות בין תל־אביב לחיפה, בין חיפה לירושלים ועוד. יתרה מזו, אגד מוכן לממן את הרכש של האוטובוסים החדשים.

הבעיה האקוטית כרגע היא, מי ישלם בעד 1100 אוטובוסים שנרכשו לפני ארבע שנים. בהסכם הקודם הדבר לא הוכרע, הוא הועבר כנושא לדיון בהסכם חדש, שאמור היה להיחתם באוגוסט 1986. ההסכם לא נחתם

קורפו. האוטובוסים יכולים לחכות

ועכשיו, במו"מ על הסכם חדש, דורשים באוצר ובמשרד התחבורה שאגד יכסה בעצמו את הרכש. כנגד טענות נציגי הקואופרטיב, כי בסל העלויות מההסכם הקודם אין כיסוי להוצאה זו, מעלה מנכ"ל משרד התחבורה את הטענה שלחברי אגד הכנסה גבוהה מדי, זכויות שונות (יקרות מדי) ומכאן חוסר המימון

לכיסוי הרכש. השכר והזכויות מגדילים את העלות של שעת עבודה של האוטובוס.

במילים פשוטות, משרדי האוצר והתחבורה רוצים בהזדמנות זו, של חתימה על הסכם החדש, להוריד לחברי אגד קצת שומן. הפארטנרים של אגד מזכירים את דו"חות מבקר המדינה, שהראו עיוותים ובזבוזים. מזכירי אגד מגיבים כי הם תומכים ברעיון של ועדה ממלכתית חוקרת, שתחקור את כל הנושא של התחבורה הציבורית. יתכן מאוד שזה תרגיל ביחסי ציבור, שכן מזכירי הקואופרטיב לא התייחסו כהלכה לביקורת דו"ח מבקר המדינה. גם דו"ח ועדת גלוזמן מלפני 11 שנה לא שינה ביסודו את המבנה ואת אופן ההתקשרות בין אגד ובין חברות חברים. באוצר וגם מבקרי משרד מבקר המדינה טוענים כי יותר מדי כסף הולך מהחברה־האם, קואופרטיב אגד, לחברות חברים ומשם לכיסוי החברים.

רוצים לשבור?

לשיטה הקואופרטיבית יש הרבה יתרונות, בין השאר שמירה על שקט תעשייתי. אך [יש] לא מעט חסרונות, ובין השאר רצונם של אלו שנבחרו לעמוד בראש הקואופרטיב לקנות את ליבם של הבוחרים. את קולות הבוחרים קונים בשיטות שונות. בין השאר על־ידי הגדלת ההכנסות ממניות חברות חברים והטבות שונות, שבסך הכל אינן דבר בלתי רגיל בנוף החברתי הישראלי. עובדי חברת חשמל מן הסתם מפונקים הרבה יותר מעובדי אגד, למרות שמדובר בחברה ממלכתית.

השאלה הנשאלת היא, היש בדעת משרד התחבורה והאוצר להגיע להגנה על הקואופרטיב, או אולי יש להם רעיון לבנות את הקואופרטיב כשם שעשו, למשל, עם אל־על. ייתכן שמחירו של צעד כזה יהיה גבוה בהרבה ממחיר השבתת אל־על.

לאירוע כולו מוסיפה צבע התנהגותו של שר התחבורה, אשר בתחילת המשבר יצא לפאריס ולא חזר עד שלא סיים את הביקור כמתוכנן. הדבר דומה להפליא להתנהגותו של השר לשעבר יורם ארידור, אשר עזב את הארץ בעיצומה של שביתת הרופאים וחזר אחרי כמה שבועות.

פגישות בארץ הגלסנוסט

נציגות ארגוני הנשים ידונו במוסקבה בפירוק החימוש, נושא כבד משקל. בינתיים שקועה המשלחת הישראלית במשימה אינטנסיבית לא פחות

מאת יוסף גלילי

את שהותה במוסקבה, לרגל הכינוס של ארגוני נשים לפירוק הנשק, מנצלת ח"כ חייקה גרוסמן גם לפגישות עם יהודים, בעיקר מסורבי עלייה. „משתתפים בכינוס ארגוני נשים מכל רחבי העולם ומכל הצבעים", היא מספרת בשיחה טלפונית. „הארגון מצויין, משתדלים מאוד ללכת לקראתנו. בינתיים, היו לנו פגישות רבות עם יהודים שקיבלו סירוב: עם אידה נודל, יוסף ביגון ורבים אחרים, אינני יכולה לפרט".

מערים שונות בבריה"מ מגיעות לאחרונה ידיעות, שמסורבים רבים קיבלו היתרי יציאה. הבעיה היא שחסרות הזמנות־בקשות מהארץ. רבים טוענים שהם מחכים זמן רב להזמנה, מה שמכביד על האפשרות להגיש בקשה להיתר יציאה. דבר אחר שמכביד היא התקנה המחייבת להביא הסכמה מקרובים בדרג ראשון, הורים או אחים: „זאת בעיה חמורה, יותר מבעבר", מטעימה ח"כ גרוסמן.

חברות הכנסת חייקה גרוסמן ואורה נמיר השתתפו בחתונה יהודית בה נישאו אנא לוריא עם דימיטרי שוורצמן, שניהם בנים של מסורבי עלייה במוסקבה. סבתה של אנה לוריא פעילה בוועד „אמהות למען חופש".

„חתונה זו, שהיתה מחוץ לעיר, הזכירה לי את החתונה בעיירה הקטנה עם כליזמרים. כאילו מעולם אחר," סיפרה ח"כ גרוסמן. בהקשר זה ציינה, כי אנשי חב"ד פעילים מאוד בתהליך של הפיכת העולים לדתיים.

יוסף ביגון סיפר לחייקה גרוסמן על הבחירות לרשויות המקומיות שהתקיימו ביום א' במוסקבה ובאיזור. הוא פנה לשני המועמדים, אחד באיזור הבחירה שלו ואחר באיזור מוסקבה, בתלונה שאין מוסדות תרבות יהודיים, וכי היהודים אינם יכולים לממש את הזכויות המוקנות לכל הרשויות הלאומיות בתחומי חינוך, תרבות, ספרות והיסטוריה.

אחד המועמדים, סיפר ביגון, בא אליו הביתה לשיחה ממושכת והבטיח לו ש„אם תהיה יוזמה להקים מוסדות או לקיים אירועים בעלי אופי יהודי, הוא יתמוך בה", וזאת הסיבה שביגון החליט, זו הפעם הראשונה, להשתתף בבחירות.

על האווירה המדינית במוסקבה מספרת ח"כ חייקה גרוסמן: „יש רצון להיות יותר פתוחים. אנו מרגישות את ההכנות לוועידה למען פירוק החימוש. הגענו במשלחת גדולה מאוד של נשים — מהשטחים, מלבנון — ומשלחת פלשתינית גדולה. המשלחת הלבנונית והפלשתינית יזמו ערב סולידריות עם נשים מהמזרח התיכון. אבל אותנו לא שיתפו בהכנת ערב זה".

חייקה גרוסמן. חתונה יהודית

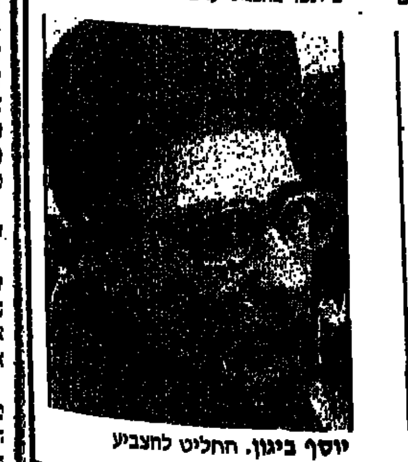
יוסף ביגון. החליט להצביע

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

בעד העיקרון, נגד ההצעה

הצעת החוק של רפול: עלייתה ונפילתה

מאת יצחק שור

השבוע שעבר הסירה הכנסת מסדר היום הצעת חוק פרטית של רפאל איתן, והצעת חוק, ונקראת: „הצעת חוק שירות לאומי". לפי הצעה זו ייקרא לשירות לאומי כל יוצא צבא שלא נקרא לשירות ביטחון. גברים ישרתו [...] שנים ונשים ישרתו שנתיים. [השירות] הלאומי יינתן בתחומי החקלאות, [...] ומוסדות חינוך, סעד ורפואה. ביצוע [החוק] יהיה נתון בידי שר העבודה והרווחה. [מי] שלא ימלא את חובתו על־פי חוק זה, [...] בית המשפט את הזכות לבחור [...] לכנסת. הוא לא יהיה זכאי למלגה [...] להשכלה גבוהה ולא יהיה [...] ללימודים גבוהים לפני הגיעו [...], כי שלא מילא את חובת השירות [...] לא יתקבל למשרה ציבורית בשירות [...] — מציע רפאל איתן.

[שר] העבודה והרווחה, משה קצב, ביקש מן [...] להסיר מסדר יומה את ההצעה והכנסת [...] עמדתו. השר קצב טען, כי איתן [...] במפורש את הערבים, אך מתוכן [...] שהיא מתייחסת בעיקר אליהם. [...] הצעת החוק של איתן עלולה לגרום [...] שקשה למצוא תעסוקה הולמת לצעירים חסרי הכשרה. הצעת איתן איננה מתחשבת בסגנון ובמסורת הערביים, שלא יתירו גיוס לשירות לאומי לנשים. קבלת הצעה זו אף תחייב הקמת מערכת ארגונית ענפה, לרבות בנייה של מחנות מרוכזים, מתקני הדרכה, מערכת תובלה ואספקה, מפקחים ומדריכים. בתקופה זאת של קיצוצים ואבטלה, אומר השר קצב, לא ניתן יהיה להקים את הארגון ולהקציב את המשאבים אשר יבטיחו הצלחה.

חרף כל אלה ביקש השר קצב מעובדי משרדו להכין הצעת חוק, אשר תחייב בשירות לאומי את כל אלה שלא חל עליהם הגיוס לצה"ל. לשאלת דב שילנסקי, אם עקרונית הוא מחייב את הצעת רפאל איתן, השיב השר קצב: „את העקרון אני מחייב".

„עבודת קודש"

חוק שירות לאומי תשי"ג־1953 הוא, אגב, חוק־מסגרת שמעולם לא בוצע. המחוקק אפילו לא קבע מי הוא האחראי לביצועו. בעיקרו של דבר, מחייב חוק זה כל רווקה, שפוטרה משירות בטחון מטעמים שבדת, לתרום שירות לאומי של שנתיים.

מאסר שנה או אלף לירות קנס מובטחים

(המשך בעמוד 10)

לחוקק ולמחוק

בצורה שמתנהלת המדינה, על־ידי הממשלה וכנסת־ישראל, ייתכן שייווצר [...] נסיבתי בשני הפורומים, ובהרף־עין נמצא עצמנו עם חוק שירות [...] לכל, המכוון ברמיזא לאוכלוסיה הערבית הישראלית, אותן כוונות [...] שהיו להחלטת־הנפל של הליכוד בעד שתי רמות שכר־לימוד סטודנטים.

— פרופ' אסא כשר, איך ניתן להכריע בשאלת מוסריות ההחלטה לגבי שירות [...]?

[...]: ראשית לכל, לשאול מהו מעמדו של שירות חברתי, צבאי או אחר. האם הוא [...] מתנאיה הבסיסיים של הדמוקראטיה הנורמטיבית. תשובתי היא כן. אם מסתכלים [על] הזכויות האזרחיות הבסיסיות של חיים והגנה, נראה שלעיתים האזרחים לא יכולים [...] לעצמם את הזכויות האלה בעצמם, ומכאן שדרושה התארגנותה של החברה כדי [...] צרכים אלו. לדוגמה, חברה חייבת להגן על אזרחיה. לשם כך היא חייבת להחזיק [...], שישמור על חייהם של כולם. הכלל חייב להיות, שכולם מגינים על כולם, כולם [...] את חלקם עבור סעד ורווחה חברתית וכו'. לדעתי, מותר לכלל לדרוש [...] הפרטים להתארגן בצורה כזאת, שזכויות וצרכים אלו יסופקו בצורה יעילה [...], אלא שמוסרי הוא להגביל את הזכויות הבסיסיות של האזרחים רק כדי להגן על [זכויות] בסיסיות אחרות. בהקשר זה מותר לדרוש שירות צבאי או במסגרת אחרת, תוך [...] וזכות בסיסית, רק לשם הגנה על החיים או עיקרים אחרים. אי־אפשר לדרוש [...] שלא כדי להגן על זכויות בסיסיות. בשביל רחובות נקיים אסור לדרוש [...], מאחר שמדובר כאן באסתטיקה ולא בהגנה על זכויות בסיסיות, שלמענן [...] להגביל זכויות אחרות.

— האם יש לקבוע את השירות הזה בחוק?

[...] לחוקק חוק, ולבטל בו בזמן את כל האפליות הטבועות בחוקים הקיימים [...] המושג „יוצא צבא". אלא שלא מדובר כאן — למען האמת — בצעד [...] בלבד, באפשרות לשינוי. מה שבאמת דרוש הוא שידוד מערכות, שיביא [...] מדיניות לטובת כלל אזרחי ישראל ולא עבור האוכלוסיה היהודית בלבד.

ש.ס.

לעזרת הקהילה: הסדר של 15 שנה, שוב בכותרות

לא במדים, לא בנשק

הח"כ לשעבר וליד צאדק: בעד „שירות חברתי"

מאת שלמה סלוצקי

לא צריך להיות משכיל ומלומד כמו הח"כ לשעבר וליד צאדק כדי להבין, שמאחורי כמה מההצעות לשירות לאומי לערבים, העולות במטריות אחרי הגשם לאחר ההחלטה המפלה של שכר הלימוד, יש יותר ניסיון לתת אסמכתא חוקית נוספת לאפליה מאשר עניין כן להביא ליתר שוויון בין הציבור היהודי לבין הציבור הערבי בארץ. כאשר שואלים את וליד צאדק על עמדתו בנושא השירות הלאומי, חובה להניח הצידה את הצעותיו הגזעניות של רפאל איתן ואחרים ולנסות להתייחס בצורה עקרונית לנושא, שהוא אחת מאבני היסוד של החברה הישראלית, על הפערים שבתוכה.

אומר צאדק: מבחינה עקרונית, הדבר הראשון שאני מסתייג ממנו בהקשר זה הוא המונח „שירות לאומי", שיש לו קונוטציות לא ברורות בחברה שלנו בה חיים שני לאומים במדינה המגדירה את עצמה כמדינתה של אומה אחת.

לעצם העניין, אני בעד „שירות חברתי", שיהיה מקביל לשירות הצבאי של האוכלוסיה היהודית, אם יתקבלו כמה סייגים, קשים ונוקשים. הסייג הראשון קשור לעצם העובדה, שנקודת ההתחלה שלנו בהתייחסות לנושא היא פער רחב ביותר במצב הכלכלי החברתי בין הציבור היהודי והערבי, כתוצאה של אפליות שנמשכות מאז קום המדינה. מקבל עלי שירות חברתי של הצעירים הערבים ועבודות פיתוח ושירות למען החברה, ובעיקר למען האזורים הנחשלים שבתוכם גם הכפר הערבי. אם השירות ינוצל לפעולות מכוונות להשוויה של המגזרים, הרי שאני בעד. אלא שלי נראה כי כל הרעש הזה סביב השירות הלאומי מכוון בעיקרו לא לשוויון, אלא למימוש האפליה. שהרי כיום המימסד, אשר אמור לתת שירותים שווים לכל תושבי המדינה ואזרחיה, טוען שיש מחסור במשאבים ובתקציבים כדי להביא לסגירת הפערים בין הכפר הערבי והיישוב היהודי. אז מנין יוציאו כסף לממן את גיוסם של רבבות צעירים ערבים לשירות לאומי?

— האם תהיה מוכן גם לשירות בצה"ל, אם הדבר יוצע?

זהו, בעצם, הסייג השני שלי. כל עוד עמי נלחם כנגד מולדתי, ואני ממשיך להיות תמיד חשוד פוטנציאלי בעיני המימסד היהודי, אני מתנגד נמרצות לא רק לגיוס לצה"ל אלא גם לשירות לאומי שבצורה זו או אחרת יכוון לשרת את צה"ל. לא במדים ולא בנשק, ואף לא בקילוף תפוחי־אדמה בבסיס צבאי, כפי שמשתמע מהצעות מסוימות ל„שירות לאומי".

אני בעד שירות שיירשם בחוק, ויבטל את כל מערכת ההעדפות והאפליות שניתנים היום ליוצאי צבא בשירות לאומי, החל בזכויות למשכנתאות ועד לביטוח הלאומי ועוד. למען האמת, אין צורך לחוקק חוק של שירות לאומי או שירות בשם אחר כדי לבטל את האפליות. אפשר לתת כבר היום לכל יוצא צבא מענק שחרור חד־פעמי כגמול לשירותו במשך שלוש שנים, ובכך לסיים את מערכת האפליה הבלתי־נגמרת, מגיל 21 ועד הקבר.

— האם לדעתך החברה הערבית־הישראלית מוכנה היום לשינוי שיחייב שירות הבנים שלוש שנים בעבודות שלא למרנסה הישירה של המשפחה?

גם כשמשלמים מס הכנסה לא עושים זאת ברינה וצהלה. עושים זאת גם כשזה כואב. וכך יעשו הצעירים הערבים אם אכן יוחק חוק שירות חברתי על־פי הסייגים שציינתי. המשפחה הערבית תחוש גם את הרווחים הלא־מיידיים של שירות הבנים, ותלמד ליהנות מהם במשך הזמן. מעבר לכך, הנוער הערבי חייב מעט משמעת לעצמו. הוא חייב להחזיר לשורותיו את רוח ההתנדבות שאבדה לו עם הזמן.

— האם לדעתך לא יכולה להיות תחושה של אפליה אצל הצעירים היהודים, אשר ישרתו שלוש שנים רחוק מהבית, בשירות בצה"ל, בעוד שלפי הצעתך הצעירים הערבים ישרתו לטובת כפרם וחברתם?

אני חייב להגיד שאני בהחלט מבין לליבם של אותם צעירים, שיחושו כך ממבט ראשון. אבל זהו מצב של אפליה רק למראית עין. מאחר שהציבור היהודי נהנה מהטבות ואפליה רחבה לטובה בכל מיני מישורים בחיי היום יום. לטעון שיש אפליה נגד היהודים במדינת ישראל לעומת הערבים, יהיה משום לעג לרש.

זהות במערבולת הסתירות

חיים גורי: לעודד שירות צבאי בקרב המיעוטים

הסופר והעיתונאי חיים גורי, שדרך [...] מביתו של אחדות־העבודה הגיע [...] תומכי ארץ־ישראל השלימה שלאחר [...] — במלחמת העצמאות לחם בעצמו [...] נגד ערביי ישראל. „אם יתגשם [...] חזוני השלום והשלום המיוחל לא יבוא, [...] תתגבש פה חברת־גג ישראלית [...] וישראלים יחד, ובמלחמה [...] ערביי ישראל יילחמו כתף אל [...] יחד עם הדתיים, המסתתרים היום [...], ועם ילדיו של גורי בחיילי צה"ל [...] בהגנת ישראל מפני אויביה.

— חיים גורי, האם שירות לאומי טוב [...] לאזרחי ישראל?

גורי: „אני משוכנע שהגיעה העת להגדיר את מערכת הזכויות והחובות של כל אזרחי מדינת ישראל באשר הם, בין אם הם משתייכים לרוב היהודי הישראלי או בין אם הם משתייכים למיעוט לסוגיו. כל ישראלי חייב בשירות צבאי. אני [...] כי קרב היום שבו גם רבים מבני המיעוטים ישתכנעו בכך, שחלק ממערכת החובות והזכויות חל גם עליהם. זה חל, כמובן וללא שום ספק, על היהודים למיניהם. שחרור תלמידי הישיבות משירות צבאי הוא פשע כלפיהם וכלפי המדינה.

אני מודע בהחלט לבעיה המכבידה עלינו ועל בני המיעוטים החיים בקרבנו. אני סבור שרצוי לעודד שירות צבאי בקרב המיעוטים, גם מעבר לדרוזים ולצ'רקסים המשרתים כיום. אינני יודע מדוע הבדואים ושבטיהם נהגים עד עתה מבחירה חופשית בעניין שירות הבנים. אינני יודע למה צד"ל, מעבר לגבול הצפוני, יכול להיות בעל־ברית ולא כל רבבות נוצרים החיים בקרבנו, במדינת ישראל.

אני יודע שהערבים החיים בתוכנו נקרעים בין הזהויות. היטיב לבטא זאת כבר לפני עשרים שנה עבדאללה מנצור, כתב „הארץ", שאמר: אני עשוי משלושה מיני החרא של האזור: אני ערבי לפי לאומיותי, נוצרי לפי דתי, וישראלי לפי אזרחותי".

גם לנו, לישראלים השייכים לרוב, ישנה בעיית זהות. אך, במערבולת הסתירות שאנו חיים בתוכה אני מציע להעניק יותר זכויות תמורת יותר חובות.

— האם בכל זאת לא קיימת בעייה מיוחדת לאוכלוסיה הערבית באשר לשירות בצה"ל?

בכל המזרח התמונה מסובכת נורא. שיעים עיראקים נלחמים נגד שיעים איראנים. דרוזים ישראלים משליטים סדר אצל דרוזים בגולן, לבנונים למיניהם הורגים זה את זה על עדותיהם. התמונה יותר מסובכת מאשר הגדרתה כישראל מול ים ערבי. אני לא מציע פתרון כנעני לסכסוך. אינני חושב שהרמטכ"ל הבא יהיה ערבי משכם, כפי שחשב יונתן רטוש או אהרון אמיר, שראו אפשרות זאת כמשהו טבעי. אבל לא ייתכן שאחרי ארבעים שנות עצמאות תושבי ישראל ואזרחיה, בני הרוב והמיעוט, לא ידונו מחדש במערכת החובות והזכויות המחייבת אותם.

שלמה סלוצקי

תגובות

שפות סותרות

השוואה בין החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית, שהתקבלו באפריל השנה, לבין נאומו האחרון של נציג אש"ף, אבו־מאזן, מוכיחות כי אין כל זהות בין אלג'יר לבין בודפשט

מאת דב בר־ניר

מאחר שעיתוננו הקדיש בראשית שבוע זה עמוד שלם לפגישת משלחת ישראלית עם משלחת אש"ף בבודאפשט, ובו, בתורת מסמך, נאומו השלם (או עיקר נאומו) של נציג אש"ף, אבו־מאזן, לצד ראיון עם לטיף דורי, יו"ר "תועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני", רציתי לדעת מהי עמדת אש"ף קהווייתה, והלכתי להחלטות IN EXTENSO, כפי שנתקבלו באורח מוסמך במליאת המועצה הלאומית הפלשתינית שהתקיימה באלג'יר, בימים 20־25 באפריל השנה.

לעצם העניין אגיד רק דבר אחד: אני בעד הצעת יריב־שם־טוב, לפיה חייבת ישראל לשאת־ולתת עם כל גורם פלשתיני שיכיר במדינת ישראל (או בהחלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון) ויפסיק את הטירור. והנה, בעת עריכת השוואה בין ההחלטות המוסמכות ביותר, והנרתכות ביותר, של המועצה הלאומית־הפלשתינית באלג'יר, שנתקבלו ממש זה־עתה, לבין נאומו של אבו־מאזן, לצד פירושיו של לטיף דורי, התברר לי, ללא צל של ספק, כי אין כל זהות בין אלג'יר לבודאפשט, לצד הפירושים התל־אביביים דורשי הטוב. מסתמך אני כאן על הנוסח המלא של החלטות אלג'יר, כפי שהתפרסמו בכתב העת "ישראל ופלשתין", המופיע בפאריס בעריכתו של מקסים גילן, אזרח ישראלי האוהד את אש"ף בכל נימי נפשו, ובכל כיוון עיתונו.

האמנה חל מסנהץ

שאלה ראשונה: האם בוטלה האמנה הפלשתינית השוללת לא רק את מדינת ישראל אלא גם את קיומו של העם היהודי בתורת עם? טוען לטיף דורי, בצדק, כי "כל עוד האמנה הזאת קיימת ולו באופן פורמאלי בלבד — עלינו לתבוע את ביטולה הרשמי" (כל ההדגשות תהיינה שלי - ד.ב.ב). ברם, לא זו בלבד שהאמנה לא בוטלה — היא מתנוססת בראש החלטות אלג'יר, ממש בסעיף הראשון של החלטות מפורטות המשתרעות על פני כמה עמודים צפופים, בזו הלשון: "על בסיס האמנה של המועצה הלאומית הפלשתינית" וכו' וכו'. היא אפוא חיה וקיימת — כל עוד לא בוטלה. זה א'.

ב) לטיף דורי טוען, כי "זו הפעם הראשונה שהם נוקטים ביטוי "כוחות השלום בישראל", ולא כפי שנהגו לומר בעבר "הכוחות האנטי־ציוניים". כלומר, יש כאן ריכוך ואין מנספים ... באש"ף, באנטי־ציונות מוצהרת ונחרצת. ... החלטות אלג'יר אינן טומנות כלל את ... בצלחת. הן מזכירות במפורש "את ... ההחלטה ההיסטורית של האומות המאוחדות, ... 3379, מ־1975, לפיה הציונות היא ... של גזענות". בהחלטות רבות, כמעט ... אין־ספור, מוזכרת הציונות לגנאי, וגם מופיעה תמיד באורח חוגי, נוסח "הציונות והאימפריאליזם".

ג) המלה "מדינת ישראל", אינה מוזכרת ולו פעם אחת. אפילו בסעיף הדן בחיוב ועידה בין־לאומית (עוד ידובר על התנאים לכינוסה), מדובר בכינוס "כל הצדדים", ללא הזכרת שמנו המפורש. אך יש חמור מזאת: לא זו בלבד שנאמר, בסעיף 5, כי "ממשיכים אנו לדחות את ההחלטה 242 של מועצת הבטחון", אלא, בסעיף 8, אף מוקעת העלייה היהודית, אפילו במסגרת מדינת ישראל, בזו הלשון: "מוקיעים אנו את הנסיונות הציוניים, בתמיכת האימפריאליזם האמריקני, להכריח אזרחים יהודיים ממדינות שונות להגר לפלשתין הכבושה, ואנו קוראים את כל הכוחות האציליים להילחם בתעמולה פראית זאת ובתוצאותיה המזיקות".

ד) נוכל לעבור עתה לנאומו של אבו־מאזן. יכול מאוד להיות שהוא משתייך לאגף מתון יותר באש"ף, ונואם בהתאם. אך בעשותו כן, משכתב הוא את ההיסטוריה ומפרש באופן די פריבולי את ההחלטות המוסמכות ביותר שנתקבלו על־ידי אש"ף, לא רק בעבר, אלא גם בהווה. הוא מזכיר, למשל, כי בכנס המועצה הלאומית הפלשתינית ב־1968 היתה פנייה נרגשת לאזרחי ישראל להקים יחד עם הערבים המוסלמים והנוצרים מדינה חילונית־דמוקרטית — והיזר המושמט נשארה אז תלויה באוויר. ברם, החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית, משנת 1968, מדברות במפורש על הקמת מדינה ערבית בארץ ישראל. נאמר בהן: "פלשתין (כלשונו — ארץ ישראל — ד.ב.) היא מולדת העם הערבי הפלשתיני. היא חלק בלתי־נפרד של המולדת הערבית. והעם הפלשתיני הוא חלק בלתי־נפרד של האומה הערבית" (זו, אגב, לשון האמנה). יתרה מזו: כאשר יאסר ערפאת נשאל, בראיון מיוחד, ב־1969, אם המדינה החילונית־הדמוקרטית, של יהודים וערבים אינה עומדת בסתירה להחלטות האמנה, הוא השיב: "מדינה דמוקרטית־מתקדמת בפלשתין אינה עומדת בסתירה להיות מדינה זאת ערבית", וחלק בלתי נפרד של האומה הערבית, באזור ובעולם כולו.

ה) טוען אבו־מאזן, בנאומו שפורסם ב"על המשמר", כי לאחר שהצעת אש"ף נדחתה על־ידי ישראל, "אימצה (אני מצטט את דבריו ב"על המשמר") המועצה הלאומית הפלשתינית את הרעיון הדוגל בהקמת מדינה פלשתינית עצמאית על כל חלק מהשטחים הפלשתיניים הכבושים שישוחררו או תיסוג ממנו ישראל". יכול להיות שיש מחשבות נסתרות כאלה, אך אין לי ברירה אלא להסתמך על ההחלטות הרשמיות, והטריות ביותר, שנתקבלו על־ידי המועצה הלאומית הפלשתינית, ממש לפני שבועות מספר — ובהן אין זכר למה שאבו־מאזן מספר לנו. ההחלטה הטריטוריאלית היחידה של אלג'ירס מדברת על "מאבק עממי, עד להבסת הכיבוש הציוני, וכינון מדינה פלשתינית עצמאית בשטח פלשתין הקדושה, עם ירושלים בבירתה". אין זכר, אין קורטוב או שמץ של זכר, לכינון מדינה פלשתינית ליד ישראל — מדובר בהחלטות טריות ביותר שנתקבלו אך לפני שבועות מספר. יתרה מזו החלטה מרוזה אחת מוסיפה לערפל את העניין, בזו הלשון: "המועצה הלאומית הפלשתינית מצדיעה לעם הפלשתיני במאבקו נגד הכיבוש הציוני, בגדה המערבית, ברצועת עזה, בגליל, במשולש ובנגב". יבין מי שיכול.

ו) עניין מעורפל שני נוגע ליחסים בין המועצה הפלשתינית לבין ירדן. החלטות אלג'ירס מדברות על הצורך "לחזק את המאבק המשותף של שני העמים", מתוך הנחה ש"כל קשר בעתיד עם ירדן יכון על בסיס קונפדרטיבי בין שתי מדינות עצמאיות". מדובר אפוא בשני עמים — ולא בעם אחד. ברם, במועצה השמינית הפלשתינית (המקור הרשמי שלי איננו נוקב בתאריך) נאמר ההיפך הגמור — שהפלשתינים והירדנים הם עם אחד. וזו לשון ההחלטה של המועצה השמינית: "מה שקושר את ירדן לפלשתין היא אחדות חזקה שנוצרה על־ידי ההיסטוריה, התרבות והלשון, מאז ימי קדם. כינון ארשיות מדיניות, מזרחית מן הירדן, אינה נסמכת על שום לגיטימיות". עם אחד, או שני עמים — הבילבול נמשך וזולג. מכל מקום, מה שכנס המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'ירס דוחה מעל פניו הוא כל רעיון למשלחת פלשתינית־ירדנית משותפת בוועידה בין־לאומית. כן תובעת המועצה שוועידה בין־לאומית זאת תהיה, כדבריה, "בעלת סמכות החלטה מחייבת" — ואם תרצו, בעלת כוח כפייה על ישראל.

התקדמות או נסיגה?

ידוע כי שורות אש"ף שוב התלכדו, וליד ערפאת יושבים עתה שוב ד"ר חבש וג'בריל. להלכה, ניתן היה להסיק מכך כי חלה באש"ף נסיגה. אגב, בהחלטות אלג'ירס אין על הנייר שום נסיגה מן השימוש באמצעי טירור. מדובר בהן על הטירור רק בהקשר לישראל. הנוקטת בטירור אנטי־פלשתיני מאז דיר יאסין, דרך סאברה ושתילה ועד למלחמות לבנון ודיכוי הפלשתינים בשטחים הכבושים. אשר לאש"ף, הוא יוסיף לנהל, כדברי המועצה, "את המאבק על כל צורותיו הצבאיות, העממיות והמדיניות". מי יפענח לי את הנוסחה המעורפלת־מדעית הזאת?

ועתה נסכם: אין שום קשר הדוק, מחייב, מוסמך, בין מה שנאמר ופורש בבודאפשט לבין ההחלטות המוסמכות באלג'יר. חורי משמעות נוספה להתקיים ואש"ף ממשיך לדבר בשתי שפות שאינן משפות ואפילו סותרות. אירגון זה עדיין מתמרן עם עצמו וזולתו — וזה כל מה שניסיתי לומר, בקשר למה שהופיע ב"על המשמר" זה עתה.

מאת יצחק שור

בעיות מהחיים

כיצד הסביבה עוזרת לילד בעיתות משבר ושנוי — זהו נושא סיפרם של שני פסיכולוגיים קליניים. כדי להנות מהתוכן העשיר יש להתגבר על סגנון מייגע.

בספריית "מעריב" ראה אור סיפרם של שני פסיכולוגים חינוכיים וקליניים — ד"ר עמירם רביב, ועדנה כצנלסון: "משבר ושינוי בחיי הילד ומשפחתו". מטרת הספר היא לספק מידע, להציע כיווני חשיבה ולספר על נסיון הפסיכולוגיה המטפלים במצבים של שינוי ומשבר בחיי הילד, משפחתו, וסביבתו החברתית. המחברים מציידים את הקוראים, הורים ומורים, בכלים שיסייעו בידן להתמודד עם מצבי משבר כמו מתח בטחוני, מחלה, גירושין ומוות. לדעתם ניתן "לחסן" ילדים על ידי שיחות ודברי הסבר מוקדמים, בטרם מצבי לחץ אפשריים. הספר עוסק בנושאים מגוונים, המקיפים את כל חיי האדם, כמו משבר בנישואין, לידה, כניסה לגן, לבית־ספר, בבליוגרפיה בעברית ובלועזית, ורשימות ספרים מתחום הספרות היפה.

המחברים מודעים למורכבות הנושאים, שבהם הם עוסקים. הורים רבים מתקשים להשתמש בעצות מקצועיות בשל מבנה אישיותם, וצרכיהם הנפשיים. הורים אחרים מתנהגים עם ילדיהם בסגנון מתירני. אין הם מציבים גבולות, אלא מתירים לילד להשתעבד ליצריו ולשרירות לבו. יש המשתמשים בכוח ובהפחדה. המחברים הולכים בשביל הזהב. במובן מסויים אפשר לראות בסיפרם של רביב — כצנלסון המשך לספר אחר העוסק באותן בעיות — "ילדים במצבי לחץ ומשבר" (בעריכת רביב קלינגמן הורביץ), אלא שהספר הנזכר, בהוצאת אוצר המורה 1980, נועד בעיקרו למורים.

לגדול לאנונימיות

כוחו של הספר הוא בעיסוקו בנושאים הנראים ממש טריוויאליים: נולד בן בכור. עד שבא לעולם שימש כל אחד מבני הזוג מושא לתשומת לב חברו. עתה חייב בן הזוג להתחלק עם אדם נוסף. יש לוותר על שעות לינה, לדאוג לארוחות, לנקיון, ולביקור אצל הרופא. האשה מפסיקה לעבוד לכמה חודשים. הורי האשה והבעל מתחילים לחדור לתוך המערכת הזוגית, לייעץ, להתערב, ואולי גם ליצור קואליציות בין האם הצעירה למשפחתה ולדחוק את הבעל לקרן זווית, או להיפך. המעבר מהגן לכיתה א' משמש נושא לדיון. את מקום המערכת המתירנית, של גן הילדים, תופסת מערכת אוביקטיבית ואנונימית. המיסגרת היא תחרותית וצפופה. המשמעת והסדר מחייבים הרבה יותר. תשומת הלב האישית פוחתת. לא תמיד מציעים המחברים פתרונות, אך תמיד הם מציעים להורים להיות מודעים לשינויים ולמשברי המעבר, ולמתן את תוצאותיהם.

לשמור על התום?

מצד שני עוסקים המחברים בשאלות הקיומיות הקשות ביותר בחיי הילד ומשפחתו. מי צריך למסור לילד מידע על מות אדם קרוב? האם יש לטשטש את המידע או לספר את כל האמת? רביב וכצנלסון מציעים לספר את האמת, לפי גיל הילד וכוח הבנתו, ובעיקר — לתת לו הרגשה שמותר לו לשאול ומותר — ורצוי שיביע רגשות. המחברים ממליצים להורים לקחת ילדים בגיל בית־הספר היסודי להלוויות קרובים, כדי לסייע בידם להבין את האסון ולהיפרד מן האדם האהוב. עם זאת אין לאלץ ילד להשתתף בהלוויה. חשוב הדבר, שגננת או מחנכת של ילד שהוריו או אחיו נפטרו תשתתף בהלוויה. רצוי שחברי הילד ומוריו יבקרו בביתו במהלך "השבעה". ביקורים אלה יצמצמו את חששו מפני חזרה למיסגרת הלימודים.

פרק שלם עוסק בשאלות של גירושין, הנוגעות בישראל לעשירית מן הילדים. מתי וכיצד להסביר? כיצד צריכים הורים גרושים להתייחס לילד? כיצד לנהוג במקרה שלאחר הגירושין מנתק אחד ההורים את קשריו עם הילד? כיצד מתנהגים עם הילד כאשר לאמא יש חבר. מהם היחסים בין אחים חורגים ועוד.

הספר לא עבר עריכה לשונית ולכן סגנונו מייגע לעתים. חסר תוכן עניינים מפורט. אבל הספר הוא רב־תוכן, ויש בו כדי לתת שירות חשוב להורים ולמחנכים גם יחד.

ספר הצורות של מיקי – מעולמו של וולט דיסני

דמיון חובק עולם

לקראת שבוע הספר ראתה אור בהוצאת שמואל זימון סדרה בת חמישה סיפרי ילדים, הנקראת "שעת סיפור". שנים נכתבו בידי צביה וילנסקי ושלושה בידי לוין קיפניס, זקן הסופרים וחתן פרס ישראל לספרות ילדים.

בעוד חודשיים ימלאו ללוין קיפניס 93. עד מאה ועשרים!

הסיפורים הם ישנים, אך אזלו מן השוק זה מכבר. החידוש שבהם הוא באיורים הבאים מאת ברדון ארט, בפורמאט הקטן של הספרון, ובגודל האות. לוין קיפניס חי בעולם של חיות ואנשים ושל גמדי לילה. דמיונו חובק זרועות עולם, אך גם כאשר הוא מתאר את חיי הילד האסקימוסי, תכניו לקוחים מעולמם הקרוב של כל הילדים — עולם שיש בו חבר לב, ואיורים שמטילים והגדולים. כמו בסרטים המצויירים, להבדיל, גם לוין קיפניס מעלה קושי או בעייה, שהגיבור צריך להתגבר עליהם. לוין קיפניס הוא אמן הסיפור לילדי הגן. הסבריו ספוגים חכמה וריתמוס: "נחומי הוא ילד. זה שמו. חומי הוא כלב שצבע עורו חום. נחומי היה עוד קטן כאשר הביאו לו את חומי. וחומי היה עוד כלבלב קטן כאשר הביאו אותו אל נחומי". קיפניס איננו חושש להשתמש במלים קשות כמו מטמון, קרס, הרדה, חלול. מלים אלה אינן מפריעות כאשר העלילה ברורה, המשפט קצר והמיבנים הדקדוקיים אינם מסובכים. הציורים צבעוניים ובהירים ונובעים מן העלילה במישרין. בכל אחד מן הסיפורונים בסידרה "שעת סיפור" ישנם ארבעה סיפורים. מומלץ בחום לגילאי 4־8.

בהוצאת "כתר" ראו אור שני סיפורונים לפעוטים — גן ירק מפלסטלינה ובעלי כנף מפלסטלינה. ואיורים של רוני אורן נחמדים ורוויי הומור. מי שאוהב אותם יכול להסתפק באחד. לעומת זאת חרוזיו של דרור גרין הם נטולי תוכן, חסרי ריתמוס וטעם. הנה דוגמה: "מה עושה מלפפון, מלפפון ירוק? הוא מדבר בטלפון עם מישהו רחוק". השוו חרוזים אלה לחרוזיהן של לאה גולדברג, מירה מאיר, ... או שלי אלקיים, ותעמדו על ההבדל.

לעומת זאת טובה ומומלצת היא הסדרה "מעולמו של וולט דיסני", בהוצאת "ספרי יבנה". מוקי העכבר מוכר לילדים הצופים בטלוויזיה ובקולנוע בסרטים מצויירים. באמצעות סידרה זו יכולים הפעוטות ללמוד על צורות גיאומטריות, ... מצויירות, ולגלות הפתעות מסקרנות מן הדפים הקשים, העשויים קרטון. ואלה סיפרי הסידרה: ספר הצורות של מיקי, ספר המספרים, ספר הצבעים, וספר ההפכים.

סיפרונים טובים אלה מעניקים לילד מושגי יסוד חיוניים בתחומי החשיבה המופשטת, בלשון המתימטיקה והגיאומטריה, כמו גדול קטן, למעלה למטה, מלבן ועיגול. מומלץ לגילאי 3־6.

בהוצאת "בעם", רמת־גן, ראה אור סיפרה השני של המחנכת נגה מרון, "למה דווקא אני?" הספר מציג בעיות ומצוקות המטרידות ילדים: ... המשקפיים. דנית הבלונדינית רוצה להיות דווקא שופטה. רביב רוצה שבביתו לא יהיה ריב. מירב מקנאה באחותה הקטנה. לאביה של שורשי אין עבודה. לתמיד נמאס להיות ... תמר לא זכתה להיבחר למלכת הכיתה.

בכל אחד מן הסיפורים מוצגת בעיה אישית: כל ילד מקנא בילד של הסיפור הקודם. "אילו כל אחד היה מודע לחולשת הזולת, כותב ד"ר עמנואל תינר בהקדמה, יתכן מאוד שהיה מצליח להתמודד ביתר קלות עם בעיותיו האישיות, והיה מפנה את מרצו להתגבר או לחיות בשלום עם הגוע החסר או התסכול שלו". הספר "למה דווקא אני?" מיועד לגילאי בית־הספר היסודי, ... המחנכת, אך לדעתי יכולים להבינו וליהנות ממנו גם ילדי גן חובה. כמו סיפרה הראשון "מה שקרה לגילי וגם לי", כך גם סיפרה השני מבוסס על נסיונה העשיר של המחנכת ... וכמחנכת.

מצוקות מחוץ לתחום

עמותת "אוזן קשבת" בירושלים מקבלת פניות מגוונות מבני נוער ומהורים, בינהן גם בנושאים שהחברה מנסה לטאטא

"מתוך סקרנות התחלתי לקיים יחסי מין עם החבר שלי. ועכשיו אינני שלימה עם מעשי ואני מבקשת להפסיק. הוא מאיים כי אם אפסיק, יספר לכל העולם מה שעשיתי" — זוהי אחת השאלות שהיפנתה בת 17 למתנדבת עמותת "אוזן קשבת לילד ולנוער בירושלים" (טלפון 243358). בעמותה זאת חברים עתה כתשעים איש, פסיכולוגים ופסיכיאטרים, עובדים סוציאליים ויועצים חינוכיים. כל אחד מהם מעמיד עצמו לרשות המטלפנים האנונימיים במשך ארבע שעות בחודש. המתנדבים משתתפים בסדנא, ומקבלים הדרכה מידי מיטב המומחים.

מספרת יוזמת העמותה והרוח החיה שלה, בתיה ושיק: "לפני חודשים אחרים פרשתי מניהול המחלקה לשירותי קהילה ומשפחה בעיריית ירושלים. העיר אמנם מכורבת בשירותים חברתיים, והללו סובלים מקיצוצים, אך ללא קשר לכל אלה הסתבר שחסר שירות חיוני: בני נוער והוריהם שרויים במצוקות קשות, ואין הם מוכנים להיחשף בפני עובדים סוציאליים או יועצים חינוכיים. במשך ארבעת חודשי קיומה של עמותת "אוזן קשבת לילדים ולבני נוער" פנו אליה 650 איש, למעלה ממחציתם הם נערים בגילאי 14 ומעלה. היתר הם צעירים יותר או נשים והורים. נושאי הפנייה הם מגוונים: יחסי בנים ובנות, יחסי הורים־ילדים, כשלונות בבית הספר ועוד.

המטלפנים מגלים את ליבם בתחושות שהחברה מנסה לטאטא: "אני ... על אחותי". "בעלי מכה ... את ...", המתאבנת, בת ה־14. "אני מאלץ אותי לקיים אתו יחסים". "התאהבתי בנשוי". נערה ... נכנסה להריון מחוץ לנישואין, והיא חוששת לחייה. אחרות איננה מתמקדת בעת מבחנים חרף הציפיות הגבוהות של הוריה. אחרים מאיימים בהתאבדות.

היועצים מייעצים, מחזקים ... את מתלישים אותן. לעתים הם מפנים את המטלפנים לשירותים אחרים, המתמחים בנושאים כמו עזרה חומרית, גמילה מסמים ומאלכוהול, שירות לנפגעות אונס, מרפאות לבריאות הנפש, אגודות לחינוך מיוחד ועוד. מעטים יודעים על דבר קיומה של עמותת "אוזן קשבת לילדים ולבני נוער". ... רשימה זאת היא להביאה לידיעת הרבים.

מאת אבי בניהו

משען חלול

החורף של אביהו

כל מה שרצית לדעת (כמעט) על המפקד המיועד של חיל־האוויר — שצפוי לרשת בראשית החורף את האלוף עמוס לפידות

אם לא יחולו שינויים של הרגע האחרון, אמור מפקד חיל־האוויר, האלוף עמוס לפידות, לפרוש מתפקידו בראשית החורף ולהעביר את הפיקוד על החיל לידי יורשו, האלוף אביהו בן־נון. מינויו של בן־נון עדיין טעון אישור רשמי של שר הבטחון, אולם השמות הם כבר סוד גלוי זה מספר שבועות, ולפחות שני קצינים בכירים בצמרת חיל־האוויר שראו עצמם מועמדים — כבר יודעים: לכיסא הזה הם לא יגיעו.

"השנים, טייסים וקצינים בכירים עם עבר מבצעי עשיר, היו ראויים לתפקיד. אולם כידוע, מפקד יש רק אחד ובמירוץ הזה ניצח אביהו בן־נון, המביא איתו כמה יתרונות נוספים" — אמר אתמול אחד מבכירי חיל־האוויר.

המפקד המיועד הוא מבכירי הטייסים של חיל־האוויר הישראלי. ... שנה שירת במגוון רחב של תפקידי פיקוד ומטה עד שנקרא, ביוני 1981 לעמוד בראש אגף התיכנון במטה הכללי. הנחיתה מחיל־האוויר אל שולחן הדיונים של "הירוקים" לוותה בספקות מצידם של פסימיסטים, שסברו כי איש "הכחולים" אינו מסוגל למלא תפקיד כה רגיש במטכ"ל, במיוחד בתקופה קשה של אילוצים כלכליים וצמצום מסגרות. כראש אגף התיכנון זה כשנתיים, מתמודד בן־נון יחד עם אנשי האגף במצוקה התקציבית ואילוציה, בהקטנת הצבא בכל הרמות, בתנאי זירה משתנים ובמירוץ החימוש המטורף באיזור. בתוך כל אלה, הצליח בן־נון לגבש ולהגיש למטה הכללי תוכנית עבודה רב־שנתית מפורטת, המותאמת לתנאים המשתנים בשדה הקרב העתידי.

חיל־האוויר יקבל בספטמבר מפקד המיטיב להכיר את המטה הכללי, את מערכת הבטחון ואת צבא היבשה. האלוף אביהו בן־נון בן 47, נשוי לאריאלה ואב לחמישה (3 בנות ו־2 בנים). נולד וגדל בקריית־מוצקין שליד חיפה. ב־1958 התגייס לצה"ל והתנדב לקורס טיס. כבר אז הבחינו מדריכיו בבית־הספר לטיסה באמביציה האדירה שהניעה את הטייס לעתיד. מדריכו בבית־הספר, יוסף סלנט, "האשים" פעם כי בשעת אימון בטיסת מכשירים, הציץ החוצה כדי להצליח בטיסה, אבל סלח לו. אחרי ככלות הכל, זה היה תעלול נפוץ בבית־הספר לטיסה.

לאחר שנתיים בקורס הטיס, הגיע בן־נון אל מערך מטוס "הוויסטר" של חיל־האוויר. משם המשיך דרך טייסות "הסופר־מיסטר" והגיע אז אל מטוס המיראז' — פיסגת חלומותיו של כל טייס־קרב בחיל־האוויר של שנות ה־60. בתום שירותו בטייסת ה"מיראז'" השתתף בן־נון במשלחת הראשונה של חיל־האוויר לארצות־הברית כדי ללמוד, לרכוש ולקלוט את מטוס ה"פאנטום". במשלחת, שהיתה לימים אבן־דרך בתולדות חיל־האוויר, היה בן־נון סגנו של סא"ל שמואל חץ ז"ל, מפקד טייסת ה"פאנטום" הראשונה בחיל־האוויר שנהרג במלחמת יום־כיפור.

בבסיס צפוני של חיל־האוויר הקים בן־נון את טייסת הפאנטומים השניה. (אגב, אביאם סלע, האל"מ המפורסם מחיל־האוויר בפרשת פולארד, היה אותה עת סגן־מפקד הטייסת). המטוס האמריקאי החדיש שהיווה אז את עלית החיל, שבה את ליבו של בן־נון. הוא הכיר את מערכות המטוס על בוריין, בחן את ביצועיו והתבלט מאוד בקרב טייסי ה"פאנטום" של חיל־האוויר.

תוך־כדי הקמת הטייסת השתלב אביהו בן־נון עם טייסיו במלחמת ההתשה וצבר הישגים לא מבוטלים. באותה עת סימן בן־נון הפלות רבות על זנב הפאנטום שלו. השיא היה כשהפיל בחזית המצרית מטוסי "מיג" שהוטסו בידי טייסים מברית־המועצות.

בתחילת שנות ה־70 הגיע אביהו בן־נון למיפקדת חיל־האוויר ומונה לראש־ענף במחלקת המבצעים. בתפקיד זה עבר את מלחמת יום־כיפור, תוך שילוב גיחות ב"פאנטום" והשתתפות פעילה בתקיפות מערך הטילים של האוייב. הוא נחשב אז למומחה הראשון במעלה בחיל בהכרת ביצועיו של הפאנטום על כל מערכותיו.

בחיל־האוויר אומרים, כי במלחמת יום־כיפור נתגלו ניצני החלוקות עם דוד עברי, כיום מנכ"ל משרד הבטחון ואז ראש מחלקת המבצעים. מאז אותה תקופה ועד היום. יודעים יחסיהם עליות ומורדות.

גם היום אין "כימיה" בין השניים. על ה"לביא" הם כמובן חלוקים: עברי, כמנכ"ל משרד הבטחון — תומך נלהב; בן־נון, כמציג עמדת צה"ל — שולל.

בסוף שנות השבעים מונה בן־נון למפקד בסיס חיל־האוויר בחצור, ובהמשך למפקד הבסיס המרכזי של החיל בתל־נוף. בשני תפקידים אלה פעל והשפיע בתחום בניין הכוח ותרם תרומה רבה בהידרשו לנושא ההכנות לכוננות־ספיגה תוך שהוא סוחף אחריו את מפקדי יתר הבסיסים ואת מטה חיל־האוויר.

לאחר שכיהן בראש הלהק החילי והיה סגן מפקד חיל־האוויר נתמנה תת־אלוף בן־נון, ביוני 1985, לראש אגף התיכנון והועלה לדרגת אלוף. "תת־אלוף אלוף מחיל־האוויר" כפי שהיה נהוג לכנותו אז — זכה להיות ה"שלישי" בתולדות צה"ל המשרת בתפקיד אלוף מחוץ לחיל־האוויר. (קדמו לו עזר וייצמן ודוד עברי). לא קל היה לשר הבטחון ולרמטכ"ל הקודם להתמודד עם הקולות במטה הכללי שגרסו כי "אלוף כחול" אינו מסוגל לשמש, מטבע הדברים, בתפקיד כה מסובך ועדיין בצמרת צה"ל.

תוך פרק זמן קצר הופרכו כל הספיקות. האלוף הטרי הפך עד מהרה לגורם מרכזי במטה הכללי. תוך שהוא לומד את מערכות הים והיבשה, מתוודע לאילוצים ומתגבר על הפער ב"שפה" ובמנטאליות שבין חיל־האוויר לכלל צה"ל, עסק בן־נון בקידום מספר פרויקטים גדולים והתווה בהצלחה רבה תוכניות רב־שנתיות. עם סגנו, איש השריון, תת־אלוף יום־טוב תמיר, הוא משתף־פעולה בהרמוניה מלאה. בחודשים האחרונים נחשב בן־נון לאלוף המקורב ביותר לרמטכ"ל החדש, רב־אלוף שומרון. השניים רואים "עין בעין" את כיווני ההתפתחות וההצטיידות של הצבא אל מול שדה הקרב העתידי. יחדיו עבדו על התוכנית הרב־שנתית של צה"ל בתקופה בה היה שומרון סגן רמטכ"ל, ועתה מובילים שניהם את הסברת צה"ל סביב הצורך בביטול ה"לביא" ובאימוץ החלופה. אומר גורם צבאי בכיר: "תוך זמן קצר קנה לו בן־נון — ובזכות — מעמד איתן במטה הכללי. הוא שולט בחומר בצורה מוחלטת והצליח ליצוק אל שיטות העבודה "הכחולות" של חיל־האוויר הידועות כמסודרות ויסודיות, תוכן "ירוק" בכישרון רב. בתקופתו באגף התיכנון הוא נאלץ להתמודד עם תיכנון ויישום קיצוצים בהיקף חסר־תקדים. צה"ל גילה את אביהו בן־נון כמסבירן מעולה וכהיר־ביטוי, ומרבה לעשות בו שימוש. כך היה בפרשת עימנואל ואלה, כשצה"ל עמד חסר־אונים מול כותרות העיתונים, וכך היום — בהסברת ההתנגדות ל"לביא". גם שר הבטחון למד להעריכו וצרף אותו לפמלייתו באחד מביקוריו האחרונים בוושינגטון.

... חיל־האוויר, מקבל בעוד מספר חודשים מפקד חדש עם תפיסה שונה לגבי החיל, ... הגורסת חיל־אוויר קטן יותר ואיכותי יותר, עם מערכות נשק חדישות ומתוחכמות. בחיל־האוויר טוענים כי בשובו מאגף התיכנון בחזרה "הביתה", יצטרך בן־נון לסגת במקצת מהכיוון החד־משמעי שאימץ במטה הכללי בנושא גודל חיל־האוויר, כפי שהוא מציגו כיום.

בן־נון ימצא את חיל־האוויר עם קצת ארינחת מהשנים האחרונות. עם ביקורת על פרשות שהחיל היה מעורב בהן — בראש ובראשונה הפעלת פולארד בידי אביאם סלע. משימותיו כמפקד חיל־האוויר יתמקדו, קרוב לוודאי, בבניין הכוח של חיל־האוויר לעתיד, מקומו של המערך המוטס בשדה הקרב המודרני, תוך בניית תוכניות ארוכות־טווח וחידוש צי המטוסים ומערכות הנשק.

בחיל־האוויר ובצה"ל צופים כי בן־נון יהיה מפקד חיל־אוויר טוב. פתוח. ליבראל. מזכירים, למשל, כי התנגד ללחץ שהפעילו חבריו בצמרת חיל־האוויר על שר הבטחון בעניין מינויו של אל"מ אביאם סלע. טייס קרב ותיק, תת־אלוף (מיל.) ששירת ... שנים עם אביהו בן־נון אומר: "בן־נון יהיה מפקד טוב לחיל־האוויר; הוא מביא איתו ניסיון מבצעי ועניני עשיר, כישורים רבים, ולא פחות חשוב: קשרים בצמרת צה"ל. אביהו איש נעים הליכות, בעל אמביציה ורצון להצליח: רן סקר במחול מעודד".

מבחן של יוקרה

בשבועות האחרונים, כשהתיר שר הבטחון לצה"ל להשמיע את דעתו בעניין מטוס הלביא בפני הממשלה והציבור, מצא עצמו האלוף אביהו בן־נון, קצין בכיר בחיל האוויר "בקו הראשון" בוויכוח חריף, ואולי חסר־תקדים, בין צה"ל לבין התעשייה האווירית. כראש אגף התיכנון וכמסבירן מוכשר, הוטלה המשימה על בן־נון. בשנה האחרונה הוא גיבש יחד עם גורמים נוספים במטה הכללי את מה שנקרא "חלופת צה"ל למטוס "הלביא".

לאחר ישיבת הממשלה הראשונה בנושא, בה סקר בן־נון את העובדות, השמיע את הנתונים והציג את החלופה, שיבחוהו שרים, ח"כים וראשי מערכת הבטחון. בתעשייה האווירית לא אהבו את הקטע הזה וטענו נגד בן־נון שהוא ניהל מלחמה אישית נגד ה"לביא". אחר־כך הרחיקו־לכת ואמרו כי הוא מסית את ראשי רפא"ל, תדיראן והתעשייה הצבאית נגד המטוס ומבטיח להם כי אם ישמיעו קולם — יזכו בנתח מן הכספים שיתפנו כתוצאה מביטול הפרויקט.

בתעשייה האווירית נוהלה, למעשה, מלחמה אישית נגד האלוף. בתעשייה האווירית כמובן אינה מאושרת על מינויו הצפוי. מפקדו הנוכחי של חיל־האוויר, עמוס לפידות, התומך ב"לביא" (עם הסתייגות בחודשים האחרונים) מנע מפקודיו בשנים האחרונות מלהשמיע את דעתם ונקט צעדים חריפים נגד קצינים בכירים שביקשו להוציא החוצה, לציבור, את דבר ההתנגדות ל"לביא". בן־נון, מצידו, דחה בפני מקורביו את ההאשמות נגדו. הוא הסביר כי הוא מבצע את התפקיד המחייב אותו להסביר את עמדת הצבא וכך נהג גם עם ראשי התעשיות.

בעוד שאלת עתיד הפרויקט מרחפת מעל ראשה של התעשיה ... ועוד יותר מעל ראש צה"ל וחיל־האוויר — מתמנה בן־נון למפקד חיל־האוויר. בעבור הצמד שומרון — בן־נון, החלטת הממשלה היא לדעת רבים, ... מבחן יוקרה אישי. לחיל־האוויר, בראשותו של בן־נון, הנושא עשוי להיות ... עד מאוד.

רשות הקורא

רק"ח איננה מק"י

ברשימתו ב"על המשמר" מ־19 ביוני מכנה גדעון ספירו את רק"ח, באופן שיטתי, בשם מק"י ו"מפלגה קומוניסטית ישראלית", ללא שום הצדקה היסטורית ופוליטית. השם מק"י נקשר, לפחות ב־20 השנים האחרונות לקיומה הנבדל של מפלגה זו, באופן בל־יימחה בפועלם ובמדיניותם של שמואל מיקוניס, משה סנה וחבריהם. זו היתה מדיניות של הזדהות עם מאבק הקיום של עם ישראל, שלילת לאומנות מכל סוג, הגנה על זכויות האדם בכל מקום וחתירה לקומוניזם הומניסטי ודמוקראטי. מורשת זו אי־אפשר "להלביש" על רק"ח, שייצגה ועדיין מייצגת עקרונות שונים, לעתים מנוגדים. רק"ח איננה מק"י, כשם שברז'נייב איננו גורבצ'וב ואולבריכט איננו דובצ'ק.

די מובן לי מדוע הגבירה בזמן האחרון רק"ח את נסיונותיה להתקשט בשמה של מק"י. פחות מובן לי — אם כי אני מסוגל לנחש את הסיבה — מדוע משתדל גדעון ספירו לסייע לה במלאכת התחזות זו.

יהודה להב, קרית אונו

שמיטה באוגנדה

הרב פורוש בחוכמתו כי רבה הפתיענו גם בחוצפתו הצורנית. עזות המצח שלו, ושל אגו"י וש"ס הגיע לשיא חדש כשאמר ברדיו כי בעית החיטה והשמיטה לא היתה ניתעוררת "אילו מימשו הציונים את הצעת הרצל, והלכו לאוגנדה". ש"ס ו"האגודה" יחד מונות, בסך־הכל, שישה חברי־כנסת. כל האחרים, כולל המפד"ל ואוהדיו, כולם בעד מדינה יהודית־ציונית־דמוקרטית בארץ־ישראל. לפיכך, אולי טוב היה אילו פורוש וחבריו היו פורשים מאיתנו ומישראל ועוברים להתיישבות באוגנדה.

מ. שבואלי, באר־שבע

תמצות התמצית

באחרונה הוכנסו חידושים ב"על המשמר". האחד, בדמות הדף האחורי, "עיטור אחורי" בעריכת אפי לנדאו. החידוש ניתבטא בכך, שמגיבים על כל העניינים אבל בקיצור עוד יותר גדול מאשר במאמרים המתומצתים המופיעים מבפנים. נשאל השאלה — לשם מה? נוסף על הדפים המוקדשים בהרחבה לנושאי תרבות ואמנות, ספורט, כלכלה ונשק, בא תמצות התמצית, כאילו שישנו צורך חינוכי להרגיל את הקורא "העייף" מקריאת העיתון פרט לעמוד החדשות, לקבל את המזון הרוחני וההסברתי בדרך קצרצרה של אותם עיתונאים הכותבים בפנים העיתון. חידוש שקשה להבין לשם מה הוא בא.

החידוש השני הוא העמוד לנוער המופיע מדי שבת, "יש דיבור". האם לנוער שלנו חסרה עיתונות המגישה את כל אותם הנושאים שאין בהם שום ייחוד שלנו? ואם יש טיפת ייחוד טיפה קטנה וזעירה, האם אי־אפשר לצרף זאת ל"חותם" במקום להעסיק עוד עובדים על דבר שאין לו שחר וגם לא טעם?

משה ציזיק, אילון

הרע במיעוטו

במלאת 20 שנה למלחמת ששת הימים גברו בתוכנו הקולות נגד הכיבוש. שאבא אבן אף הגדירו כ"אסון". נכון שיש חסרונות בכיבוש ואחד הבולטים הוא ש"הכיבוש משחית", כפי שזועקת כרזה גדולה על הקירות. אבל, מאידך גיסא — מהו פרצופה הבלתי־משחית של "האלטרנטיבה"? וכי כל אלה הזועקים נגד הכיבוש כבר הביאו בחשבון ברצינות את מלוא המשמעות של החלופה? בנסיבות הנוכחיות הרי לא נראה באופק שום פיתרון בר־ביצוע לא של הפרדה מוחלטת ולא שילוב של אמת.

מאחר שאין מצב של ואקום, במקום כוחותינו יתארגן בשטחים כוח צבאי כלשהו (גלוי או מוסווה) ולאו דווקא ידידותי, ואז הוא יהיה הכובש: ומה ימנע מכוח כזה להתפרס עד 15 ק"מ (כרבע שעה נסיעה בטנק) מנתניה, להשתלט עליה במפתיע ולבתר לשניים את מדינת ישראל "צרת המתנים"?

ואולי באמת יש מקום למחשבה שניה, מחשבה העשויה להוביל למסקנה כי הכיבוש שלנו הוא רק הרע במיעוטו, בעוד שכיבושם אותנו עלול להתגלות (ומאוחר מדי) כגרוע ביותר?

א. כרמל (וינברג), ירושלים

להציל את האוזון

באחרונה דובר רבות על ההרס הנגרם לחגורת האוזון של האטמוספרה, על־ידי גאז הפראון הנמצא בתרסיסים שונים. האיום האורב לפתחנו הינו ממשי וקרוב, ויגרום כבר בשנים הקרובות הגברת הקרינה, הגברת מקרי סרטן בעור ועוד. על מנת לעצור במעט שניתן את הידרדרות המצב הקיים מתארגן גוף ציבורי, ששם לו למטרה לעורר את דעת הקהל וליצור לחץ ציבורי שיגביל את השימוש בתרסיסים אלה. גוף זה יעמוד בקשר עם גורמים בינלאומיים הפועלים בתחום זה ובתחומים נוספים, להפסקת הרס האטמוספרה והפלנטה על־ידי האדם. לקבלת פרטים ולחתימה על עצומה שתופנה למוסדות המתאימים אנא פנה לת.ד. 1535 ירושלים.

דוד עיבל, ירושלים

רות מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

עבדים כי ימלוכו

ביום ששי האחרון הפסיקה חברת מקורות את אספקת המים למושב פעמי־תש"ז בנגב. מקורות עשתה זאת כי חובו של המושב עבור כמה חדשים לא שולם. מדוע לא שולם? משום שחברת "מימי הנגב" של ארגון מושבי הנגב, המופקדת על העברת התשלומים למקורות לא העבירה את חובו של המושב. "מימי הנגב" סרבה בכלל לגבות את החוב מאנשי המושב, והללו מצאו עצמם מתחננים בפני הארגון שיואות לקבל את כספם.

על מה יצא קצפה של מימי הנגב? על כך שפעמי־תש"ז הגיש בקשה לפירוק בניגוד לעמדת ארגון מושבי הנגב. "מימי הנגב" עושה אפוא שרירים. פעמי־תש"ז פנו לבית המשפט, וזה הורה ל"מימי הנגב" לקבל מיד את ההמחאות של המושב. צו בית המשפט לא מזיז ל"מימי הנגב", והם הוסיפו לסרב לקבל את הכסף.

ביום ששי, כשניתקה מקורות את המים, נותרו שם ילדים וזקנים בלי מים לשתיה ולרחצה. שמואל שלמה, ראש ארגון "מימי הנגב" לא נשמע נרגש מהעניין. אנחנו, הוא אמר לי, הפסקנו לעבוד עם פעמי־תש"ז מאז פברואר. ומה על צו בית משפט? "אה, כן, הצו אמר שצריך לאסוף מהם את הצ'קים, אבל הם לא הביאו אותם". בפעמי־תש"ז נשבעים, שהביאו את הצ'קים כמה פעמים, אבל ב"מימי הנגב" צחקו להם בפרצוף.

ביום שישי, כשהצמא החל להציק, עלו אנשי פעמי־תש"ז לכביש תל־אביב באר־שבע וחסמו את צומת בית־קמה. הדרכים הביורוקרטיות והחוקיות, הם נוכחו לדעת, לא יעבדו כאן. במבצע בזק התרצתה "מימי הנגב", גבתה את החוב, שילמה אותו למקורות, אספקת המים חודשה.

בזאת לא תמו עלילות מימי הנגב. הוועד הממונה של מושב אחר, מושב אשכול, יחד עם ראש האגודות השיתופיות החליטו (כחוק) להעביר את התשלומים עבור כל המיסים ל"מימי הנגב". גם מס אחיד לקופת־חולים כלול היה בעניין. ו"מימי הנגב", מה עשתה? מה לא עשתה? כמובן — היא לא העבירה את הכסף לקופת החולים משך מספר חדשים. בחודש האחרון, כשהגיעו אנשי המושב לקופת־חולים, שלחו אותם כלעומת שבאו, משום שצברו חוב גדול.

פנחס הררי, בן 50, איש אשכול, נותח לפני זמן קצר בגבו. הוא סובל ממגבלות פיסיות ומכאבים עזים. הררי שילם את מיסיו במועד. אבל כשהלך לקבל טיפול במרפאה, לא קיבלו אותו, משום שהכסף שלו לא הגיע לכתובת הנכונה — לקופ"ח. הוא התחנן לקבל תרופה משככת כאבים, אבל בקופ"ח אמרו — לא.

ומה אומר מיודענו שמואל שלמה? שלמה אומר כי מכיוון שאין במושב ועד מסודר, אין החלטת הוועד הממונה בעניין העברת הכספים — תקפה. ברגע שיהיה ועד נבחר, אומר הכל־יכול, נמלא את הנחיותיו.

מה שקורה ב"מימי" הנגב הוא מיקרוקוסמוס, מדגם מייצג של מה שקורה בארגון מושבי הנגב בכלל. ואת שאר ארגוני המושבים אין אני מכירה די. קליקות, חמולות, עריצות, שחיתות, הרבה עבדים קטנים שמלכו לפתע, ניהול כושל ופרימיטיבי. עם ארגונים כאלה, אנא תבוא ההתיישבות העובדת.

היפאנים באים

משלחת של שלושים תעשיינים וראשי חברות מיפן מבקרת בימים אלה באוניברסיטת בן־גוריון. מקצת חברי המשלחת הם בני כת המקוייה — כת של יפאנים אוהבי היהדות ואוהבי ישראל, ולכן מה שאולי מפיל שיעמום על אורחים אחרים (סיור בצריף בן־גוריון, למשל) — ריגש אותם.

זו הקבוצה השניה המגיעה לאוניברסיטה בהדרכת פרופסור היצאו איטוקאווה, יועץ תעשייה בממשלת יפאן ונומקימי התעשייה האווירית שם. המשלחת התעניינה בעיקר בחידושים המקומיים בתחום הביוטכנולוגיה ופיתוח המדבר. יש גם פירות לביקור הזה: אגודה חדשה קמה — אגודת ידידי אוניברסיטת בן־גוריון ביפאן. האגודה תבצע פרויקטים משותפים עם האוניברסיטה כאן.

רק עמיר בפרץ

הפגישות של "מועצת הנגב", גוף אימפוטנטי שחולשת חבריו מונעת ממנו להכיר בכוחו ולעשות בכוח הזה שימוש, הפכו מזמן לחיזיון משמים ומטיל תרדמה. חוץ מהכיבוד הקבוע (פריקאסה — מן לחמניה

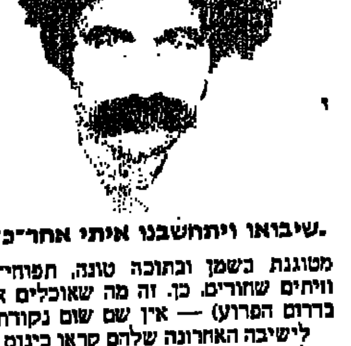

"שיבואו ויתחשבנו איתי אחר־כך"

מטוגנת בשמן ובתוכה טונה, תפוחי־אדמה וזיתים שחורים. כן, זה מה שאוכלים אצלנו, בדרום הפרוע) — אין שם שום נקודת אור.

לישיבה האחרונה שלהם קראו כינוס חרום, ואולי השם הזה הביא אותנו, העיתונאים, לאופקים, למרות נדרים שנדרנו לא לסבול שוב את האירוע חסר התכלית הזה. מעט מאוד ראשי מועצות היו שם. רובם שלחו את פקידיהם כדי לייצג אותם. לא שהיה הבדל גדול. הם דיברו על הקיצוצים בחינוך, קיצוצים משמעותיים בהחלט: קיצוץ שעות לימוד, פיטורי מורים ועוד. נציג משרד החינוך, מנהל אגף החינוך במחוז הדרום, שם אותם בכיס הקטן בבקיאותו. מישהו כאן יודע כמה מקצצים לו? שיקום: אמר, ואף אחד לא קם.

יש שם רק משב רוח מרענן אחד, ולמשב הצונן והמחייה הזה קוראים עמיר פרץ, ראש המועצה המקומית שדרות. פרץ, משועמם ומכורח חליפות, ובעליל לא מוצא שם את מקומו, אמר דבר פשוט, — אני, הוא אמר, לא מקצץ. אתם לא תשבו בירושלים ותכתיבו לי איפה לקצץ. בואו תביטו לילדים בעיניים, אחר־כך תוליכו להדרדר שוב את עיירות הפיתוח לתהום הבערות. אני, הוא אמר חד וחלק, לא הולך להתחנן ופשוט לא הולך לקיים את ההוראות האלה. שיבואו ויתחשבנו איתי אחר־כך.

מוטורולה לערד

חברת מוטורולה תשלים בחדשים הקרובים את ההשקעות המתוכננות במפעלה בערד. ההשקעות יגיעו לסכום של 3.5 מליון דולאר. ההשקעות הן בעיקר בציוד חדיש לייצור מערכות קשר ובחלקי ציוד למערכות תקשורת.

מפעל מוטורולה בערד מצוי בשלבי הרצה אחרונים. יותר מ־80 עובדים שקיבלו הכשרה במקום מועסקים שם. בביקור בערד אמרו מנהלי מוטורולה, כי הם צופים התפתחות מואצת של המפעל, וכי בתוך שנתיים יגיע מספר העובדים שם לשלוש מאות.

בעד העיקרון

(המשך מעמוד 7)

לכל נערה שלא תמלא אחר הוראות חוק זה, ואולם ועדות מיוחדות רשאיות לשחרר בנות מחובת שירות לאומי, או לדחות את שירותן.

ב־1972 דרש השר משה קול, מנהיג הליבראלים העצמאיים, מן הממשלה, כי תפעיל את החוק. שרי המפד"ל התנגדו לחוק מחייב, אך הסכימו להקים "אגודה להתנדבות בעם", אשר תפעיל את השירות הלאומי לבנות דתיות.

זו השנה ה־15 חותמת האגודה על חוזים עם משרדי הבריאות, הרווחה, המשטרה והחינוך, וכן עם גורמים ציבוריים כמו מגן־דוד ובתי־חולים בדבר סדרי עבודתן של הבנות. מתוך 4500 בוגרות י"ב בזרם הממלכתי־דתי מתגייסות לצה"ל כאלף. לשירות הלאומי מתנדבות כ־3000. 500 משוחררות, בעיקר בשל חוסר התאמה. כשליש מן הבנות מתנדבות לשנתיים ומספרן נמצא בעלייה.

ההתנדבות או הגיוס לצה"ל הפכו לנורמה בציבור הדתי־ציוני. מחצית הבנות מועסקות בתחומים שונים של חינוך כמו קליטת ילדים עולים, מתן שיעורי עזר למתקשים בלימודים, חינוך מבוגרים ועוד.

בישובים שבהם חסרים מדריכי נוער מתנדבות חלק מהבנות לתפקידי הדרכה בתנועת בני־עקיבא, בעיקר בשבתות בהן הן פנויות מעבודתן העיקרית. כל מי שנתקל בבנות אלה מציין את מסירותן ודבקותן וטוב־טעמן. "בנות אלה עושות עבודת קודש", אומר כל מי שפוגש בהן.

"תיעוש" ו"השקעות בנה"פ"

יוצאים קבוע אך עדיין אין מועד לחתונה

הדיונים על אפשרות מיזוגו של קונצרן תיעוש עם החברה להשקעות של בנק הפועלים קיבלו תנופה מחודשת בשבועות האחרונים, וצוות בחברת העובדים בודק עתה את אפשרויות המיזוג במסגרת התוכניות לייעול המערכת.

הרעיון למזג את שני הגופים האלה תחת גג אחר איננו חדש: הוא כבר עלה וירד מספר פעמים בשנתיים האחרונות. בעבר ירד הרעיון בגלל התנגדות ראשי "תיעוש" וגורמים אחרים בחברת העובדים, שחששו כי "תיעוש" ייבלע בבנק הפועלים. עתה אומרים בחברת העובדים, כי בדיקת הנושא נמשכת, אולם לא נקבע תאריך יעד לסיומה.

ומה אומרים החתן והכלה?

בבנק הפועלים טוענים, שהנושא ירד בפעם האחרונה לפני כחודש, וככל הנראה זו ירידתו הסופית. ב"תיעוש" אומרים: היו שיחות, אבל לא הגענו להחלטות.

המיזוג יחזק את הגב הפיננסי

המיזוג בין שני הגופים אמור לתת גב פיננסי חזק יותר לקונצרן "תיעוש", שבשנים האחרונות סבל מהפסדים והתקשה להשיג תנופת פיתוח משמעותית. הפעילות של "תיעוש" מתחלקת בין תחום התיירות, שעיקרו חברת הנסיעות "היסתור", לבין "תיעוש תעשיות", הכולל שורה של מפעלים, בעיקר בעיירות פיתוח, בתחומי הטקסטיל, הפלסטיקה ומוצרי רפואה.

בשנות תיירות טובות, כפי שצופים השנה, מחזור הקונצרן אמור להתחלק שווה בשווה בין תיירות לתעשייה. על־פי התוכנית ל־87, מדובר בהיקף של 60 מיליון דולר בכל תחום. ב"היסתור" מדווחים על שנה טובה, הן בתיירות הנכנסת והן בתיירות היוצאת. מצבה של החברה השתפר, בין השאר, בעקבות הגידול בתיירות האמריקנית לישראל, לאחר שבשנה שעברה נמנעו האמריקנים מנסיעות למזרח התיכון בגלל איומי הטרור.

אומר מנכ"ל "תיעוש", בר־ציון בצלאל: "לפני שנה היינו היחידים שנשארנו בארה"ב והחזקנו מעמד, למרות הנפילה בתיירות האמריקנית. השנה זה נושא פירות. בוצע גם ארגון־מחדש, שבמסגרתו אוחדו פעילויות "היסתור" ו"ישראם", מה שתרם לגידול בפעילות התיירותית".

ההשקעה המרכזית בתחום הטקסטיל היא במפעל "סלילים חולה" בקריית־שמונה. 1986 היתה שנה טובה מאוד, לאור הגידול בביקושים המקומיים, אולם עתה מדווחים על האטה מסויימת בגלל ירידה בביקושים והתייקרות חומרי גלם בענף הטקסטיל. לדברי בצלאל, התייקרות חומרי הגלם מקשה על מציאת שוקי יצוא ולכן המפעל תלוי בביקושים של השוק המקומי. השקעות נוספות בתחום הטקסטיל: 77 אחוז במפעל "חגור" בכרמיאל, 51 אחוז במפעל האריגה "אופק" באופקים ו־64 אחוז ב"אופק טקסטיל" וכשותפות עם "אריג' דן", המתמחה בהדפסה צבעונית ובאשפרה של בדים וברנטים. ומניותיו נסחרות בבורסה.

בתחום הפלסטיקה יצא "תיעוש" מהשותפות ב"תרמוקר" עם "כתר פלסטיק" ובאחרונה חתם הסכם עם "קר־אופ" על הקמת מפעל לאריזות פלסטיק בעפולה, "תיקר", כש"קר־אופ" מתחייב לספק את מירב ההזמנות לצרכיו. השותפות במפעל החדש היא בחלקים שווים. השקעה זו תצטרף לחברות הקיימות "כמופלאסט", "פלריס" ו"תיא תעשיות".

ענף הרפואה של "תיעוש" סובל מקשיים רבים, בגלל פיגורים בתשלומים מצד משרד הבריאות וקופת־חולים. עיקר הפעילות בתחום זה היא במפעל "תמיר" למזרקים, תחבושות וציוד רפואי אחר. 60 אחוז מהיקף הייצור מיועדים לגופים מוסדיים ו־40 אחוז לשוק הפרטי ובעיקר תחבושות הגייניות ומדי חום.

נדוניה מתחומים אחרים

החברה להשקעות של בנק הפועלים מביאה נדוניה מתחומים אחרים. החברה פעילה בהחכרת ציוד בענפים שונים באמצעות "הפועלים ליסינג", באחזקות בחברת "ישראכרט" להנפקת כרטיסי אשראי ובהשקעות בשורה של מפעלים בתחום האלקטרוניקה, המחשבים ותעשיות מתוחכמות אחרות. חברה־בת שלה, "הפועלים טכנולוגיות", רכשה בשנה שעברה מניות בחברת "ביוטיינק", העוסקת במוצרי דיאגנוסטיקה, והזרימה השקעות לחברות אחרות בתעשיות עתירות הידע.

השקעות נוספות: "טלרד תקשורת", חברה לאלקטרוניקה, "מפעלי אלקטרודות זיקה", שמוזגה בשנה שעברה עם חברה אחרת העוסקת באותו, "אורלייט" ו"אביק". החברה שותפה גם בחברת המחשבים "אלדור" (עם "אלבית"), ובשנה שעברה דיווחה "אלדור" על הרחבה ניכרת בפעילות עם התחלת שיווקם של תואמי י.ב.מ. החברה להשקעות גם שולטת ב"ציל מימונים", העוסקת בתחום אשראי למימון רכישות רכב ומוצרים אחרים.

קשיים טכניים ופרסונאליים

ההון העצמי של החברה להשקעות של בנק הפועלים הסתכם בסוף 86 בכ־40 מיליון ש"ח והרווח הנקי שלה הגיע ל־2.4 מיליון ש"ח. לעומת זאת, ב"תיעוש" מקווים להגיע לאיזון עם אפשרות לרווח קטן, לאחר הפסדים ממושכים בשנים האחרונות.

לאחר שהוחלט על הקמת חברת־גג משותפת לשיכון עובדים וסולל־בונה, כדי להציל את תוכנית ההבראה של סולל־בונה, סבורים ראשי חברת העובדים, כי יש לעשות צעד דומה ולרכז את פעילותם של "תיעוש" וחברת ההשקעות של בנק הפועלים. אולם הדרך להשלמת תוכנית כזאת רצופה קשיים טכניים ופרסונאליים.

אודי נחשון

קו מנחה על מניות

תיאורטית שוק המניות יכול לצנוח בכ־10 אחוזים נוספים. אולם נראה לנו שנוצרה תמיכה יציבה ברמת מדד מניות של 147 נקודות, והשוק ישנה עתה כיוון ויחדש את מסכת העליות — טוענים מומחי "קו מנחה", וממליצים להמשיך לרכוש מניות מומלצות. לדבריהם, אם מדד המניות יירד מתחת ל־147, יש לצפות שיצנח לרמה של 134, ואז יש לפעול בהתאם.

ב"קו מנחה" מציינים כי לצד התחזיות האופטימיות, צפויים קשיים לא מבוטלים במהלך העליות, וייתכנו שוב היצעים לא נעימים ברמות שבין 166 ל־176. כלומר, לשוק יקח פרק זמן לא קצר לשרוף את כל ההיצעים ולהתעלות אל מעבר לרמת מדד של 180, ובשבועות הקרובים אין סבירות גבוהה לגלי עליות מסעירים ומסחררים. הערכה זו, לדבריהם, היא שדחפה משקיעים מתוחכמים לזנוח בשבוע שעבר את השוק וההיצעים הם שגרמו את הירידות האחרונות.

"קו מנחה" חזר וטען בשבועות האחרונים, כי שוק המניות יפרוץ ויעלה בגל חדש, ולאחר שתחזיות אלה לא התממשו, אמרו המומחים בסוף השבוע כי לא נותר להם אלא להנמיך את קולם, אבל להצהיר בגלוי, כי השוק בכל זאת צריך לעלות.

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

השבוע שוב מוצאים ב"קו מנחה" מספר לא מבוטל של מניות מעניינות, הראויות להימצא בתיקיהם של משקיעים בעלי אורך נשימה למספר שבועות. בין המלצות הקנייה השבוע: לאומי לתעשייה, כלל ליסינג 0.5, אזורים, אלרוב, מישנאל, ליספיין 5, נאות אביב, לודזיה 0.4, ליגת, כלל תעשיות אלקטרוניקה, אי.די.בי. פיתוח.

כיוון שב"קו מנחה" פועלים תחת ההנחה שהירידות בשוק אינן אלא אתנחתא זמנית, בשוק שהוא מעיקרו שוק עולה, הרי שמרבית המניות וכן להמלצת "החזק", בתקווה שבשבועות הקרובים נהיה עדים להתחדשות העליות. במקצת מהמניות מומלץ לנצל את גל העליות הבא כדי למוכרן.

מומלץ למכור את המניות הבאות: שופרסל ב' — ב־11275, בהפסד של 12 אחוז בכ־3 שבועות, חירון ה — ב־16400 בהפסד של כ־3 אחוזים בחודש.

במניות הבאות מומלץ להחזיק ולמכור בריאקציה הבאה כלפי מעלה: בנק כללי לא בהסדר, הסנה, ניקוב ה, נכסים ובניין, הכשרת היישוב, דלתא גליל 1.

בשאר המניות שהומלצו בשבועות האחרונים מומלץ להמשיך ולהחזיק לטווח ארוך יותר, ביניהן: בנק סחנות, פיתוח ומשכנתאות, קבלנים ובונים, כלל סחר, קריסטל 1, דלק, תים, כלל נדלן, מ.ת.מ. 1, מאגרי בנייה 1, מגרב, נכסי אזורים 1, עסים, שמן, אורדן 0.1, קסטאות פח 1, שלדות, אלביט, טבע, סנו 1, מפעלי נייר, תעל, אלקו, פועלים השקעות, דיסקונט השקעות, ישראל־יצוא.

אודי נחשון

אזהרה:
המידע המתפרסם במדור זה מתבסס על ניתוחי חברת "קו מנחה", הנכונים ליום פרסום על־ידי החברה במסגרת העלון "מעקב מנחה". אין החברה, עובדיה, הפועלים מטעמה, וכן מערכת "על המשמר", אחראים על טיב ההמלצות, מהימנות המקורות, שלימות החומר, אי־דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי אחר. כל הפועל על סמך ההמלצות הניתנות במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

מבזקים כלכליים

■ הכינוס הישראלי להנדסת מכונות יתקיים ב־24־23 ביוני, בקרית הטכניון. הכינוס השנה גדול בהיקפו ומגוון בתוכנו מכינוסים קודמים. במסגרתו יתקיימו כ־200 הרצאות המכסות קשת רחבה של נושאים המעניינים מהנדסי מכונות ואחרים. ההרצאות בכינוס תוצגנה ע"י מהנדסים וחוקרים מהתעשייה והאקדמיה ותבאנה חידושים טכנולוגיים, תעשייתיים ומדעיים.

■ בנק דיסקונט מציע החל מהיום תכנית חדשה, "קיצור דרך", המאפשרת הקדמת שימוש בכספים הצפויים להתקבל בעתיד. לקוח של בנק דיסקונט העתיד לקבל עד סוף השנה כספים מכל מקור שהוא יוכל להקדים את מועד השימוש בכספים באמצעות "קיצור דרך". הבנק מעמיד לרשות הלקוח הלוואה עד לסך של 50.000 ש"ח, בהתאם לגובה התקבול הצפוי.

מחצית מסכום ההלוואה תועמד לשימושו החופשי של הלקוח והמחצית השנייה תופקד בקופת־גמל או באחת מתכניות החיסכון של הבנק, לפי בחירתו של הלקוח, בתנאים מיוחדים. הצעה זו תאפשר ללקוחות להשתמש מיד בכספים שיעמדו לרשותם מאוחר יותר ובעת ובעונה אחת גם לדאוג לחיסכון לעתיד.

■ אינדקס דאו ג'ונס מרקיע שחקים והגיע עד 2,407.55 נקודות, ממוצע של 30 מניות תעשייתיות עלה ב־15.81 אחוז. מאז אמצע חודש מאי עלה אינדקס זה בכ־190 נקודות ובכ־27 אחוז מאז תחילת השנה. כלכלת ארה"ב מצביעה על צמיחה ניכרת בשיעור שנתי של 4.8 אחוז לפי הנתונים המתייחסים לחודשים ינואר עד מארס, לאחר התאמה לצורכי אינפלציה — נאמר בהודעה שפורסמה אמש על־ידי משרד המסחר. זהו שיעור הצמיחה המהיר ביותר מאז החודשים אפריל־יוני 1984, כאשר התל"ג גדל בשיעור של 5.0 אחוז לשנה.

■ קופת חולים מכבי הפכה גם לסוכנת נסיעות והקימה מועדון "מכבי פלוס". המועדון יעניק לחברים הנחות בשיעור של 10־15% ברכישת שירותי קרקע בטיולים מאורגנים וכן הנחות של 10% בהשכרת רכב. מטוסי חטיסה יועמדו לרשות החברים בתנאי אשראי נוחים. מבוטחי קופ"ח "מכבי" יזכו גם בתנאים משופרים בביטוח נסיעות לחו"ל. חברים שיעדיפו לנפוש בארץ יזכו בהנחות בבתי מלון ובאתרי נופש ישראליים.

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה 13 תוכניות הקמה והרחבה של מפעלי תעשייה בכל רחבי הארץ בהשקעה כוללת של 17 מיליון דולר. השקעות אלו יניבו, עם השלמתן, תוספת יצוא של 9.8 מיליון דולר ותוספת של 138 מקומות עבודה. בין האישורים — פרוייקט למיחזור פסולת. כן אישרה מינהלת מרכז ההשקעות הקמת מפעל לייצור קומפקט דיסק המשמש להקלטה.

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה 11 תוכניות הקמה והרחבה של מפעלי תעשייה, מרביתם באיזור פיתוח, מחציתם בקיבוצים, בהשקעה כוללת של 33.2 מיליון דולר. ההשקעות הינן בענפי המתכת, פלסטיקה, תרופות, והדפוס, טקסטיל, שימורים ואריזות. השקעות אלו יניבו, עם השלמתן, תוספת יצוא של 464 מיליון דולר ותוספת של 237 מקומות עבודה. בין התוכניות שאושרו, הרחבת מפעל לתרופות בהשקעה של 13.4 מיליון דולר.

"אגד"

לפרק את הדינוזאור

מאת ד"ר יקיר פלסנר

חברים היותר מטרידים של שנות ה־70 וה־80 הוא הרציות בהתמודדות עם בעיות, בתחום הכלכלי. תולדת המצב שהבעיות, שבמקום להתמודד נותנים להן אספירין, חוזרות אותנו בתדירות ובחומרה והולכות. כך במושבים, בבנקים, הבריאות, בחינוך הגבוה הלבוא, ועכשיו גם "אגד".

"אגד" חוברות שלוש שאלות. שתים מהן השירות בקואופרטיב והשלישית עוסק וממנה נתחיל, מפני הדילמה בכללותה נובע ממנה. על מלכלנים, ועל אנשי מחשבה החברה בכלל, אפילו בשמרניות כי תחבורה ציבורית ראויה הסיבה פשוטה: יש כאן דוגמה לחוסר זהות בין ההנאה שהפרט בשירות כלשהו מפיק ממנו לבין התועלת לכלל החברה מזה שהפרט בשירות האמור. ההסבר פשוט: בתחבורה ציבורית מסתכמת הנאתו הגיע למחוז חפצו. אבל לחברה תועלת נוספת, שכן אותו נוסע שימוש ברכבו הפרטי ובכך הקטין הצפיפות בכבישים, כתוצאה מכך הגיעו מהר יותר למחוז חפצם, ובכך התועלת החברתית הנוספת. כיון שנוסע בתחבורה ציבורית הביא תועלת נוספת לתועלתו הפרטית, לא יצטרך לשאת במלוא עלות השירות, ומכאן ההיגיון שבסובסידיה. "אגד" יש עילה נוספת לסובסידיה. "אגד" משרת ישובים שאילו שאלת אליהם היתה מוכרעת על־פי כלכליים, לא היו זוכים בשירותיו. יש למדינה עניין בכך שיישובים אלה מנותקים, ומכאן סיבת הסבסוד.

צד הזכות. ומה אשר לצד החובה? מדוע שיש סיבה לסבסד ארגון כלשהו, נפגע רציני התמריץ שלו להיות יעיל. יודע שיש לו מקור הכנסה שאינו נובע מביצועיו, ושאת ההכנסה ממנו להגדיל בדרכים שאינן קשורות לשירות שהוא מייצר, עשוי הוא לרכז מאמציו בהגדלת הכנסותיו ממקור זה, לוכוס בשכלול תהליך הייצור. תופעה בכל מקרה, אבל חמורה במיוחד של "אגד", בגלל המבנה שלו, שמביאנו לבעיה השנייה. נובעת מכך שמדובר בקואופרטיב שהכנסת חבריו קבועה. כלומר, קואופרטיב שאינו מחלק דיווידנד, שכן אז אין קשר, לפחות לא בטווח הקצר, הכנסתו של חבר "אגד" לבין הכנסות הקואופרטיב, ותמריץ הרווח מתבטל. איפוא, הדברים והמורים במיוחד במצב שנוצר בישראל, משום שבאופן מעשי הפכו חברי "אגד" לפקידי ציבור, שאין להעלות את שכרם ללא אישור הממשלה (אף כי אין שום הליך פורמלי תקין לצורך זה; המטרה מושגת באמצעי לחץ). בעצם, "אגד" מתנהל במידה רבה ע"י משרדי האוצר והתחבורה. ולפיכך העניין שיש לחבריו בתפקודו היעיל הולך ומצטמצם.

חיסרון לגודל

הבעיה השלישית קשורה בגודלו העצום של "אגד" המהווה מונופול בתחום התחבורה האוטובוסית, למעט קווים מסויימים באיזור תל־אביב. אף כי אין לדחות על הסף רעיון של התחרות גם בתחום הזה, אין הכוונה לעסוק כאן בוויכוח על כך. מה שמטריד היא השאלה מדוע חברת האוטובוסים שמרכזה בחיפה (מי עוד זוכר את קואופרטיב "שחר", שאף הוא היה תולדת מיזוג של שלושה קואופרטיבים?) לא תהיה בלתי תלויה בחברה שמרכזה תל־אביב (כגון "דרום יהודה" בימים עברו)? כלומר, ספק גדול הוא אם יש יתרון תפעולי וכלכלי כלשהו לריכוז התחבורה הציבורית בחברה אחת, במיוחד אם מדובר בתחבורה בינעירונית ועירונית גם יחד. איזה יתרון היה, למשל, לאיחוד "אגד" ו"המקשר" בירושלים?

אלה אינן שאלות בטלות של מי שאינו מומחה לתחבורה. התנאים בהם יש יתרונות לגודל בתחום הייצור מוכרים היטב. לראות יתרונות כאלה בנושא התחבורתי, בפרט כאשר מדובר בשווקים שונים, שהרי "שוק באר־שבע" ו"שוק קרית שמונה" אינם אותו השוק מנקודת ראות תחבורתית. אילו היו יתרונות משמעותיים לגודל בענף התחבורה, היו "פאן אמריקן" ו"טי. וו איי" מתמזגות מזמן. אם יתרונות לגודל אין, הרי מעבר לנקודה מסויימת יש תמיד חסרונות לגודל. חברה ענקית קשה יותר לניהול, השליטה בה מסובכת יותר, היא נוטה להתנוון (ראה חברות המכוניות בארה"ב) ועוד כיוצא באלה. היש מישהו המוכן להבטיח ש"אגד" לא עברה את הגבול בעניין זה?

הפוליטיקאים צוברים כוח

הדברים אינם נאמרים כדי להטיח האשמות ב"אגד". הממשלה בוודאי אשמה לא מעט בתהליך הממושך של הפיכת "אגד" לדינוזאור תחבורתי. וכי יש ספק שלממשלה הרבה יותר נוח להתדיין עם שני קואופרטיבים מאשר להתדיין עם עשרה?

מזווית אחרת

יתרה מזו, העובדה ש"אגד" הפכה לחברה הבלבדית כמעט בכל הארץ, נותנת לה אופי של חברה ממשלתית, ובכך נוצרת הצדקה למעורבות מאסיבית של הממשלה. כל מעורבות כזאת היא מקור לכוח פוליטי ופוליטיקאים, כידוע, אינם בוחלים בכוח.

קואופרציה אזורית

היש מוצא מן הדילמה? מהדברים לעיל ברור, שאם ממדי "אגד" יוקטנו, והסיבות לסבסודו יצומצמו, ניתן לקוות לשיפור משמעותי בפרשת התחבורה הציבורית. הרעיון הוא פשוט: לנתק את השירות למקומות המרוחקים, בעקר ליישובים הקטנים, מ"אגד". לא, אין כוונה להזניח את משגב־עם ואת חניתה, את רביבים ומשאבי־שדה. הכוונה היא לסייע להם שלא דרך "אגד". מדוע, למשל, לא יקימו ישובי אצבע הגליל חברה שתסיע את תושביהם מקרית־שמונה? מדוע צריך "אגד" להסיע את המרצדסים הכבדים שלו לכל ישוב קטן? מדוע לא תקנה חברה חדשה כזאת, בסיוע ממשלתי (שהרי הסיבה לסיבסוד נשארת בעינה), כמה מיניבוסים שיקימו את התחבורה הציבורית בתחום השירות שלה? לא רק שזה יהיה זול יותר, אלא שלחברה כזאת תהיה גמישות רבה יותר להתאים את שירותיה להעדפותיו של ציבור לקוחותיה, בהיותה מנוהלת ע"י תושבים של האיזור. יהיו אלה קשובים יותר לבעיות הספציפיות בתחום שירותם. חברות כאלה יכולות לקום בקרית־שמונה, בבאר־שבע, בקרית־גת, באשקלון ובנהריה.

להצעה זו כמה יתרונות נוספים (ולכן ברור שלא תתקבל). הסדר כזה ישחרר את "אגד" מהקווים המפסידים ביותר. זה יועיל לא רק ל"אגד", אלא גם לממשלה, שתוכל אז לבסס את דיוניה עם "אגד" על בסיס עסקי יותר. מאידך, תהיה ההתחשבנות עם חברות המיניבוסים (שיוכלו, אגב, ליטול גם את הסעת הילדים לבתי הספר, דבר המתבצע היום ע"י מועצות אזוריות) פשוטה ביחס והשליטה בפיננסים שלהן קלה יותר. הן גם יהיו יעילות יותר, וכך ייחסך כסף ציבורי. גם הקונספציה של אחידות במשק האוטובוסים תהיה מוצדקת יותר כאשר האוטובוסים הללו יהיו מרוכזים בקווים הבינעירוניים והעירוניים העיקריים, קווים שבהם מצוי עיקר העומס ושלכן יספקו שיעור תפוסה גבוה יותר מהנוכחי.

מה שברור הוא, שאם לא תהיה התמודדות רצינית בשאלה זו, נזכה לראות את הבעיה על המדוכה בממדים מחריפים והולכים.

הסדרים חלקיים עם ספרד על הפחתת מכסים

בחודש הבא צפויה התקדמות במגע בין ישראל וספרד על התאמת המכסים בין שתי המדינות, בעקבות הצטרפות ספרד ופורטוגל לשוק האירופי המשותף. במקביל נערכים מגעים בנושא זה גם עם פורטוגל.

על־פי ההסכם של ישראל עם השוק המשותף, המכס על סחורות ממדינות השוק ירד לאפס ב־1 בינואר 1989, ובתחילת שנה זו כבר חלה הפחתה חלקית במכסים. בעקבות הצטרפות ספרד ופורטוגל הוסכם ביניהן לבין השוק, כי הסדר הפחתת המכסים יחול בהדרגה עד ינואר 1991.

אולם במגעים הראשונים שהיו בין ישראל לבין ספרד ופורטוגל, דרשו שתי המדינות להחיל באופן מיידי את ההפחתה בשיעור שהוצע עם יתר מדינות השוק בתחילת השנה. ישראל ביקשה לדחות את ההפחתה הזאת, כדי לא לגרום הצפת השוק הישראלי במוצרים זולים, בעיקר בתחום הטקסטיל, העלולים לפגוע בתעשייה המקומית.

לדברי ראש המינהל לסחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר, ניקס ליבנת, המגעים בעניין זה יכנסו להילוך גבוה בחודש הבא, ובשלב הראשון צפויה הסכמה על הפחתת מכסים על מוצרים שאינם מסכנים את התעשייה הישראלית, כגון מכונות מתוצרת ספרד. במקביל תדרוש ישראל מספרד הפחתת מכסים מיידית על מוצרי תעשייה שונים, שאינם מסכנים את התעשייה הספרדית.

אודי נחשון

בל"ל מייקר עמלות

בנק לאומי מעלה בעשרות אחוזים חלק מהעמלות שהוא גובה, בעקבות שחרור חלק מהעמלות מפיקוח מחירים. בל"ל הוא הבנק השני, לאחר בנק הפועלים, המייקר את העמלות האלה וצפוי כי הבנקים האחרים יילכו בעקבות שני הגדולים ויעלו בקרוב את תעריפי העמלות.

להלן כמה דוגמאות לעמלות החדשות בבל"ל: החזרת המחאה חסרת כיסוי - [illegible] ש"ח ועלייה של 84 אחוז; תעריף מינימום לקניית ני"ע - [illegible] ש"ח (עלייה של 83 אחוז), והשכרת כספות לשנה [illegible] ש"ח (עלייה של 50 אחוז).

כמה מהעמלות העיקריות נותרו בפיקוח, כגון דמי ניהול חשבון, מחיר פנקס המחאות ותשלום חשבונות מעל לדלפק. ובבנקים מצפים כי בנק ישראל יודיע כבר בזמן הקרוב על הסרת הפיקוח גם מהעמלות האלה.

א.נ.

הקלות בפיקוח מט"ח

יצואנים יורשו מעתה להעביר מטבע־חוץ מפיקדון פת"ח יצואן לחשבון פת"ח רגיל של תושב בגין כל עיסקה, [illegible] — כך הודיע בנק ישראל במסגרת שינויים והבהרות להיתר הכללי במטבע־חוץ. לדברי הבנק, הדבר נעשה על מנת "לפשט ולהקל על מערכת התשלומים בארץ שבנה יצואן".

אשר ליבואנים, מעתה יותר לתושב ישראלי לשלם עבור יבוא טובין [illegible] שאיננו רפסק דיזיה, אם העביר אליו כבר את זכויות התיב. ההיתר לתשלום [illegible] עבור היבוא הוגדל מ־5000 ל־10000 דולר, אך בתנאי שהעיסקה אינה עולה על 11 אחוזים משווי היבוא.

שינוי נוסף - תייר הנכנס לארץ יהיה רשאי להפקיד מזומנים בחשבון פת"ח שלו, לא יאוחר מ־14 יום מיום כניסתו לארץ, [illegible].

ז.פ.

גלגלי הבורסה

המניות המשיכו לצנוח

אתמול ירדו 296 שערי מניות חופשיות, לעומת 20 שעלו ו־65 שנשארו בלי שינוי. ההיצעים במניות מוסברים בפדיונות הציבור מקרנות נאמנות קטנות, שנאלצו למכור. את הצעות הקרנות הקטנות קלטו קרנות נאמנות של הבנקים הגדולים בעיקר בשלבי המסחר האחרונים. לכן יש המצפים ל"שינוי טכני" בימים הקרובים. במניות ההסדר נרשמו 2 עליות, לעומת 5 ירידות ו־11 שנשארו בלי שינוי. בשוק איגרות החוב היו תנודות שעריים לשני הכיוונים הן בצמודות למדד למט"ח.

הציבור הוציא אתמול מקרנות הנאמנות כ־22 מיליון ש"ח.

בהתעניינות יתר הסתיימה הנפקת שתי הסדרות הנוספות של איגרות החוב שבנק ישראל הציע אתמול במיכרז לציבור בערך נקוב של 35 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור הסתכמו ב־69 מיליון ש"ח. מזה 54 מיליון ש"ח לסוג "שגיא", שהוצע ב־20 מיליון ש"ח במחיר המינימום של 95% מע"נ ונמכר ב־96.5% מע"נ. סוג "גליל", שהוצע בערך נקוב של 15 מיליון במחיר המינימום של 90% מע"נ, נמכר ב־91.5% מע"נ, אחרי שהזמנות הציבור הסתכמו ב־21 מיליון ש"ח.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.02%, ל־1.6774 בעוד שער הדולר היציג עלה ב־0.31%, ל־1.6069 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.9044 ש"ח. הדולר השחור נסחר ב־1.60־1.615 ש"ח.

בשוקי המטבעות הבינלאומיים עלה הדולר, בעוד הליש"ט ירדה, מאחר שכל מי שציפה לזרימת הון חוץ לבריטניה לאחר נצחון השמרנים התאכזב.

במניות ההסדר נרשמה עלייה ב־0.5% באי די בי א', לעומתה נעו הירידות בין 0.2% (הפועלים ש') ל־1.6% (המזרחי מ'). תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.52% (דיסקונט ב') ל־14.17% (דיסקונט א') — הפועלים ש' — 13.69%, הפועלים מ' — 14.16%. המחזור במניות ההסדר הגיע ל־3.2 מיליון ש"ח (כ־2 מיליוני דולרים).

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים, שנעו בין 3% (הספנות 0.1) ל־8.1% (כללי מ"ר 1). פ"ב בי ירדה ב־4.7%.

בשוק איגרות החוב נרשמו יציבות ותנודות עד 1% בצמודות למדד ב־100%, בצמודות ב־80% למדד נעו התנודות בין 0.5% ל־1%. בסוג "ברירה כפולה" היו תנודות עד 2%. בסוג "ארמון" בלטו העליות באחוז אחד. בצמודות למט"ח הוגדרו התנודות בקלות יחסית. המחזור הסתכם ב־5.6 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 16.45% ל־18.00%, תוך מחזור של 24 מיליון ש"ח.

בנק לאומי למשכנתאות דיווח על רווח נקי של 9 אלפי ש"ח בשנת 1986, לעומת הפסד של 929 אלפי ש"ח בשנת 1985.

"לומיר אחזקות" דיווחה על הפסד נקי של כ־1.2 מיליון ש"ח ב־9 החודשים שנסתיימו ב־31.3.86, לעומת הפסד של 2.8 מיליון ש"ח בשנת החשבון הקודמת.

"תדיראן" מזמינה את הציבור להציע לה הצעות לרכישת ניירות ערך הכלולים ביחידות מו"פ 1985 שלה במחיר של 4 דולרים לכל יחידה.

אלחנן הורוביץ

מדיניות האוצר גרמה נזק לענף הכותנה

שטחי הכותנה בשנה זו הם כ־400 אלף דונם, ירידה של 13 אחוז לעומת השנה שעברה. אשתקד כבר צומצמו שטחי הכותנה ל־450 אלף דונם, ירידה של 30 אחוז לעומת 650 אלף דונם לפני שנתיים — אומר יוסף דלומי, מנכ"ל מועצת הכותנה. להערכתו, הנזק למגדלי הכותנה בגלל צמצום השטחים יגיע לכ־40 מיליון דולר. 40 מיליון שהלכו לאיבוד בגלל שיקולים משקיים מוטעים. ב־40 מיליון דולר אלה אפשר היה להקטין את הסכומים הדרושים לכיסוי החובות של התנועות ההתיישבותיות.

לדעתו, זוהי שגיאה כלכלית קשה מאד. כיוון שכאשר בודקים את המצב לעומקו, רואים כי כוללת לא רק את המצב הכלכלי, אלא גם את הצד החברתי. "כאשר במשק [illegible] לגדל 2,000 דונם כותנה, יורדים ל־1,000 דונם, וענף שעובדיו והקיבוץ היו גאים בו הופך לענפציק, לענף כזה אין עתיד".

והשאלה מדוע דווקא השנה קוצצו את השטחים, כאשר קיים מחסור עולמי בכותנה ומחירה בזמן אקלה, נע סביב 50 סנט לליברה ומגיע אף ל־90 סנט. בזמן שכותנה ארוכת סיבים) המחיר גבוה עוד יותר.

תעמולת איומים סביב מכסות המים

לטענת דלומי, יש שורה של אשמים. מחיר המים עלה מ־10 סנטים לקוב מים ל־16 סנט, ומכסות המים הוקטנו. אך לא רק המים. בשנתיים האחרונות התנהלה תעמולת איומים נגד גידול הכותנה. בה חברו יחד גורמים, ששמו עצמם מומחים לכותנה ומספרי דברים חסרי שחר על הצפה עולמית בכותנה סינית זולה, ואנשי משרד האוצר (אגף התקציבים), שחזרו וטענו כי מגדלי הכותנה עולים להם במצרכנים עירוניים שחסרים להם מים לשתיה ולרחצה. ואולי גם מומחי משרד החקלאות, שקבעו בתוכנית החומש שהכינו לתכנון חקלאי כי המחיר המקסימלי לכותנה יהיה 65 סנט לליברה כולל ביטוח סער. מחיר כזה מעמיד את גידול הכותנה בסימן שאלה. כל אלה יחד, הביאו לדבריו להקטנת שטחים. החלטה מוטעית מאין כמוה.

דלומי מוסיף, כי בשנתיים האחרונות "רצים רעיונות שלא נבדקו" בדבר גידולים אלטרנטיביים היכולים להביא להכנסה יותר גבוהה לדונם מאשר הכותנה. הכותנה, כידוע, מכניסה 400 דולר בממוצע לדונם. לפני שנה, ההכנסה מדונם בוטנים היתה אומנם גבוהה יותר, אך שוק הבוטנים בארץ מוגבל ואי־אפשר לכסות את 150 אלף הדונם שהורידו מהכותנה בבוטנים. יש המחפשים משהו יותר אינטנסיבי, שיכניס 1,000 דולר לדונם. כלומר, 150 מיליון דולר בשנה. לדעת דלומי, אלטרנטיבה כזאת אי־אפשר למצוא תוך שנה. אי אפשר לבוא למשקים ולומר להם: גדלו צמחי מרפא ותבלינים ירוקים: ההכנסה מהם גבוהה מאד. דברים כאלה חייבים להיבדק, שאם לא כן מכניסים את המשקים להרפתקה גדולה.

נקודה נוספת שהוא מציין היא, כי אין בכוונת המשקים לבטל את גידול הכותנה. ההוצאות הקבועות למחקר ופיתוח, להחזקת ההדרכה והצוותים המקצועיים, מחייבים ששטח הכותנה יהיה בסביבות 550־500 אלף דונם. ירידה מגודל זה תעמיס על כל דונם כותנה הוצאות נוספות. שלא לדבר על ההשקעות העצומות הנאמדות בכמיליארד דולר שהושקעו במיכון, בצי רכב להובלת כותנה, במפנטות והשקעות אחרות — כל אלה יילכו לאיבוד כתוצאה מהחלטות מעוותות.

לשבט או לחסד בידי קבוצת פקידים

האשם העיקרי עליו הוא מצביע היא הממשלה. לא יתכן שלממשלה לא תהיה מדיניות חקלאית לאומית, לרבות הבטחת מחיר מינימום עבור כל מוצר חקלאי. כך נהוג במדינות המערב המתועשות. החלטה כזאת משחררת את החקלאים מהתחשבות. אפילו במדינות כמו יוון ותורכיה, שאינן כן המפותחות ביותר באירופה, יש מדיניות. בישראל, הטוענת כי היא אחת מהמדינות המתקדמות — אין. האשמה נוספת היא כלפי האוצר שהחליט לפני שנה ושנתיים לתמוך במגדלי הכותנה. אומנם לא כפי שדרשה מועצת הכותנה — לפני שנתיים הבטיח האוצר 13 מיליון ולפני שנה 12 מיליון דולר. סכומים אלה יוחזרו לממשלה. אך העוקץ הוא בכך, שלאחר שהממשלה החליטה לתמוך, היא משכה את העברת הכספים כדי שמגדלי הכותנה איבדו כל אימון באוצר. הם למדו שהם נתונים לשבט או לחסד בידי קבוצת פקידים המתרכזת במשרד האוצר והיא מחליטה עבורם. כך אי־אפשר לגדל כותנה.

חיים מרגלית

אורחות

מהמרת על חשיפה

מאת עופר ניר

בראשית היה החזה. החזה שהקדים וצימח, ובגיל 14 כבר סובבה אחריה את ראשי הגברברים ברחובות לונדון. אמרו שמתאים לה להיות דוגמנית. צלמי העיתון „סאן", הצמאים תמיד לפנים חדשות ולמטה מזה בעמוד 3 המפורסם שלהם, קלטו אותה. ההורים לא אמרו לא. להיפך, אבא שלה לקח על עצמו את תפקיד מנהל־עסקיה. בשנים שיבואו, התברר כי, יש ויש עסקים לנהל. בגיל 17, כבר חשפה את ציציה מעל דפי העיתון בגאווה של מי שאוהבת את גופה. בגיל 20 הפכה גם לזמרת מצליחה.

סמנטה פוקס, בה אנו מדברים נכברות, תבוא לשתי הופעות בישראל, הראשונה כ־8 ביולי, סינרמה. תופיע עם פלייבק, אבל למי אכפת מזה. באים להרשם, במקרה שלה, לא רק מן הקול.

עוד לפני ההצלחה במצעדי־הפזמונים, בלהיט הראשון שלה „גע בי", הצליחה סם (כך היא מעדיפה שיקראו לה, כינוי חיבה) לחרוג הרבה מעבר לעמוד 3 של ה„סאן". בחורה פקחית. לא הסטריאוטיפ של הבלונדית המטומטמת. היא לא, בשום פנים ואופן לא. הופיעה בשעשועי טלוויזיה, הצטלמה באירועי צדקה, חנכה סופרמרקטים בעיירות־שדה. מנהלת פאב משלה. עשתה כסף לא רע, נוסף למה שהרוויחה על עבודתה כדוגמנית צילום.

כאשר הקליטה את התקליטון הראשון שלה, אמרו עליה שהיא „מהמרת על החשיפה", תרתי משמע, של הסאן, יותר מאשר על כשרונה הטבעי. אפשר היה לאמץ הנחה זו אם היתה מסתפקת בתקליטון אחד ודי. אבל היא המשיכה והקליטה, בהצלחה רבה. למעשה, פתחה מעין אופנה בקרב נערות־חזה אחרות, דוגמניות של ה„סאן" וצהובונים אחרים, שגם הן החלו להקליט ולהשתמש במיניותן ובפופולריות המפוקפקת שזכו לה, כמקדם מכירות. סם טוענת שהיא שרה במקביל לדוגמנות ולמעשה, בגיל 16, כאשר החלה להצטלם בעירום, כבר היתה בלהקה ושמה „אס.אף.אקס". זה שלא שמעו כל כך על הלהקה הזאת, באמת לא אשמתה. היא גם הקליטה קטע עם למי, הסולן המכוער ביותר ברוק הבריטי (מלהקת „מוטורהד"), שדווקא התלהב ממנה, אבל מן ההקלטות לא יצא דבר.

חברת התקליטים „ג'ייב" החליטה להמר על הבלונדית עם הציצים. התקליטון הראשון שלה, „גע בי", יצא לאור במארס 1986 והזניק אותה, כבת אחת, למצעדי־הפזמונים באירופה, אוסטרליה וארצות־הברית (מקום רביעי, לא סתם) וכמובן, אנגליה. אנגליה שהשתגעה אחר הקוקנית החצופה, שלא עושה עניין משד חשוף ולמרות שהיא נורא סקסית, יש בה גם משהו נאיבי ותמים. אחר־כך באו להיטים נוספים — „האם אתם רוצים לגעת בי", „אחוז חזק", „אני כל מה שאתה זקוק לו" והאחרון, ממש עכשיו, „דבר לא יעצור אותי". מאז ראשית הקריירה שלה כזמרת, לא מזמן, זכתה בשני תקליטי־פלטינה ועוד שמונה מזהב וזה לא הולך ברגל. שני תקליטים אריכי־נגן מפארים את המדף, שניהם יצאו בארץ.

הילדים יאהבו אותה. האבות יטרפו אותה במבט. האמהות תדרשנה להצטרף אליהם להופעה... יהיה חם, בסינרמה, למרות מיזוג האוויר היעיל.

סמנטה פוקס — קוקנית חצופה

מה חדש?

ויימן למען הדור הצעיר

מאת עופר ניר

ביל ויימן, נגן הבאס של להקת „האבנים המתגלגלות", מנסה לעניין חברות מסחריות בבריטניה במתן חסות לפרוייקט חדש, שאינו נושא רווחים. ויימן קורא לפרוייקט הזה בראשי תיבות „איימס", שהם, באנגלית: אמביציה, רעיונות, מוטיבציה והצלחה. הרעיון מאחורי השם: הזדמנות ללהקות וזמרים מערי־שדה, בהן אין אולפני הקלטה משוכללים, ליהנות מן האולפן הנייד של „האבנים המתגלגלות", בבעלותו של ויימן.

לאולפן הנייד יש מכשיר הקלטה בן 48 ערוצים והוא יאפשר למוזיקאים צעירים, שטרם הקליטו באולפן ראוי לשמו, להשתמש בשירותיו הטובים במחיר זעום. האולפן הזה ינוע ברחבי אנגליה, בעיקר לערים הקטנות. להקות חדשות מוזמנות לשלוח סרטי הקלטה ביתיים לוויימן ושותפו לרעיון, המוזיקאי אנדי פרוודר־לו, ולאחר מיון תוזמנה להקות טובות במיוחד להקליט באולפן הנייד שיגיע אליהם, במקום בכיוון ההפוך!

זאת ועוד: ויימן מתכנן גם תחרות בין כל הלהקות, והטובות מבין הטובות תופענה בקונצרט צדקה מיוחד, לצד להקות אנגליות שכבר עשו שם לעצמן. בכל מקרה, יהיה בידי המוזיקאים הצעירים סרט הקלטה באיכות משובחת, הראוי לשידור בכל תחנת רדיו.

חברות התקליטים באנגליה מגלות עניין רב בפרוייקט היומרני של ויימן, אולם עד שייצא אל הפועל דרושה השקעה נוספת. כ־300 אלף שטרלינג, הוא מקווה לסחוט מ[illegible] גופים מסחריים.

שלום ל„מארקי"

מאז שנות ה־50 היה מועדון ה„מארקי" ברובע סוהו, תחנה חשובה בדרכן של להקות ומוזיקאי־רוק אל ההכרה והפרסום. כולם, עברו שם. הקיץ הזה, מסתיים פרק בתולדות המקום. בילי גאף, איש־עסקים ומנהלו לשעבר של רוד סטיוארט, רכש את המבנה ומתכוון להפוך אותו למרכז עסקי ענק שיהיה בו גם אולפן הקלטות וטלוויזיה. ההשקעה הנדרשת, כ־14 מיליון שטרלינג. המבנה החדש ייפתח לקהל בעוד כמה שנים.

בינתיים, וכדי שלא להשאיר את נאמני ה„מארקי" ללא מקום משלהם, מצא אלטרנטיבה. מועדון דומה, אף הוא בלונדון, המסוגל לאכלס כאלף צופים לכל היותר. עד אז, יש לו כבר תוכנית נוספת: לפתוח בתי־קפה שייקראו, אף הם, „מארקי". הראשון ייפתח תוך זמן קצר במקום האופנתי בלונדון.

ממועדון קטן לאולם ענק. האמרגן האגדי גולדסמית, אחד המפורסמים והמצליחים בתחומו, מתעתד לפתוח, כבר בשנה הבאה, את האולם הגדול ביותר בבריטניה. שותפו לפרוייקט הוא אמרגן קרבות האיגרוף, פרנק וורן, וההשקעה נאמדת בכ־20 מליון שטרלינג. באולם הזה יהיו 12 אלף מקומות ישיבה. לשם השוואה: ב„וומבלי ארינה", האולם הגדול ביותר בלונדון, יש קצת פחות מ־10 אלפים מקומות. לכוכבים הגדולים באמת יהיה, אם כן, מקום חדש להופיע.

הצד השלישי של התקליט

החתולים מייללים במצעד

„סקרנות הרגה את החתול"

מאת עופר ניר

כל הנתונים מבטיחים הצלחה. ארבעה בחורים צעירים, נאים למראה, מוכשרים. מוסיקה קליטה, לא מסובכת, לא דורשת מאמץ אינטלקטואלי רב מדי. קצת פאנקי, קצת גאז, הרבה רוק מעודן ולא תוקפני מדי. להקת „סקרנות הרגה את החתול" היא ההרכב החם ביותר באנגליה, בחצי השנה האחרונה. נראה כי הכל אוהבים אותה. המבקרים לא שוחטים באכזריות. העיתונים כותבים. המעריצות משתוללות ורודפות אחר החברים. בעיקר אחר הסולן, בן וולפלייר־פיידר. הוא נשבע, אגב, שזה השם האמיתי שלו ואין בלוף.

וגם האינטלקטואלים אוהבים אותם. עד כדי כך שאנדי וורהול המנוח ביים עבורם סרטון וידיאו, לתקליטון הראשון שהוציאו "MISFIT". וורהול גם הופיע בסרטון, מה שלא עזר להפוך את השיר ללהיט. רק התקליטון הבא, „פשוט ורגיל", הכניס את הלהקה לתודעת הקהל הרחב. מקום ראשון במצעד הבריטי. נכון, שגם קודם לכן היו להם מעריצים לא מעטים, אולם בקנה־מידה מקומי. לאחר הלהיט הזה, ובעידוד מאסיבי של מגאזיני־הפופ לצעירים, הפכה „סקרנות הרגה את החתול" ללהקה שהכל מדברים עליה והכל מבקשים לרכוש את תקליטיה. לפני חודשים מעטים יצא אריך־הנגן הראשון שלה, „שמור מרחק", שנמכר בשבוע הראשון בלמעלה מ־100 אלף עותקים. הוא נכנס, מיד, אל המקום הראשון במצעד המכירות הבריטי. „יום רגיל" הוא התקליטון השלישי מתוכו.

אומרים עליהם שום הצלחה בין־לילה ואין דבר המרתיע יותר מקביעה זו. הם לא. הם אולי תגלית של התקשורת, תגלית של הזמן האחרון, אבל עד שהמדיה הפכה אותם לכוכבים החדשים של הפופ הבריטי, קרעו את התחת. לפעמים, מספר חבר הלהקה, מגל דראמונד, היו מוכנים להופיע תמורת 15 לי"ש להופעה. העיקר להופיע.

דראמונד, מתופף, ווידידו הטוב, ניק תורפ, באסיסט, הקימו את הלהקה. תחילה כצמד. הקליטו כמה קטעים על מכשיר הקלטה ביתי וניסו למכור את המרכולת המוסיקלית שלהם למועדונים בלונדון ופרבריה. התגובות היו חיוביות, בעיקרון, אבל אמרו להם שזמן הצמדים בפופ הבריטי חלף ועבר. אם רוצים להופיע, צריך לצרף עוד כמה נגנים. שתהיה להקה של ממש. הם צירפו אליהם גיטריסט, בן גילם, ג'וליאן ברוקהאוס. בן וולפלייר־פיידר היה השותף האחרון. ידיד של אחותו של מיגל, בחור צנוע, זמר, כותב שירים, [illegible] במועדון, להשלים את ההכנסה הצנועה. אמר לרבקה טוב ויצאו לשחר להופעות. כעבור חודשים אחדים החלו ציידי כשרונות של חברות תקליטים לחזר אחריהם. הם, כמו אומרים, לקחו את הזמן שלהם, עד שהגיעה ההצעה המתאימה מחברת „פונוגראם". באלבום הבכורה שלהם היו שותפים להפקה כמה שמות חשובים — סטיוארט לוין (מי שהפיק את להקת „פשוט אדום") והצמד רובי שייקספיר וסלי דנבאר, המוכרים היטב לאוהבי הרגאיי.

עכשיו, לא רק כוכבים מקומיים בבריטניה. עכשיו הם גם שמות גדולים ומפורסמים באירופה כולה, ובקרוב, הם מקווים, בסיבוב הופעות גדול. „סקרנות הרגה את החתול" נכון להיום, מתמודדים רציניים על תואר הלהקה האהובה ביותר בקרב הנוער האנגלי. זה עשוי להשתנות, כמובן, במהלך החודשים הבאים, אבל, לפי ההיסטוריה סביב הופעותיה והמכירות של תקליטיה, נראה שללהקה הזאת צפוי עתיד יפה.

תקליט

מלכי הרוק העכשווי

ראן די.אם.סי. "RAISING HELL" יבוא בית התקליט; ביסטי בויס "LICENSED TO ILL" יבוא בית התקליט

מאת יוסי ונונו

"RAISING HELL" ו"LICENSED TO ILL" הם שני תקליטים שמסתובבים כבר די הרבה זמן על מדפי התקליטים המיובאים וכרגיל מגיע אליהם המאזין דרך הקשורים התוך מוזיקאליים.

זה קשור למדיניות של חברות התקליטים, הצודקת כנראה מבחינתם, לא להדפיס תקליטים שאין בהם פוטנציאל מסחרי ברור. כך שאם אנחנו רוצים לשמוע את המוזיקה המשמעותית העכשווית, אנחנו חייבים לטרוח ולחפש במדף המיובאים, לקרוא מגזינים מחו"ל ומי שמתמזל מזלו יכול לשמוע מופעים בחו"ל.

על הביסטי בויס נכתב הרבה בזמן האחרון. עושי צרות מקצועיים שמזכירים בכלאנג שהם עושים את התקופה הפרועה של הפאנק, רק שלהבדיל הם גם עושים מוזיקה טובה.

ראן די.אם.סי. היו אמורים להופיע בארץ ולא הגיעו בסופו של דבר מסיבות כלכליות, כנראה. עומס המופעים המיובאים פגע דווקא בהם. אם אתם שואלים אותי, אני מעדיף אותם על סנטנה. ראן די.אם.סי. מייצגים את היום, ואילו סנטנה מייצגת תקופה שאני, לפחות, לא מתגעגע אליה. אגב, יצא לי לשמוע ולראות את ראן די.אם.סי. בהופעה, ואם הביסטי בויס הם ילדים מופרעים, ראן די.אם.סי. הם סכנה. המופע שלהם היה אחד המצבים היותר מפחידים שנכחתי בהם בחיים ובכל זאת, תתפלאו, נהניתי. בסה"כ שני ההרכבים עושים את אותה מוזיקה, למרות כמה הבדלים.

צריך להתאמץ

ההבדל הראשון בולט לעין, תרתי משמע, ראן די.אם.סי. שחורים, הביסטי בויס לבנים. יש לזה קשר למקורות המוזיקאלים והתרבותיים שמהם צמחו חברי ההרכבים. ההבדל השני קשור קשר הדוק לראשון והוא רלבנטי יותר למאזין הישראלי. את הביסטי בויס אפשר להבין, ואילו כדי לפענח את מה שאומרים הראן די.אם.סי. צריך להתאמץ. נקודה שלישית וחשובה מופיעה בעטיפה הפנימית של התקליט של הביסטי בויס, בה הם מודים לראן די.אם.סי. כך שברור מי האב הרוחני של מי.

ההגדרות המוזיקליות. הסגנוניות של שני ההרכבים דומות. שם העל „היפ־הופ". אפשר לדבר על ראפינג, ברייקדאנס, סקרצ'ינג, שימוש נמצא יותר אצל ראן די.אם.סי. ואפשר לדבר על השפעות מהרוקנרול, פרנק זאפה ואפילו פאנק. השפעה חזקה נוספת, בולטת יותר אצל הביסטי בויס, היא של הרוק הכבד. באופן אצל ראן די.אם.סי. אפשר למצוא דוגמה בקטע "WALK THIS WAY".

המוזיקה של ראן די.אם.סי. חשופה יותר, בדרך כלל לשימוש מינימלי בכלים אחרים מלבד כלי ההקשה כשבכמה קטעים אפשר למצוא גיטרה חשמלית. לדיבור־שירה יש מקום מרכזי גם בקצב שהם מכתיבים למוזיקה עצמה. הביסטי בויס ממלאים לעומת זאת את השירה בהרבה יותר מוזיקה וכלים, עיבודים עשירים יותר. אפשר לקחת כדוגמה את העיבוד לקולות בקטע המצויין „הסטייל החדש" או את החצוצרה המושפעת מסלסה ב„נסיעה איטית". המוזיקה החשופה של ראן די.אם.סי., נותנת כוח מסוג אחר, מכריחה אותך להקשיב למלים ובאותו זמן לרקוד. הביסטי בויס פחות ריקודיים.

הנייר לא יסבול

לגבי הטקסטים אפשר לכתוב מהכלה שהנייר לא יסבול את הציטוטים. במיוחד בשירים של הביסטי בויס. המעורבות החברתית של ראן די.אם.סי. בולטת יותר, בעוד שבטקסטים של הביסטי בויס יש ארוכיה לשמה, מופרעות פרופר, שרים ראן די.אם.סי על מצב האדם השחור, הסמים, העוני, כשהמעורבות שלהם במאבק נגד האפרטהייד היא חוליה נוספת. (הם שהובילו את המאבק עם השיר „סן סיטי"). תקשיבו ל"RAISING HALL" ותבינו כמה מדובר. אגב, קטע שיש בו שימוש מצויין בגיטרה ויופי של עיבוד.

אני לא בטוח שהטקסטים יגיעו עד הסוף למאזין הישראלי, חלקם הגדול לקוח מהווי החיים האמריקני ובמיוחד הניו־יורקי, ובכל זאת שווה להתאמץ ולנסות להבין, מעבר לקללות יש כמה טקסטים רציניים. ההשפעות של ה„היפ־הופ" כבר מחלחלות לכל הסגנונות האחרים, מי שיקשיב ל„סימני הזמן" של פרינס יבחין בקלות ב„גניבות" שהוא לקח מהראפינג. ב„פגע וברח", הקטע הראשון בצד השני בתקליט של ראן די.אם.סי. הם אומרים את הדברים בבירור: „אנחנו המלכים של הרוק ואף אחד לא ינסה להתעסק איתנו".

פוסטר ענק

מלה אחרונה על עטיפת התקליט של הביסטי בויס, יופי ציור, על עטיפה כפולה, של מטוס שמתנגש באדמה. מה צריך יותר מזה. לתקליט גם מצורף פוסטר ענק של שלושת חברי ההרכב, בונוס נוסף, לתלות בשירותים ולהרגיז את ההורים.

אפשר להרחיב, אבל כדאי לעצור כאן. מי שרוצה להיות מעודכן במוזיקה של היום חייב להקשיב לחבר'ה האלה, צריך לשים את התקליט על הפטיפון ולרקוד. אפשר גם לצרוח אבל אל תאשימו אותי אם יהיו תלונות מהשכנים.

עורכת: צביה בן־שלום

מאחורי מנהל מצליח עומדת מזכירה יעילה

כדי להיות מזכירה טובה לא די בלדעת [illegible] על מכונת כתיבה ולענות באדיבות לשיחות טלפוניות. כניסת המחשבים לניהול מפעלים ומשרדים, המבחר הרב של מכשירים אלקטרוניים, קשר עם ארצות רבות — כל זה דורש מהמזכירה השכלה מקצועית וכללית גם יחד. עליה לשלוט בשתי שפות זרות, ניהול משרד, התכתבות עסקית בשפות זרות, לנהל ולארגן מפגשים עסקיים, תקשורת בין לאומי, שווק פרסום, פסיכולוגיה חברתית, חשבונאות, ויכולת וביטחון עצמי — כל זה אמור לדעת מזכירה בכירה, או כמו שאנחנו קוראים לה מנהלת לשכה. קצת הרבה לאדם אחד אשר ללמוד את כל זה.

לפני כשנה נפתח מכון „אידיאה" בהנהלת [illegible] מיסודה של קבוצת ואנליר. [illegible] חלקן אקדמאיות, חלקן בוגרות צבא, סיימו עכשיו את המחזור הראשון של יותר מ־1000 שעות לימוד נחוצות כדי להיות מנהלת לשכה או מזכירה בכירה. לכבוד סיום המחזור הראשון הוזמנו [illegible] ועיתונאיות למסיבה, בה הציגו מעצבות אופנה את שלל עיצוביהן, לפי דבריהן במיוחד לנשים בכירות.

[illegible] האקסקלוסיבית, מקצועית ויקרת [illegible] באוסף שמלות, חליפות [illegible] אלגנטיות) גימור מצויין, [illegible] ויקרים בצבעים נעימים, אך [illegible] שאפילו מזכירה בכירה תוכל [illegible] „בגד עבודה" כאשר הפריט הזול [illegible] 300 ש"ח. ענת לימון ויעל מעיין

מעצבות „בית ענרלה פינק" הציגו הרבה שמלות, חצאיות וחולצות טריקו, כותנה משובצת בשילובי פסים, חליפות מכנסים בעלות גיזרה נוחה־רחבה, חצאית צרה מאוד בעלת שסע וחגורת דרפה, חולצות קטנות — לא יקר במיוחד: 30־300 ש"ח לפריטים או שמלות. מאוד אהבתי את בגדיה של עדה ברודסקי, כותנה מעורבת בויסקוזה, נותנת הבטחה לא להיראות בערב מקומטת לגמרי.

פרחים קטנים שחורים על רקע לבן, הרבה שכבות, שמלות שמש שחור לבן, וולנים וקיוצים. השמלות יפות, אך קשה לתאר איך מנהל המפעל יתמודד עם הופעה אלגנטית־סקסית בשעת הכתבת מכתב עיסקי. גם המחירים מתאימים יותר לאשת (או אהובת) המנהל מאשר למזכירה. אפילו היא מרוויחה הרבה כסף: 80־400 ש"ח לפריט. מאוד אהבתי, ואני בטוחה שגם המזכירות אוהבות את אוסף בגדיה של מעיין הכותנה. חולצות מאוד יפות בצבע כחול ברול, מכנסי ברמודה או ארוכות רחבות בעלות פנסים נוחים וקישוטיים, הכל מותאם יפה, לא בולט לא אלגנטי מידי, ולא יקר: 80־150 ש"ח לפריט.

שאלתי את מנהל המכון: האם משתתפים בלימודים אצלכם גם גברים, וד"ר ורגר חייך קצת וענה: המתמודדות עדיין רק נשים במגוון הרחב של מקצועות כדי להיות מושלמות במקצוע של מזכירה בכירה. אנחנו מקווים שבמחזור הבא יצטרפו גם כמה גברים. להיות מנהל לשכה, זה מקצוע בכיר ביותר, אך גם גבר צריך ללמוד הרבה. לא די בכך להיות „מצ'ו".

חיה יוסף

[illegible] שהציעו למזכירה יעילה עדה ברודסקי (מימין) וענרלי פינק

המלכה מרגרטה השנייה בדנמרק

הנשיאה פינבוגאדוטיר באיסלנד.

ראש־הממשלה הארלם־ברונטלאנד בנורבגיה

סקנדינביה בשלטון נשי

המונארך הנוכחי בדנמרק הוא מרגרטה השנייה, אשה נאה וגבוהה, אם לשני ילדים, נשואה, ליוצא צרפת. בשבדיה המלך הנוכחי, קארל ה־16 גוסטאב, עדיין צעיר, אך בבוא יומו תתפוס את מקומו על כס המלכות בתו, ויקטוריה, שהיא היום בת 9. כאשר לזוג המלכותי נולדה בת, שונתה החוקה בעקבות משאל עם, ונקבע כי גם אשה תוכל להיות „מונארך", כלומר ולשאת בתפקיד היצוגי הרם ביותר במדינה, מקביל לנשיא בדמוקרטיה רפובליקנית.

לפני שנים ספורות נבחרה לראשונה אשה לנשיאות, ויגדיס פינבוגאדוטיר היתה לנשיאת איסלנד הקטנה. איסלנד, הידועה בנשותיה הנאות, היתה זה מזמן מעוז השיוויוניות. התופעה של ילדים למשפחות חד־הוריות (בדרך כלל אצל האם) טבעית ונפוצה בחברה האיסלנדית. הבנות נושאות את שמה של האם (ולא של האב) כשם משפחתן (הסיומת „דוטיר" מבטא את המונח „בת של" והחלק הראשון בשם המשפחה של הנשים הוא שם פרטי של האם).

בנורבגיה נבחרו למועצת העיר אוסלו, בירת המדינה, נשים רבות — כמעט מחצית מחברי המועצה. ראש הממשלה מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית היתה גרו הארלם־ברונטלאנד, שבגיל 41 היתה כבר ל„ראש ממשלה לשעבר" ושלאחרונה חזרה לתפקיד נכבד זה. הארלם — ברונטלאנד, רופאה במקצועה, איישה את מחצית המשרדים בממשלתה בנשים והדבר התקבל כתופעה טבעית בהחלט. לכך טרם הגיעו בשבדיה או בדנמרק הסמוכות, כהן מכהנות „רק" 6־7 שרות בכל ממשלה, גם במשרדים לא־שיגרתיים כמשרד העבודה, החקלאות, או הפנים.

בפרלמנט של דנמרק, ה„פולקטינג", עולה מבחירות לבחירות כוחן של הנשים — מרבע חברי הפרלמנט בבחירות הקודמות לשליש בבחירות הנוכחיות, ועוד היד נטויה.

בעולם העיתונות טרם תפסו נשות סקנדינביה את מקומן ליד שולחן העורך הראשי ובשבדיה רק לעיתון גדול אחד יש עורכת. לעומת זאת עיתונאיות לא חסרות. בכל התחומים, ויש גם צלמות טלוויזיה.

עלי כהן

ברעננה מטפחים גינות

פרסים למצטיינים בתחרות הבית המטופח והגינה המצטיינת ברעננה חולקו בטקס מיוחד בלשכת ראש העיר, בנימין ולפוביץ'.

את התחרות אירגנו עו"ד רוני דגן והמהנדס דן ברוך, שניהם חברי הנהלת העירייה וחברי ועדתה לגנים ציבוריים. דן ברוך מחנך לחקלאות בבית־הספר, המטפל במשך שנים רבות במועדון החקלאי של תלמידים בבית־הספר הממלכתי ב' ברעננה, סיפר כי זו השנה השנייה שעיריית רעננה מקיימת תחרות לבית המטופח והגינה הנאה והמטופחת. בשנים האחרונות חלה התקדמות רבה בטיפוח תרבות הדיור בצמחי נוי.

עיריית רעננה שוקדת על פיתוח הנוי בעיר ובשכונותיה, ותקציב לא מבוטל מוקדש לטיפוח גנים ציבוריים ולהקמת תשתית לגנים חדשים. העירייה גם מעודדת טיפוח גינות נוי, על־ידי מתן פרסים לתושבי העיר המצטיינים בתחום זה.

השנה חילקה עיריית רעננה שישה פרסים לוועדי בתים משותפים. במקום הראשון זכה ועד הבית ברחוב זובנוב. גם בפרס השלישי זכה בית משותף ברחוב זובנוב, אחרי בית בסעדיה גאון.

שלושה פרסים חולקו לבתים פרטיים ובמקום ראשון זכה אילן פלצור, מרחוב בילו 38.

דן ברוך הביע תקווה, שהעירייה תמשיך בפיתוח תשתית הגנים הציבוריים ושמירת הקיים, ומתושבי העיר הוא מצפה שידעו לשמור על עיר נקיה, יפה ומטופחת ובכך יתרמו את חלקם לשיפור איכות החיים בעיר.

בתמונה: ראש העירייה וחבר השופטים מסיירים בגינתו של אחד הזוכים, שקיבל פרס שני לבתים פרטיים.

יהושע מרקוס

ספרים למדף

אבא תקנה לי

אבהות
ביל קוסבי
תרגום והקדמה:
אהוד מנור ובתו גלי
הוצאת „מטר".

בחיים הוא איננו רופא מיילד אלא דוקטור לפסיכולוגיה וגם רעייתו התמחתה בפסיכולוגיה של הילד ולא במשפטים — וזה כל ההבדל כולו בין משפחת קוסבי האמיתית לבין זו מן הטלוויזיה, המוקרנת אתנו כל מוצאי שבת, בשעה 8 פלוס. Fatherhood של ביל קוסבי נמכר במקור (הוצאת „דאבלדיי" האמריקנית) ב־2.3 מיליון עותקים, שהה יותר מ־50 שבועות ברשימת רבי המכר בארצות־הברית ולאור הצלחתו מתכנן המחבר את ספרו השני, על גיל ההתבגרות של ילדיו.

נכון, יש לו 5 ילדים (בסידרה מככבים רק 4 כי הבת הבכורה בקולג'), ארבע בנות ובן אחד, ילד־סנדוויץ' בין שתיים לשתיים. הם חמישה „כי לא רצינו שישה" — תשובה בלתי־הגיונית, כמו כל התשובות שנותנים אנשים לשאלה למה הביאו ילדים לעולם. קוסבי ערך „סקר קוסבי" בפגישות עם הורים וקיבל תשובות מאוד מגוונות. כמו „רציתי שמישהו ימשיך לשאת את שם המשפחה", או „רציתי לשמוע קולות בבית". ואם אלה סיבות שבגללן יוותרו אנשים נורמאליים על שינה בלילות, תחביבים, ארוחות, אינטימיות, בילויים, שימוש בלתי מוגבל באמבטיה? אין לביל קוסבי מושג למה אנשים מתפתים להוליד ילדים. עוד פחות הוא מבין איך מצליחים לגדל אותם ולהישאר בחיים. יחידי סגולה שומרים אפילו על שפיות דעת. הוא ורעייתו מצליחים בכך בקושי, למרות שאין להם בעיות כלכליות מיוחדות והם מסוגלים אפילו להיענות למרבית הדרישות של „אבא תקנה לי". ביל קוסבי הוא אבא־קוטר, מיילל והנה מעריץ שכותב על רעייתו ותוקע לה סיכות קטנות של ליגלוג על יחסה לילדים. עורך חשבון עם כל אחד מחמשת ילדיו, בתקופות שונות לחייהם, מתפלל שיזכה לחיות עד שיעזבו את הבית, אבל אם הבת נוסעת לחברה ושוכחת לטלפן הביתה שהגיעה בשלום — מתגלה גם אבא כושי כיידישע מאמע. הוא לא צועק (רק לפעמים), רק מסביר וחוקר כיאה לפסיכולוג, רחמנות על ילדיו. הוא אינו מכיר בכוח הזרוע ורק פעם אחת נעץ באחורי בנו, כשכלו כל הקיצין, וגם זה בטקס, ששום ילד הגדל במשפחה נורמאלית, המפליקה מדי פעם, לא היה עומד בו.

בעיות חינוך ילדים, שבפרקי הסידרה באות על פתרונן במשך 30 דקות, נמשכות בחיים (ובספר) שבועות וחודשים, חוזרות שוב ומתעוררות בעוצמה מחודשת, ולמרבה המזל יש לילדי קוסבי הורים שהתברכו בהרבה הרבה הומור והאבא שלהם אף מצליח לעשות מזה כסף.

יש בספר הרבה מאוד הווי אמריקני שלא כולם מבינים, אבל תרגום מצויין של אהוד מנור הופך את ההווי לאוניברסלי. מנור הסתייע בתרגום בבתו הצעירה, גלי, שהחדירה לספר רוח נעורים ולשון בלתי־אמצעית וצעירה. בהזדמנות זכינו להקדמה המפגישה את הקורא עם ילדי בית מנור ומגלה את „מאחורי הקלעים" של סיטואציות אחרות, שהוקדשו להם. גם מנור — כדוגמת קוסבי — מקטר על הילדים אך כל משפט צועק אהבה אליהם.

„אבהות" הוא ספר מצחיק עד דמעות. לא עצות לאב צעיר (המחבר עצמו אוהב עצות), גם לא „צרת רבים", כי מי מאיתנו לא בהגאי משפחת קוסבי? אבל כל אחד ימצא שם משהו בשבילו. משהו לצחוק עליו — הילדים יגלו את הוריהם, ההורים את ילדיהם, בעלי חוש הומור את עצמם [illegible].

צב"ש

לא טעית — זאת מרגרינה

בראשית ימיה היה למרגרינה טעם מגעיל של שמן כביסה ומירקם של פלסטלינה. מי שזוכר אותה מימי צנע — ועד אז היא עברה כמה וכמה שיפורים — יודע למה הכוונה.

[illegible] השפע בארצות המערב היטיבו עם המרגרינה, המירקם העדין, הטעם שופר, [illegible] — קיבל אותה מעושרת בויטמינים, על בסיס של חלב, דלת קלוריות, מתובלת... [illegible] היא לא הצליחה להתחרות בחמאה. תקופה ארוכה נהנתה המרגרינה ממוניטין של „מוצר בריאות", גם היום יש סבורים, כי היא פחות משמינה מהחמאה. טעות — בשתיהן מספר קלוריות כמעט זהה. אלא שבמרגרינה קצת פחות כולסטרול, למרות שהיא מיוצרת על בסיס של שמן קוקוס ודקל, שהוא עתיר כולסטרול ביחס לשמנים אחרים. אולם, בניגוד לחמאה, ניתן להתאים את המרגרינה לתפקידיה השונים, וכך החל [illegible] למריחה (רכה במיוחד), לבישול [illegible], ולאפיה (בלי מלח) [illegible] (קשה מאוד), אך לא כל הסוגים [illegible] באריזות קטנות, זו לבצק פריך [illegible] בעיקר לקונדיטוריות.

בארץ המרגרינה פופולארית מאד, אם לא [illegible] בריאות ותקציב הרי שבגלל הכשרות.

וכאשר לפני שנים אחדות החלה חברת טית־בית, הוותיקה, לייצר מרגרינה בטעם חמאה — השמחה היתה רבה, סוף סוף אפשר לאכול צרפתי כשר! לפני שנה התמזגה חברת טית־בית (יצרנית שמן, ובנוסף גם מרגרינה) בחברת ויטה ועתה, כאשר מופיעה בשוק ה„רב־תכליתית", היא מקבלת את כל הגיבוי השיווקי והפירסומי של מפעלי המזון הגדולים.

„הרב־תכליתית" — כשמה כן היא — מתאימה לכל, לבישול, למריחה, לטיגון, והיא גם בלי מלח ומעושרת בויטמינים A פלוס D. רק אל תגידו, שחזרנו לבראשית — הטעם הוא בהחלט משופר לעומת המרגרינות הפרימיטיביות (שבהכרח היו רב־תכליתיות) מלפני חצי יובל שנה.

יחד עם המרגרינה הוציאה טית בית לשוק את ה„טיגונית", שמן כותנה רב־שימושי, המתאים במיוחד לטיגון עמוק, ואילו מפעלי מזון אחרים של ויטה, חוגגים לכבוד סידרה חדשה של „מטעמי המזרח" וה„טוטי פרוטי". „מטעמי המזרח" — הם שימורי קיטניות, בטעם מזרחי: חומוס תוניסאי, חמין מרוקאי, שעועית עם כמון ונזיד עדשים, אפשר לפתוח את הקופסה, לחמם ולהגיש, או להוסיף מים ולאכול על תקן של מרק.

„טוטי פרוטי" זה מעדן פירות. לא ריבה כי אם פרי מרוכז, לוקחים 8 קילו פירות ומבשלים מבשלים מבשלים, עד שמתקבל קילו של תרכיז, מתוק מאוד, טעים מאוד, אמנם בלי תוספת סוכר (ובלי חומרים משמרים), אבל בהחלט לא דל קלוריות, כי יש בו כ־50% אחוז של פרוקטוזה (סוכר פירות). בהגינות רבה מציין היצרן על האריזה את הערך הקלורי (224 קלוריות ל־100 גרם). חיי המדף של המעדן כשנתיים, אך אחרי שפותחים את האריזה — הצנצנת חייבים לשמור במקרר.

(צב"ש)

פורסמו לוחות משחקי הליגות בכדורגל בעונה הבאה

האלופה נגד מחזיקת הגביע כבר במחזור ה־2 ב־12 בספטמבר

חדרבי הת"א הגדול במחזור ה־8 * הליגה תתחיל ב־5 בספטמבר 1987 ותסתיים, כולל הפליי־אוף, ב־4 ביוני 1988

● כדורגל

האלופה, בית"ר ירושלים, תארח את מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, כבר במחזור ה־2 בליגה הלאומית בכדורגל, ב־12 בספטמבר — זאת מתברר מפרסום תכנית המשחקים אתמול.

האלופה וסגניתה, בני־יהודה ת"א, יתמודדו במחזור ה־6, ב־17 באוקטובר. הדרבי התל־אביבי בין מכבי והפועל ת"א יתקיים במחזור ה־8, ב־31 באוקטובר, והדרבי בפ"ת, בין מכבי והפועל, יהיה במחזור ה־10, ב־14 בנובמבר.

בעונה הבאה יהיו משחקי פליי־אוף. לפליי־אוף העליון יעלו שמונה הראשונות ואילו בפליי־אוף התחתון יתמודדו שש האחרונות נגד הירידה. המשחקים כולם, כולל הפליי־אוף, שיתחילו ב־5 בספטמבר, יסתיימו ב־4 ביוני 1988.

התכנית

1. 5.9.87 — 14. 12.12.87
הפ' חולון — מכבי חיפה
מכבי פ"ת — הפועל לוד
בית"ר ת"א — בית"ר י־ם
מכבי ת"א — שמשון ת"א
הפ. ת"א — הפ. באר־שבע
הפ. כפר־סבא — הפועל פ"ת
מכבי נתניה — בני־יהודה

2. 12.9.87 — 15. 19.12.87
מכבי חיפה — בני־יהודה
הפועל פ"ת — מכבי נתניה
הפ. באר־שבע — הפ. כפר־סבא
שמשון ת"א — הפועל ת"א
בית"ר י־ם — מכבי ת"א
הפועל לוד — בית"ר ת"א
הפועל חולון — מכבי פ"ת

3. 19.9.87 — 16. 2.1.88
מכבי פ"ת — מכבי חיפה
בית"ר ת"א — הפועל חולון
מכבי ת"א — הפועל לוד
הפועל ת"א — בית"ר י־ם
הפ. כפר־סבא — שמשון ת"א
מכבי נתניה — הפ. באר־שבע
בני־יהודה — הפועל פ"ת

4. 26.9.87 — 17. 9.1.88
מכבי חיפה — הפועל פ"ת
הפ. באר־שבע — בני־יהודה
שמשון ת"א — מכבי נתניה
בית"ר י־ם — הפ. כפר־סבא
הפועל לוד — הפועל ת"א
הפועל חולון — מכבי ת"א
מכבי פ"ת — בית"ר ת"א

5. 10.10.87 — 18. 16.1.88
בית"ר ת"א — מכבי חיפה
מכבי ת"א — מכבי פ"ת
הפועל ת"א — הפועל חולון
הפ. כפר־סבא — הפועל לוד
מכבי נתניה — בית"ר י־ם
בני־יהודה — שמשון ת"א
הפועל פ"ת — הפ. באר־שבע

6. 17.10.87 — 19. 23.1.88
מכבי חיפה — הפ. באר־שבע
שמשון ת"א — הפועל פ"ת
בית"ר י־ם — בני־יהודה
הפועל לוד — מכבי נתניה
הפועל חולון — הפ. כפר־סבא
מכבי פ"ת — הפועל ת"א
בית"ר ת"א — מכבי ת"א

7. 24.10.87 — 20. 30.1.88
מכבי ת"א — מכבי חיפה
הפועל ת"א — בית"ר ת"א
הפ. כפר־סבא — מכבי פ"ת
מכבי נתניה — הפועל חולון
בני־יהודה — הפועל לוד
הפועל פ"ת — בית"ר י־ם
הפ. באר־שבע — שמשון ת"א

8. 31.10.87 — 21. 6.2.88
מכבי חיפה — שמשון ת"א
בית"ר י־ם — הפ. באר־שבע
הפועל לוד — הפועל פ"ת
הפועל חולון — בני־יהודה
מכבי פ"ת — מכבי נתניה
בית"ר ת"א — הפ. כפר־סבא
מכבי ת"א — הפועל ת"א

9. 7.11.87 — 22. 13.2.88
הפועל ת"א — מכבי חיפה
הפ. כפר־סבא — מכבי ת"א
מכבי נתניה — בית"ר ת"א
בני־יהודה — מכבי פ"ת
הפועל פ"ת — הפועל חולון
הפ. באר־שבע — הפועל לוד
שמשון ת"א — בית"ר י־ם

10. 4.11.87 — 23. 20.2.88
מכבי חיפה — בית"ר י־ם
הפועל לוד — שמשון ת"א
הפועל חולון — הפ. באר־שבע
מכבי פ"ת — הפועל פ"ת
בית"ר ת"א — בני־יהודה
מכבי ת"א — מכבי נתניה
הפועל ת"א — הפ. כפר־סבא

11. 21.11.87 — 24. 2.4.88
הפ. כפר־סבא — מכבי חיפה
מכבי נתניה — הפועל ת"א
בני־יהודה — מכבי ת"א
הפועל פ"ת — בית"ר ת"א
הפ. באר־שבע — מכבי פ"ת
שמשון ת"א — הפועל חולון
בית"ר י־ם — הפועל לוד

12. 28.11.87 — 25. 9.4.88
מכבי חיפה — הפועל לוד
הפועל חולון — בית"ר י־ם
מכבי פ"ת — שמשון ת"א
בית"ר ת"א — הפ. באר־שבע
מכבי ת"א — הפועל פ"ת
הפועל ת"א — בני־יהודה
הפ. כפר־סבא — מכבי נתניה

13. 5.12.87 — 26. 16.4.88
מכבי נתניה — מכבי חיפה
בני־יהודה — הפ. כפר־סבא
הפועל פ"ת — הפועל ת"א
הפ. באר־שבע — מכבי ת"א
שמשון ת"א — בית"ר ת"א
בית"ר י־ם — מכבי פ"ת
הפועל לוד — הפועל חולון

מחזורים ראשונים בארצית

מחזור 1 — 5.9.87
הפועל חדרה — בית"ר נתניה
הפועל טבריה — הפועל עכו
הכח ר"ג — מכבי יפו
מכבי יבנה — מכבי שעריים
הפועל י־ם — הפועל ר"ג
מכבי עמידר — הפועל יהוד
הפועל חיפה — הפועל בת־ים

מחזור 2 — 12.9.87
בית"ר נתניה — הפועל בת־ים
הפועל יהוד — הפועל חיפה
הפועל ר"ג — מכבי עמידר
מכבי שעריים — הפועל י־ם
מכבי יפו — מכבי יבנה
הפועל עכו — הכח רמת־גן
הפועל חדרה — הפועל טבריה

מחזור 3 — 19.9.87
הפועל טבריה — בית"ר נתניה
הכח רמת־גן — הפועל חדרה
מכבי יבנה — הפועל עכו
הפועל י־ם — מכבי יפו
מכבי עמידר — מכבי שעריים
הפועל חיפה — הפועל ר"ג
הפועל בת־ים — הפועל יהוד

ליגה א', צפון

מחזור 1 — 10.10.87
הפ. בית־שאן — בית"ר חיפה
מכבי עוספיה — הפ.בני־נצרת
קרית־שמונה — הפ.קרית־אתא
בית"ר נהריה — מכבי טמרה
הפ.בני־טמרה — הפועל רעננה
מכבי חדרה — מכבי עפולה
מכבי אח"י נצרת — הפועל טירה
הפועל טייבה — הפ. טירת־הכרמל

ליגה א', דרום

מחזור 1 — 10.10.87
מכבי הרצליה — הפ. קרית־אונו
הפועל מרמורק — הפועל אזור
מכבי קרית־גת — הפ.קרית־מלאכי
הפועל אשדוד — הפועל רמלה
בית"ר רמלה — הפ. בית־שמש
לורום חולון — הפ. אור־יהודה
הפועל אשקלון — הפועל ראשל"צ
הפ. רמת השרון — הפועל דימונה

מיקי ברקוביץ ודורון ג'מצ'י חזרו מרוצים:

יש לעשות הכל שהנבחרת ומכבי ת"א ייהנו משנינו

היתה חוויה לשחק בנבחרת אירופה ● בסלוניקי רצו רק את גאליס ● עם תום המשחק בסופיה היה ריקוד המוני של שחקני שתי הנבחרות, וכמובן של לחקות בולגריות

מאת יצחק ויסהוף

הצמד בכתורות, דורון ג'מצ'י ומיקי ברקוביץ, שב אתמול בצהריים מאתונה לאחר ששיתף פעולה במדי נבחרת אירופה במשחקיה נגד נבחרות יוון ובולגריה.

דורון ג'מצ'י, שההופעה בנבחרת אירופה בסלוניקי היתה עבורו הופעת בכורה במדי נבחרת אירופה היה נרגש מחברו המנוסה, שישחק לראשונה במדי נבחרת אירופה בשנת 1978, במשחק ההוקרה לראמוס וליוק הספרדים. עד למשחקים בסלוניקי וסופיה הופיע ברקוביץ חמש פעמים בנבחרת היבשת.

היבט נוסף ופיקנטי להופעת שני הישראלים בנבחרת אירופה היה מערכת היחסים המעורערת ביניהם ערב הנסיעה לאליפות אירופה. רומה שהסכסוך כבר שייך להיסטוריה.

ירח־דבש מחודש

— דורון, האם היה המאמץ כדאי?

● ג'מצ'י: היתה זו החוויה אותה אזכור כל החיים. בעבר הייתי שותף להרבה אירועים מרגשים, אך מסגרת כנבחרת אירופה זה דבר שונה. הופעתי יחד עם שחקנים שהם הטובים ביבשת. שיחקנו נגד אלופת אירופה, יוון, ניצחנו אותה כמו גם את בולגריה, שהביקור שם היה הראשון בקריירה שלי.

— האם היה משהו מיוחד במשחק בסלוניקי?

● ג'מצ'י: הקהל השתולל. הוא רצה את גאליס בלבד. אבל נבחרת אירופה שיחקה היטב. כל השחקנים ששותפו, כולל מיקי ואנוכי, השתלבנו מצויין. מיקי שיחק כרכו, גילה יכולת מעולה ואני שמח שהיתה לי הזדמנות להיות איתו יחד.

— עושה רושם שאתה ומיקי עברתם ירח־דבש מחודש?

● גמצ'י: זו היתה הזדמנות בלתי־רגילה להתקרב ולהתרכך. כל אחד שפך בפני השני את שהיה לו על הלב. לשחקנים ברמה שלנו לא יאה להתנצח מעל דפי העתונות. אני בטוח כי הפרשה תמה. גם אני, וגם מיקי, רוצים שמעתה והלאה יוזכרו שמותינו בדרכים חיוביות.

— אולי תשתפו מעתה פעולה גם בנבחרת ישראל בנוסף למכבי ת"א?

● גמצ'י: אני רוצה קודם לברך את המאמן החדש של הנבחרת, משה וינקרנץ. לא רוצה לעסוק בשאלה אם זו בחירה מוצלחת או לא. בשביל זה יש ועדה מקצועית. בנוסף לברכה לוינקרנץ מגיעה ברכה גם לצביקה שרף על העבודה והמאמץ שהשקיע בנבחרת. צביקה עשה הכל להצליח ואני בטוח שגם משה יצליח. אם מיקי יוזמן לנבחרת אשמח מאד. למיקי יש מה לתרום.

הפרשיה מחוסלת

— מיקי ברקוביץ, האם אתה בדרך חזרה לנבחרת ישראל?

● ברקוביץ: שמעתי שרוצים להזמין אותי. ברגע שאקבל הזמנה לנבחרת אשקול אותה אך ההחלטה קשה.

— האם הפרשה בינך לבין דורון מחוסלת?

● ברקוביץ: היתה לנו הזדמנות יוצאת מהכלל ללבן דברים שיצאו מכל הפרופורציות. אני שמח שצירפו אותי לנבחרת אירופה כדי להיות יחד עם דורון. אנו שייכים לאותה מסגרת (מכבי ת"א), ואם אשוב לנבחרת ישראל תהיה הנבחרת אחת היחידות באירופה שבשורותיה ישנם שני כוכבים ברמה גבוהה כזו. אין להרבה נבחרות שחקנים כמונו. לכן חייבים לעשות הכל שמכבי ת"א והנבחרת הלאומית ייהנו משנינו.

— נדמה לי שזו פעם ראשונה ששניכם מתגוררים באותו חדר מחוץ לישראל?

● ברקוביץ: נכון. דורון התגורר תמיד עם חן ליפין, ואני עם מוטי ארואסטי. אני יכול לומר שהיה לי נעים מאד לארח את דורון.

— האם יש חוויה מסויימת ששניכם זוכרים מהמסע המשותף עם נבחרת אירופה?

● ג'מצ'י וברקוביץ: לאחר הנצחון על נבחרת בולגריה רקדו שחקני נבחרת אירופה יחד עם כדורסלני נבחרת בולגריה, בתוספת לחקות בולגריות על משטח הפארקט באולם בסופיה. זו היתה חוויה בלתי־רגילה.

מוסיף ברקוביץ: למסור כדורים במתפרצות לגאליס, סטרומביץ או ג'מצ'י, היה תענוג בלתי־רגיל. ראית שחקנים בדרגה הגבוהה ביותר עושים מבצעים שרק כוכבים אמיתיים מסוגלים לבצע.

תגרה פוצצה משחק קט־רגל

מאת משה רוזנברג

סיבוב ראשון במשחקי אליפות הקט־רגל היה אמש בהיכל־הספורט ברוממה, כשבמשחק האחרון, בדרבי הנתנייתי, שהיה סוער, הלום השופט עובדיה צבי להפסיק בעבור 20 דקות, במצב של 2:3 למכבי נתניה נגד בית"ר נתניה.

השופט הרחיק עד לוקה 3 שלושה משחקני בית"ר ואחד ממכבי, וכתוצאה מכך נותרו רק שישה שחקנים, מתוך עשרה. עם הפסקת המשחק פרצה תגרה חמורה.

בשלושת המשחקים הקודמים הובקעו 33 שערים. במשחק הפתיחה ביותר הביסה מכבי חיפה את הפועל חדרה — 2:15. שערים למכבי חיפה: יוסי צרפתי 4; רפי אוסמו 4; צדוק מלכה 2; דניאל מלאכי 2; מיקי בוטבול; עופר מזרחי ונמרוד רולניק. להפועל חדרה: אהוד ואנה 2.

משחק רב־שערים היה גם כנצחון בית"ר נתניה על הפועל חדרה — 10:3. חיים לוי וראובן סימני כבשו שלושער כל־אחד; מיכה סרוסי; יוסי אדרי; משה בן־סימון ואבי שטולברג השלימו. להפועל חדרה: ואנה 2 ושלמה מזרחי 1.

מכבי נתניה ניצחה את מכבי חיפה — 1:2. שמעון מחלוף ומיכה רוחן כבשו לנתניה וצדוק מלכה לחיפה.

שעריים ולוד עלו

מכבי שעריים והפועל לוד עלו לרבע־הגמר בבית ג', במשחקים שנערכו באולם מנורת בירושלים, ובהם הובקעו 35 שערים.

במשחק הראשון הביסה הפועל לוד את בית"ר ירושלים — 3:11. משערים של ישראל בן־סמס 3; יעקב הללן; משה ברדרזו ואורי בנורים. לבית"ר ירושלים: מאיר קדוש.

לוד גם ניצחה במשחק רב־שערים את מכבי יבנה — 4:6. ללוד כבשה דוד שרביט 2; אבי תורג'מן; מיכה בלאיש; בני סמרגה ויובל ברווג. ליבנה: אבי כהן 3 ומאיר בן־שמעון.

גם מכבי שעריים ניצחה פעמיים: את מכבי יבנה — 0:6 (אורן קתה 2; שמחה גד 2; אבי אלקריף ויוסי מלכה) ואת בית"ר ירושלים — 4:9. גיבור הנצחון היה אלקריף — 5. את היתר כבשו: קתה; גד; מוטי חיימוביץ ואהוד עידן. לבית"ר ירושלים: רונן שוייע; מאיר קדוש; שלמה שירזי וגדי בן־אליהו.

הערב יסתיים השלב המוקדם במשחקי בית א' בחולון.

● כדוריד

ביאליק: סיכוי לנוער לנצח את איטליה

מאת יוסף חבס

נבחרת הנוער של ישראל בכדוריד תצא היום לטורניר שבאיטליה למשחקי קדם־אליפות העולם. משחקה הראשון יהיה מחרתיים, מול הונגריה, סגנית אלופת העולם, ולמחרת תתמודד עם איטליה.

המאמן הלאומי איגור ביאליק, סבור שמשוכה גבוהה ניצבת לשחקני הנוער ובמידה שינצחו את איטליה תיסלל הדרך לאליפות העולם ביוגוסלביה בדצמבר.

נגד הנבחרת ההונגרית, מודה המאמן איגור ביאליק, שהיא הפייבוריטית, אין סיכוי.

לדברי ביאליק אפשר להשוות את הנבחרת הישראלית הנוכחית עם הטובות שבנבחרות הנוער שייצגו עד היום את הכדוריד הישראלי באירופה. הנבחרת ערכה הכנה של שלושה חודשים ואימונים ברוב ימות השבוע.

הנבחרת תתבסס על זיו קושניר, בן ה־21 מהפועל ראשל"צ, שזו אליפות שלישית שלה; דורון ריין, גם הוא מהפועל ראשל"צ (אליפות שניה), והדורון אלינב ממכבי הארזים ר"ג.

מאראדונה הצטרף לנבחרת ארגנטינה

דייגו ארמנדו מאראדונה הצטרף אתמול לנבחרת ארגנטינה, הזקוקה מאוד לכישוריו באליפות הכדורגל של דרום־אמריקה, שנפתחת בשבת בבואנוס־איירס.

מאראדונה, שלא השתתף בנבחרת ארגנטינה שהפסידה לפני יומיים 1:0 לפאראגוואי, אמר כי נחושה החלטתו להביא נצחון לארגנטינה במשחק הראשון נגד פרו.

מזכירות ההתאחדות תזמין נציג ממאלין לבוא ארצה

ישראל תציע לבלגים לשחרר את אוחנה למשחקים חשובים

מאת ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל עדיין לא הגיעה להחלטה בקשר לכדורגלן הנבחרת הלאומית, אלי אוחנה, המבקש לצאת לבלגיה ולהצטרף לקבוצתו החדשה, ראסינג מאלין.

בהתאחדות לא נענו לפניית ראשי קבוצתו החדשה לשחרר את הכדורגלן המצטיין ללא תנאי ובלי הבטחה שיופיע במשחקים הקדם־אולימפיים שנבחרת ישראל תקיים בחודש פברואר הקרוב.

ההתאחדות הציעה כי נציג של קבוצת מאלין יבוא ארצה בהקדם כדי לסכם אתו כיצד ניתן יהיה לשחרר את הכדורגלן המצטיין למשחקים החשובים שיתקיימו באוסטרליה ובניו־זילנד.

הדיעה המתגבשת בין ראשי ההתאחדות לכדורגל היא להגיע להסכמה עם ראשי המועדון הבלגי לשחרר את הכדורגלן לפחות למשחקים שנראים על הנייר כקשים ביותר, מול אוסטרליה וניו־זילנד.

עוזר המאמן ייקבע בשבוע הבא

מאת יצחק ויסהוף

מאמנה החדש של נבחרת ישראל בכדורסל, משה וינקרנץ נפגש אתמול עם יו"ר הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, אילן חפר, והשניים דנו בפרטים ראשונים על עבודתו של המאמן ופעילות הנבחרת.

משה וינקרנץ מסר כי תוך שבועיים ייקבע העוזר, כאשר הוא יהיה הפוסק האחרון מי יהיה האיש שיעבור לצידו.

משה וינקרנץ מסר כי תוך שבועיים ייקבע העוזר, כאשר הוא יהיה הפוסק האחרון מי יהיה האיש שיעבור לצידו.

תכנית המשחקים תקבע רק לאחר קונגרס פיב"א שייערך השבוע בבודפשט.

נקבעה תכנית המשחקים הקדם־אולימפיים באוקלנד:

ישראל נגד אוסטרליה בפתיחה ב־6 או 7 במארס

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הכדורגל של ישראל תתמודד ב־6 או ב־7 במארס 1988 עם נבחרת אוסטרליה, בפתיחת המשחקים הקדם־אולימפיים במלבורן. באותו יום ייפגשו נבחרות ניו־זילנד וטייוואן — כך נקבע אתמול בהגרלת המשחקים הקדם־אולימפיים שהיתה באוקלנד, ניו־זילנד.

המחזור השני יתקיים ב־10 במארס: טייוואן תשחק עם ישראל וניו־זילנד עם אוסטרליה.

המחזור השלישי והאחרון ייערך ב־13 או ב־14 במארס: טייוואן, אוסטרליה וניו־זילנד מול ישראל.

משחקי הגומלין, לפי אותו סדר, יתקיימו בתאריכים 21, 24, ו־28 במארס באוקלנד, ניו־זילנד.

טוני סימס אתמול באימון־מבחן בהפועל תל־אביב (צילום: בועז לניר)

סימס: בישראל כמו בספרד: רק הבחורות יפות יותר...

מאת יצחק ויסהוף

טוני סימס, כדורסלן נבחרת קנדה, הגיע לישראל להוכחת בשורות סגנית האלופה, הפועל תל־אביב. ערך אתמול בבוקר אימון־בכורה, בהדרכת המאמן הלאומי החדש, משה וינקרנץ.

טוני, בן ה־28, יליד ג'מאייקה, סיפר אתמול לאחר האימון הראשון שלו בארץ כי קיבל זימון לנבחרת קנדה.

ראשי הפועל ת"א ששמעו על־כך נזכרו מייד בפרשת אלי אוחנה וקבוצת מאלין הבלגית וציינו כי במידה שיותנם בקבוצה לא יוכל להשתתף בשורות הנבחרת הקנדית אם יוזמן אליה.

סימס, שלא התאמן חודש ימים, סיפר כי לאחר לילה אחד בישראל הוא מרגיש כמו בבית. "מזג האויר כאן דומה לזה שבספרד, בה שיחקתי: רק הבחורות בישראל יפות יותר" — גילה.

היום ישתתף סימס במשחק־אימון פנימי.

סוניה לוין־שמוקלר ז"ל (במרכז) במדי הפועל ת"א בשנת 1936

נפטרה סוניה לוין

סוניה לוין־שמוקלר, מספורטאי־ות העילית בעולם היהודי לפני מלחמת העולם השנייה, נפטרה שבוע בת"א. תרמה רבות לספורט היהודי בפולין ואחר־כך בספורט בארץ־ישראל. שיאה העולמית בזריקת כדור־ברזל (12.21 מ'), שנקבע ב־1936, לא נשבר עד לפני שנות החמישים.

סוניה לוין, שנולדה ב־1909 בפולין, הצטרפה למועדון מכבי והצטיינה במיוחד באתלטיקה ובכדורסל. קבוצת הכדורסל של מכבי וילנה זכתה במקום השני באליפות פולין. סוניה היתה אלופת פולין בהדיפת כדור־ברזל והסיעה בתחרויות רבות מחוץ לגבולות המדינה. באולימפיאדת הנשים בפראג, ב־1930, זכתה במקום שלישי וקיבלה את הצטיינות מידי נשיא פולין.

סוניה לוין הגיעה ב־1935 לארץ־ישראל למשחקי המכביה השנייה, בה זכתה קבוצת הנשים, בכיבובה, במדליית הזהב. חברי המשלחת לא חזרו לפולין. מייד עם תום משחקי המכביה הצטרפה סוניה וחברותיה להפועל ת"א, אגודה בה פעלה בהצלחה עד ל־1948, אז פרשה.

נגה, שמעון (צ'ינגה) שלה, היה כדורסלן מצטיין בהפועל ת"א, והופיע בחמישייה הראשונה של נבחרת ישראל ואחר־כך היה מאמנת במשך שנים רבות. אימן קבוצות שונות בליגה הלאומית. בשנים האחרונות פעיל בספורט הנכים, ומאמן את הנבחרת הבכירה בכדורסל.

הגשם מנע פתיחת משחקי וימבלדון אתמול

בעקבות הגשם הבלתי־פוסק שירד אתמול בלונדון החליטו המארגנים לדחות את תחרויות היום הראשון בטניס בוימבלדון ולהעבירן להיום.

אם מזג־האוויר יאפשר זאת יתחילו המשחקים היום ב־2.30 אחה"צ, על 16 מבין 18 המגרשים.

בינתיים נודע כי ועדת־וימבלדון תדון באפשרות לדחות, החל מהשנה הבאה, את אליפות וימבלדון, בשבוע ימים.

הוסבר כי ההפסקה בין האליפות הפתוחה של צרפת בפאריס, על מגרשי־חימר, לאליפות וימבלדון על מגרשי־דשא, קצרה מדי.

בדירוג העולמי של הטניסאים המקצועניים (איי.טי.פי.), שפורסמה אתמול בלונדון, לפני פתיחת וימבלדון, ממשיך להוביל לנדל לפני בקר, וילאנדר, אדברג, מצ'יר, נואה, קונורס, מקנרו, גומס וקרלסון.

הנה מנדליקובה מצ'כוסלובקיה, מדורגת 4, פרשה אתמול ממשחקי וימבלדון בגלל פציעה מתמשכת ברגלה הימנית. מנדליקובה היתה הפיינליסטית לפני שנה. במקומה תשחק אנה מריה פרננדז מארה"ב.

● בטורניר כדורגל במילאנו ניצחה מילאן את אלופת אירופה, פורטו — 0:2, בעוד שאינטר מילאנו וסן־דז'רמן פאריס סיימו בתיקו אפס.

● במשחקים האחרונים בליגה הספרדית בכדורגל ניצחה ברצלונה את סרגוסה — 2:3, ואילו האלופה, ריאל מדריד, נפרדה בתיקו 2:2 עם אספניול, שסיימה שלישית.

● במשחקי גביע־העולם בהוקי באמסטרדם ניצחה אלופת העולם, אוסטרליה, את ברית־המועצות — 1:2. בריטניה הביסה את ספרד — 1:5. בין הנשים הכניעה בריטניה את ניו־זילנד 0:5, ומחזיקת התואר, הולנד, ניצחה את קנדה — 1:4.

הכוכבת הארגנטינית חוששת מ...לסביות

גבריאלה סאבאטיני קיבלה הוראה מאיגוד הטניס בארצה: בזמן משחקי וימבלדון אין חברים * מעריצה את דייגו מאראדונה * רוצה לפרוש בגיל מוקדם, להינשא וללדת ילדים

מאת שבח סלברט

גבריאלה סאבאטיני ההורים שומרים

הטניסאית הארגנטינית התמירה, גבריאלה סאבאטיני, בת ה־17, מפחדת מ... לסביות. היא חוששת להסיר את מלבושיה במלתחה לפני ואחרי הופעותיה במגרשי הטניס. היא מגיעה לשם ישר מבית־המלון, כשהיא מוכנה למשחק בתלבושת הספורט שלה.

עם תום ההופעה היא חוזרת למלון, מתקלחת — והסיפור נגמר. אומרים שאת גופה העירום לא ראו נשים מעולם. לבד מאמא שלה.

מעניין, כאשר סאבאטיני מסיימת את משחקי היחיד שלה ואמורה להופיע כעבור זמן קצר במשחקי הזוגות עם חברתה הגרמניה, שטפי גראף, המבוגרת ממנה בשנה, היא מחליפה לבושה בחדר נפרד, עליו פוקחת עין חברתה למשחק הזוגות.

השתיים מדורגות במקום השני בוימבלדון, אחרי מרטינה נאוורטילובה ופאם שרייוור מארה"ב.

בהופעתה האחרונה באגרינבורו, סקטולנד, אמרה היפהפיה מארגנטינה: "אני יודעת הכל על הלסביות, ולכן אינני מתפשטת בחדרי ההלבשה בנוכחות טניסאיות. אולי יש ביניהן כאלה"... ומוסיפה בחיוך מבוייש: "אני צעירה מאוד וחוששת שגופי הנאה יעורר בהן תשוקת־ייתר"...

מחבבת בחורים

גבריאלה סאבאטיני, שניצחה לפני זמן מה את "אלופת הלסביות", מרטינה נאוורטילובה, המבוגרת ממנה ב־13 שנה, הוסיפה: "בנות אחרות חייבות לדעת שאני מחבבת מאוד בחורים בגילי. מכל מקום, אני חשה מוגנת רק כאשר הורי נמצאים לידי. לעולם אין לדעת מה עלול להתרחש בין הטניסאיות. זו גם הסיבה שאמי ואבי שוהים תמיד לידי".

את הסופר־סטאר מארגנטינה מאמן אחר מכוכבי הטניס של ספרד בעבר הלא־רחוק, אנחל חימנז, בן ה־31, והוא למעשה ידידה היחידי בעולם הספורט, כפי שגבריאלה מציינת: "אין לי ידידות טובות במסע המשחקים ברחבי תבל, לבד לבחורות מארגנטינה, אשר גם הן משתדלות לא להתפשט בחדרי ההלבשה, יחד עם הטניסאות הזרות. תחשבו שאולי זה עניין פיזי או פסיכולוגי, אבל כנראה שהדבר קשור לדת. אני קתולית אדוקה".

עד כה הרוויחה גבריאלה השנה כ־133 אלף דולאר, לעומת 567 אלף דולאר שגרפה הגרמניה, שטפי גראף.

עתוני ארגנטינה ידעו לספר שגבריאלה קיבלה הוראה מאיגוד הטניס של ארצה שעליה להתרכז באליפות וימבלדון, ולכן היא חייבת לנתק את יחסיה מחברה, בן ה־18, וכך עשתה. היא ציינה שיש לה חבר טוב, אבל לא מדובר באהבה. "אין לי אהוב. אני פשוט יוצאת עמו לעתים קרובות ותו לא. אולם לא לבד. מצטרף אלינו אחי המבוגר ממני בשנתיים. שמו של החבר אינו ניתן לפירסום. אני שוב אומרת, אין לי אהוב בין הטניסאים. כיום אינני זקוקה לחבר בעת מסעי לטורנירים השונים בעולם".

קנאה ופגיעה

גבריאלה, חיננית ובעלת שיער שחור, מגלה שגם חברתה למשחק הזוגות, שטפי גראף, זקוקה לשומרים. ברוך בלל "השומר" הוא אביה, המנהל את עסקיה.

הטניסאית הארגנטינית גילתה שרבים מקנאים בשטפי ובעת משחק־הגמר שלה, אשתקד מול מרטינה נאוורטילובה במלשינג־מדו בניו־יורק, ניסתה אחת הבנות "לסובב את ידה בצורה לבלתי", אולי מתוך צרות־עין. ברגע האחרון הצליח אביה למנוע זאת. מאז מתרחקת שטפי מהצופים.

סאבאטיני, המדורגת שביעית, פתחה את הופעותיה בוימבלדון נגד ברברה גרקן מארה"ב, היא נמצאת בבית אחד עם הצ'כית להנה מנדליקובה, המדורגת רביעית, והיא עשויה לפגוש אותה ברבע־הגמר. אשתקד נכנעה הארגנטינית, בהיותה בת 16, בשלב חצי־הגמר לנאוורטילובה.

גבריאלה משבחת את שטפי: "הטניסאיות מכבדות אותה מאוד מאוד, אבל מעטות מבינות אותה, שכן היא חושבת יותר מדי על טניס. החיים עבורה זה רק טניס. עבורי זה לא כך. חשובה לי האישיות שלי. טניס בשבילי זה למספר שנים".

גבריאלה הפסידה בחצי־הגמר ברולאן־גארוס בפאריס לשטפי גראף לאחר שהוליכה 3:5 במערכת האחרונה והמכריעה.

פלה ודייגו

הטניסאית הארגנטינית היא אישיות הספורט המפורסמת ביותר במולדתה אחרי הכדורגלן הזוהר דייגו ארמנדו מאראדונה, כפי שהיתה מריה אסתר בואנו אחרי פלה בבראזיל. על־כך אומרת גבריאלה: "כן, התפרסמתי במולדתי, אולם נאלצתי לעזוב את בית־הספר ולא ללכת יותר עם חברותי לספסל הלימודים. את רוב זמני אני עושה בחו"ל. אני אוהבת מאוד את ארגנטינה, בדיוק כמו דייגו, החייב לשחק בחו"ל, כדי לעשות כסף. נפגשתי עמו לראשונה כשזכיתי אשתקד בתואר אליפות צרפת לנערות בפאריס. הצטלמנו יחד ואני עדיין לא מאמינה. הייתי באמת אחת האוהדות הנלהבות שלו, וקשה לי להאמין שאני ניצבת לידו עם חיוכו המתוק".

הטניסאית הארגנטינית הצעירה אינה משווה את משחקה לזה של קודמותיה הצעירות. על מריה בואנו מבראזיל הוא אומרת שמשחקה היא אגרסיבי מאוד, כמו חתול פראית, ואילו האמריקניות טרייסי אוסטין ואנדראה ייגר התבססו יותר מדי על משחק מהקו האחורי.

"הבעיה היחידה שלי היא שאני לא מחייכת מספיק. זה לא נובע מכעס. זה פשוט האופי שלי. לפעמים אני מדברת כמה מלים עם עצמי. למשל, ג'ון מקנרו עושה זאת ביותר התלהבות ולעתים בצעקות, אך זה טוב בשבילו. הוא מוציא את הכל החוצה. קיימים כאלה שזוקקים לכך, ואולי אני חובטת חזק יותר בכדור כשאני כועסת" — אומרת גבריאלה.

כשנשאלה אם תמשיך עד גיל 30 לשחק טניס השיבה: "לא; את זאת אני משאירה לאבי. מה שאני רוצה לעשות בעתיד זה להינשא בארגנטינה וללדת ילדים רבים".

● האמריקני האריוו גלאנס קבע זמן מצויין בריצת 100 מטר כשגמא את המרחק באלבוקרקי שבניו־מכסיקו וגובה 1200 מטר מעל פני הים) ב־10.03 שנ'. באותה תחרות נקבע שיא אמריקני והישגי השנה במוט ע"י דויל ויייל — 5.95 מ'.

● הישגי השנה נקבעו כבלגראד כאשר הרומניה אלי מונייבה עברה 100 מ' ב־10.86 שנ' והיוגוסלבית סלובודנקה קולוביץ' רצה 800 מטר ב־1:56.51 דק'. אלוף העולם בידוי־מטיש, הסובייטי סרגיי ליטבינוב, קבע 83.46 מ'.

● את הישג השנה ב־400 מעורב אישי בשחייה הציב טמריס קול ממזרח־גרמניה, כשעבר את המרחק במזרח־ברלין ב־4:20.37 דק'.

מוחו המבריק של ה"בוס" עשוי להחזיר בוסטון לפיסגה

באן.בי.אי. משוכנעים שהנשיא היהודי של מועדון הפאר, רד אוורבך, ישלוף שפן חדש לקבוצה המזדקנת * שלושה כדורסלנים יעברו ניתוח * האם ימכרו כוכבים ותיקים? * בוסטון לוטשת עין לסטפנוביץ מאינדיאנה ולמולין מסן־פרנציסקו, שניהם לבנים!

מאת שלמה גלזר

הבוסטון־סלטיקס חזרו הביתה ללא התואר. במועדון היוקרה של "הירוקים" נחשבת פחות מאליפות כעונה לא מוצלחת. למרות זאת התחושה שנה חשנה שונה ודומה כי היטיב לבטאה המאמן קי.סי.ג'ונס, שאמר: "אני חושב שהעונה היתה כשלון, בגלל מצב הפציעות בקבוצה לא היינו אמורים לחיות בפליי־אוף, ובכל זאת הגענו לגמר".

העונה הארוכה והמתישה הסתיימה וכוכבי בוסטון יוצאים לפגרה, מהם לחדרי הניתוח (קווין מקהייל, רוברט פאריש ודני איינג') והאחרים למנוחה, לה הם זקוקים במיוחד.

לא כך הנהלת הקבוצה. הרבה דיונים וחשיבה מעמיקה יוקדשו במועדון המפואר הזה לקראת עונת המשחקים הבאה.

בעיות קשות

אין לי ספק כי הבוסטון־סלטיקס ניצבת על פרשת־דרכים. בפני מנהלי המועדון ניצבות מספר בעיות קשות.

● אחת: סגל כוכבים מבוגר מאוד הכולל את ביל וולטון (35), סקוט וודמן (35), רוברט פאריש (34), דני ג'ונסון (33), לארי בירד וסיסטינג (31).

● שתיים: ספסל חלש במושגים אמריקניים.

● שלוש: תקרת תשלומים שאינה מאפשרת למועדון יציאה לשוק וקניית כוכבים בכסף רב.

● ארבע: לבוסטון, שדורגה שנייה בליגה, יש "דראפט" מסר 22 בבחירת השחקנים וברור שהכוכבים האמיתיים של השנה במכללות לא יהיו בדירוג כה נמוך.

מה בכל זאת האפשרויות העומדות בפני הקבוצה?

האפשרות הנראית ביותר לעין היא שמירת השלד הקיים, שלפי הערכת המומחים יכול לתת עוד שתיים־שלוש עונות טובות, ולצרף אליו שחקן מצטיין נוסף, שיירכש בכסף רב שיתפנה מסיום חוזיהם של סקוט וודמן (750 אלף דולאר) ושל ביל וולטון הפצוע (וולטון השתכר 450 אלף דולאר לעונה, אבל תקנון האן.בי.אי. מאפשר להשתמש במחצית הסכום של שחקן פצוע לרכישת מחליף). כך שלזכות הבוסטון עומד סכום של כמיליון דולאר לרכישת שחקנים.

אפשרות שנייה היא של שידוד־מערכות על־ידי ויתור על חלק מהכוכבים ומכירתם לקבוצות אחרות, שיעדיפו כוכבים לטווח קצר כדי לשפר מיקומן, ורכישה של שחקנים מצטיינים תמורתם.

אין זה סוד שבבוסטון לוטשים עין מזה זמן רב לשחקן הצעיר הלבן של אינדיאנה, סטיב סטפנוביץ (2.14), ולקלעי המעולה של סן־פרנציסקו, כריס מולין, גם הוא לבן.

האפשרות השלישית, והפחות סבירה, היא של מכירת שחקנים תמורת אופציות ל"דראפט" גבוה בקולג'ים בשנים הבאות. עיסקה מעין זו נעשתה עם לן ביאס, שמת מעודף סמים בתחילת העונה הקודמת תמורת גראלד הנדרסון, שהועבר לסיאטל.

נסיגה — והתאוששות

ברור שמבחינתה של בוסטון האפשרות השנייה היא הטובה ביותר, אבל גם היא נראית פחות ריאלית, וכנראה שהאפשרות הראשונה היא שתאומץ. כדאי לזכור כי בוסטון כבר היתה בסרט הזה. הקבוצה נטלה, כזכור, 11 אליפויות בין השנים 1957 — 1969, בעידן של ביל ראסל הגדול, בוב קוזי, ביל שרמן, טומי היינסון ואחרים.

אחר־כך, בתחילת שנות ה־70 היו אלו הבלהצ'ק, דון נלסון ואחרים שנטלו את התארים. אבל שנות השחייה הארוכות בצמרת עשו את שלהם. בסוף שנות ה־70 נקלעה בוסטון לשפל שכמותו לא ידעה.

בתחילת שנות ה־80 ביצע רד אוורבך, ה"בוס" הגאוני של המועדון, מספר עיסקות מבריקות והביא לגארדן של בוסטון את לארי בירד, מספר 6 ב"דראפט", ואחריו את קווין מקהייל, 3 ב"דראפט", ורוברט פאריש מסן־פרנציסקו, והחזיר בגדול את הסלטיקס לצמרת. מהלך מבריק דומה הביא את ביל וולטון בעונה שעברה לבוסטון, וזה היה גורם מכריע בזכייה באליפות.

כיום שוב נמצאת בוסטון על פרשת־דרכים. באן.בי.אי. משוכנעים כי גאוות־היחידה של הסלטיקס, גאווה שגורמת לכל שחקן שזוכה ללבוש את המדים הירוקים, לתת יותר ממאה אחוז עבור המועדון — תנצח.

גאווה זו, יחד עם מוחו המבריק של נשיא המועדון, בן ה־70, היהודי רד אוורבך, עשויים ליצור את הצירוף ההכרחי להעמיד קבוצה שתתמודד פעם נוספת על התואר.

פשוט, קשה מאוד לראות את הליגה בלי קבוצה גדולה מבוסטון.

כדורסלן לארי בירד וה"בוס" רד אוורבך — מה יהיה עם בוסטון?

תשע מדינות באליפות הכדורסל

מאת יצחק ויסהוף

אליפות העולם לבתי־הספר העל־יסודיים בכדורסל, תיערך בירושלים בין ה־8 ל־12 ביולי, בהשתתפות 11 בתי־ספר מ־9 מדינות.

ישראל תיוצג ע"י בית־הספר אורט קרית־ביאליק ומקיף רמת־השרון. בנוסף לישראל ישתתפו בתי־ספר מבלגיה, אוסטריה, לוכסמבורג, ספרד, דנמרק, איטליה, צרפת והולנד.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בת"א מסר יורם הרוש, מנהל התחרות, כי 11 בתי־הספר חולקו לארבעה בתים, כאשר אורט קריית־ביאליק ישחק בבית א', עם ספרד, והולנד. מקיף רמת־השרון ישחק בבית ב' עם איטליה וצרפת.

עלות התחרות תהיה 80 אלף דולאר והכניסה, לבד מערב הפתיחה, תהיה חינם.

ישראל מארחת את האליפות במקום יוון שויתרה על זכותה. לישראל תהיה זו הפעם השנייה שהיא מארחת את משחקי אליפות העולם לתלמידים עד גיל 18.

חמש מדינות באליפות בתי־הספר באתלטיקה

תחרות בין־לאומית באתלטיקה לבתי־הספר העל־יסודיים תתקיים באיצטדיון האתלטיקה בהדר־יוסף ב־29־30 ביוני.

המדינות, שיטלו חלק בתחרות יהיו איטליה, אוסטריה, בלגיה, דנמרק וישראל.

ישראל הזמינה את כל המדינות החברות ב"א.ס.פ", ובריכוש המוקים נרשמה גם צרפת, אך ברגע האחרון ביטלה את השתתפותה.

כל מדינה תיוצג ע"י קבוצת בנים ובנות. התחרות תהיה קבוצתית, ומספר המשתתפים בכל קבוצה יהיה 9־8 ספורטאים. לכל מתחרה מותר יהיה להשתתף בשני מקצועות וכמירוץ השליחים.

במקביל תיערך תחרות לבודדים, כאשר המשתתפים בתחרות הקבוצתית לא יהיו רשאים ליטול חלק בתחרות הבודדים.

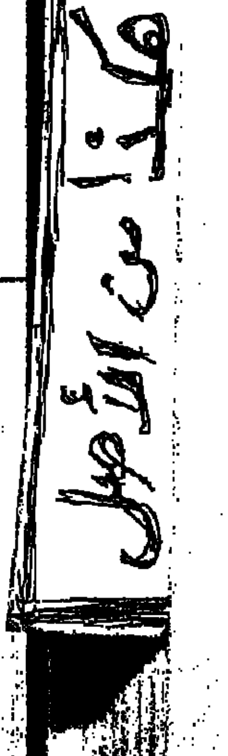

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי

טובים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה טובים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 10 לתכנית מפורטת 103/03/8.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: ליצור מסגרת תכנונית להקמת מתחם „בנה ביתך" בשכונת הנרקיסים ובכלל זה: 1) לקבוע חלוקה חדשה למגרשים עבור אזור מגורים ב' שתשמש יסוד לחלוקה על ידי מודד מוסמך; 2) לייעד שטחים לדרכים משולבות („רחוב מגורים") לתנועת כלי רכב והולכי רגל; 3) לייעד שטחים לשבילים ציבוריים להולכי רגל; 4) קביעת תנאים והוראות בניה כגון: קווי בנין, גובה הבנינים, חומרי בניה עיצוב ארכיטקטוני וכו'; 5) מתן אפשרות לתכנון אזור הקטן מ-80% משטח המתחם כמוגדר בסעיף 4.1 בתכנית המיתאר. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-11 דונם. גוש: 310 חלק מחלקה 6.
כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי

יבנה

על פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 סעיף 149 הועדה המקומית לתכנון ולבניה יבנה נתבקשה לאשר בית מגורים ברח' האלה 2, שכונת נווה אילן, גוש 4906 מגרש 1113 חריגה באחוזי בניה של 5.5% מול ה-40% המותרים.
אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, תאשר הועדה את התכנית.

יהודה ברום, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ת.ד. 3 יבנה 08-433376

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 להלן החוק:
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 187 ברחוב אחוזה. מבוקשת הקלה לקומה נוספת דהיינו 4 קומות במקום 3 קומות לפי תכנית רע/1/א' ללא תוספת אחוזי בניה ומספר יחידות. כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

תיק בנין 2583
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 272 בגוש 6020 ברח' רבי עקיבא מס' 1 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 1433/6 מ"ר בשתי הקומות לכל דיירי הבית.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

גבריאל ציון
רבי עקיבא 1 — חולון

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

תיק בנין 2892
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 309 בגוש 6021 ברח' שכטר מס' 10 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 515/2 מ"ר בקומת הקרקע בלבד.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

נחום סמרה
שכטר 10 — חולון

מועצה אזורית עמק-לוד

ת.ד. 15, כפר חב"ד   טל: 03-984962, 03-984961

מכרז

המועצה האזורית עמק לוד מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים על סלילה, שיקום וריבוד כביש גישה למושב צפריה

במכרז רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות סלילת כבישים ושמנהלים פנקסי חשבונות לענייני מ.ע.מ. ומנהלים ספרים כחוק (יש לצרף אישורים).
את מסמכי המכרז שהם חלק בלתי נפרד ממכרז זה, אפשר לקבל במשרד המועצה החל מהיום בין השעות 12.00-9.00 בצהריים כל יום (פרט לשבת) תמורת תשלום של 100.- ש"ח שלא יוחזרו.
את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, לתקופה של 60 יום יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת במשרד המועצה, עד יום שישי 3.7.87 שעה 12.00 בצהריים.
הצעות שתתקבלנה מכל סיבה שהיא לאחר התאריך הנ"ל וכן הצעות שלא צורפו אליהן ערבות בנקאית כמבוקש, לא תובאנה לדיון.
סיור קבלנים ייערך ביום ראשון 28.6.87.
היציאה בשעה 9.00 ממשרד המועצה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דוד דורוביץ — ראש המועצה

המועצה האזורית הגליל העליון

מכרז מס' 10/87

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
   א) רגטה 85, מס' רשוי 39-725-85, אוטומטית ומזגן.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 3/7/87.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו. תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

זלמן גסטר — ראש המועצה

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות 08.03 שעת כושר 08.15 השכון משוט ר' – שברים שקולים (כ) 08.40 כלי סורות – שורות 3 09.00 אנגלית ח' 09.20 בתרגום לערבית – גיאומטריה – ריצופים וסיגות 09.55 מאחיים שניות למשרד השיכון – דפי מידע – טלטקסט 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך – רחוב סומסום 11.00 צרפתית (ע"ן) 11.18 חשבון ה' – בין המספרים הרציונליים 11.30 ארץ מולדת – בין תורכיה לבריטניה (כ) 12.00 גיאוגרפיה (ו"ט) – כחיפה 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות 14.03 שעת כושר 14.15 סרט קולנוע – „חיים עם אבא". סיפורה של משפחה אמריקנית אמידה בשנות ה-40. אב המשפחה יוצא ואינו ארוך בדהו למרות שהאם מאמינה נלהבת. לזוג ארבע בנים והעניינים מתחילים להסתבך כשמגיעות לביקור הדודנית וחברתה הצעירה. שחקנים: אליזבט טיילור, ויליאם פאוול, איריין דאן 16.15 גברת סלפלת – מנגנים ושרים במקהלה 16.25 רובוטריקים – פרק 17.27 00 ערב חדש – מנחה: גדעון רייכר 17.30 זנב לחדשות – עם האריה רגע. הקוף פיפס והארנבת מישי 18.00 „אלף" שם הפרק: זרים בלילה 18.25 הניע ומן לשון – בסינת הלשון השבועית אבשלום קור מספר על „זקהים" ועוד ראשי תיבות בשמות יהודיים 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 ההיסטוריה של הנפט – פרק רביעי בסדרה (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „אין כמו בבית" – שם הפרק: מיס רוונפורט היקרה – לארתור מזכירה חדשה ונרשמת, סיבה טובה לחשדות ואי-הבנות אי-ספור 20.30 „כלבוטק" – מגזין לצרכנות ולאיכות חיים 21.00 מבט לחדשות 21.30 תשדירי שירות 21.40 מבט שני 22.20 „קיץ ארוך ולוהט" – סדרת דרמה אמריקנית בת 4 פרקים 23.10 „בני היל" – סדרת הכנית משעשעת עם הקומיקאי בני היל 23.40 „סוקו של מקום" – מבט אל לבונה, המוכר במקרא חדשות הלילה 19.00 באותו עניין (עריין 2) 19.30 זמרת הארץ – דוד והבי (עריין 2) 21.00 ווידאו פום (עריין 2)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.00 בהאזנה נינוחה 09.00 קונצרט בוקר – היידן: סימפוניה „לונדון"; גרינברג: קונצ'רטו לכנור ותזמורת; גינרלסון: הסימפה, הסקציות, מס' 3, בלה טינה; בריטן: האילוזיונאציות; הולסט: כוכבי הלכת 11.57 פינת השיר – משירי לאה גולדברג. 12.00 מן הסרטייה – עמנואל (ג'וזר) – צ'לו מיכאל בוגוסלבסקי – פסנתר – באך: סונטה בסול מינור לצ'לו ולפסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: סימפונית אורגנה; שופן: פנטסיה על שירים פולניים; טובין: סוויטה של מחולות אסטוניים; צ'ייקובסקי: „ההורים"; פרוקופייב: רומאו ויוליה –סוויטה. 16.00 מוסיקה צעירה. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – רסיטל פרג'ו קליגרים (פסנתר); רנצו ארנצגי: חוויות ואינטרמצו וכצוע בכרזהא רבל: מסינה על האוקינוס; קליגרים: המחברת למפנתר של רנצ'ו ופרלור פרננר ופינלה; שופן: 2 נוקטורנים אופ' 15 מס' 2-1; מקהלת זמרי ה.ב.ביסי – ג'ון פול: יצירות בראמס ושוברט. 17.30 קולות – שירים מאת מוסורגסקי, גרצ'נינוב וסטרווינסקי. 18.00 ממרף התקליטה. 19.00 פניני אופרה – מאת: מוצארט, גלוק, בטהובן, ביזה, גונודו ווררדי. עם הומר דיטריך פישר-דיסקאו. 20.05 אינטרלוד – רגע מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – הפילהרמונית לנרד ברנשטיין. סולנית – שרי גרינהולד, סופרן הקלטה: היכל התרבות, 27.9.86 – לוקס פוס: שיר השירים; ברנשטיין: משחקי יובל; דבוז'אק: סמפוניה מס' 9. 22.30 ג'ון קלאסי. 23.00 בחוורי יצירות – הנדל: סויטות לצ'מבלו. מוצרט: הדיביעיות לכלי קשת.

רשת א'

07.30 דרויקל. 08.05 הפונה מהגנה. 08.87 משפט רמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.50 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער שידור חי מכתיים. 15.27 השכלה ודעת לכל. 15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 19.05 שעור בתלמוד. 19.30 שירורים לעולים. 22.05 שבינו ביחד וכל אחד לחוד – עורך ומנחה: יובב כץ – והפעם: „קו פתוח" לשיחה עם המאזינים על נושאים לפי בחירתם – עם הפסיכולוגים ד"ר איריס רייצ'קלמן ד"ר דני רודי.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 07.55 ספרות על הגל. 08.05 עשרים עניין – עם נכי גזית ושלום קיטל. 08.55 ספרות על הגל. 09.05 ביקור בית – עם חיים קינן. 09.55 ספרות על הגל. 10.05 כל צבעי הרשת – מגזין יומי – שידור חי מכתיים. 12.10 מעורב ים-תיכוני – עם משה גיאת. מרגלית צנעני תיסים גרמה – שידור חי מכתיים. 13.05 בחצי היום – חדשות ומוסיקה. 13.55 ספרות על הגל. 14.05 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק – הווי והומור. 14.55 ספרות על הגל. 15.05 רגעי קסם. 16.05 שירים ושערים. 16.55 ספרות על הגל. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים –מגזין המשק והחברה. 17.55 ספרות על הגל. 18.05 אצבע על הדופק – שבועון בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 18.55 ספרות על הגל. 19.00 היום הזה. 19.35 עולם חדש – מגזין חדשותי לענייני הארם וסביבתו. 19.55 ספרות על הגל. 20.05 פרקי חזנות. „כבקשתך".

22.05 עוד פעם אחת – תכניות בשידור חוזר: „אתיקה של עורכי-דין" 23.05 קפה ראינו – חירוזים בגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – המוזיקה הסינית הפרה-קולומביאנית – גוף ונפש. מרצה: ד"ר רן ראור. 06.30 פותחים עין – החדשות הראשונות של היום – עם נירב אופיר. 07.07 תוכנית בוקר – עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר – עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע – עם אורלי יניב ויצחק בן-נר. 14.05 דו רה יומי – עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 מסע הקסם המיסתורי. 16.05 841- נוסע צפונה' – רומנדריה. 16.20 ארבע אחרי הצהריים – שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה הלה על כלכלה. 18.45 משולש – עימות יומי בענייני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן – עם שירה גרא. 20.05 ספרא וסייפא – ירחון לענייני ספרות צבאית. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – המחשבה הסינית הפרה-קולומביאנית (ש"ח) 22.05 על הדבש ועל העוקץ – שירים שהחברה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה – עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות – עם העיתונאי עוזיה רפסורט. 00.05 ציפורי לילה – עם עזרא לוי. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 05 18.2 רדיו רדיו – עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבבסים – מירע ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר – להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, ככה תשעה – עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יורע. 11.05 אהבה יומיומית – עם יוסי סיאס. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול – עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש – עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית – עם יקיר אביב. 18.05 מקום בצמרת – מצעד הפזמונים הישראליים – שידור חי מכתיים. 21.05 גימל חי – עם שוש עטרי – שידור חי מכתיים. 23.05 פניני ג'או – עם לאה ליאור.

קולנוע

תל-אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: מחוץ לחחום 9.40 ,7.15 ,5
אורליה: ילדים חורגים לאלוהים
9.30 ,7.15 ,1
בן-יהודה: וכרונות משרה הקרב
גת: סיפור מהחיים 9.30 ,7.15 ,5
גורדון: גישואיה של מריה בראון 9.15 ,6.15 ,3.15
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.00 ,9.30
דריב אין: קוטורמן 9.30 ,7.15 ,5
7.30
זוה: קוטרמן 9.30 ,7.15 ,5
ליטור חוויש: פלאטון 9.30 ,7.15 ,4.10
מוזיאון ת"א: מתח של סוכן 9.30 ,7.30
מיגמה 1: מעבר לשיא 9.30 ,7.15 ,5
מיגמה 2: זכרונות אהבה משינגנה
פאר: ימים של תהילה 9.10 ,7.15 ,5
פאריס: בטי בלו 9.30 ,7.30 ,5
נופע הקולנוע של רוקי 9.30 ,7.15 ,2 ,12
23.00
רב-חן:
חן 1: ב"ס למשמר אורחי 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: חנות קטנה ומטריפה
חן 3: אני והחברה 9.45 ,7.25 ,5
חן 4: אנשי הפח 9.45 ,7.40 ,5
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: ימי הרדיו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: הפטריוט 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה
9.35 ,7.00 ,4.30

רמת-גן
אואזיס: בנקו 9.30 ,6.40 ,4
לילי: שבנוע עריין 9.30 ,7.15
ארמון: ב"ס למשמר אורחי 9.45 ,7.30 ,5
רב-גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: משהו פראי 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: חנות קטנה ומטריפה 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: מעבר לשיא 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: ב"ס למשמר אורחי 9.15 ,4.30
בית אגרון:
מונטי פיטון — צהוב הזקן 18.30
הרולד ומוד 20.15
העכבר ששאג 22.00
9 וחצי שבועות של שכרון חושים 24.00
כפיר: שם הוורד 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: הרומן שלי באוקספורד
9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.00 ,7.00
סמדר: קריאת העורב 9.30 ,7.00
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאמא
9.15 ,7.15 ,4.30

אורין
אור 1: רמון חי 9 ,6.30 ,4
אור 2: משהו פראי 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: בטי בלו 9.00 ,6.30
אור 5: ללא רחמים 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: שמתי ברו למורה 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: מלו 21.45 ,18.45

חיפה
אורה: מושע מובטל וילדה קטנה
9.15 ,7.00 ,4.30
חן: קרוקודיל דנדי 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: ימי הרדיו 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: שיחות מלוכלכות
9.30 ,7.15 ,4.45
עצמון 3: מעבר לשיא 9.15 ,7.00 ,4.10
פאר: ב"ס למשמר אורחי 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: קוטרמן 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: סיר וננסי 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: שם הוורד 9.15 ,6.45
קרן אור המתורים: נערת ליווי 9.15 ,7.00

נתניה
שרון: ב"ס למשמר אורחי 9.15 ,7 ,5
טנודיה: כולם נפלו על הראש 9.15 ,7 ,5

חולון
סביון: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 ,7.15 ,5
מגדל: ב"ס למשמר אורחי 9.00 ,6.00
ארמון: הבוקר שאחרי 9.10 ,7.10 ,5

בת-ים
עצמאות: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: טיפול נמרץ
מלון דניאל — האודיטוריום: המורדת 9.10 ,7.15 ,4.00
21.10 ,19.15

באר-שבע
חן: שמתי ברו למורה 9.15 ,7.10 ,4.30

פתח-תקוה
היכל 1: ימי הרדיו 9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים
9.10 ,7.15 ,5
היכל 3: קוטורמן 9.30 ,7.15 ,5

עפולה
מופתרון: ג'ק פלאש 8.10

רעננה
אורות: מעבר לשיא 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 ,7.15 ,4.30

ראשון-לציון
רון 1: קוטרמן 9.10 ,7.15 ,4.30
רון 2: בקצב השעון 9.10 ,7.15 ,4.30

עכו
אוריינטוריום: מעבר לשיא 6.00

כפר-סבא
בית ברל: הפרוטוקול הרביעי 10.00 ,8.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב, יום ג', 23.6
בדרך לברודווי: 20.30
הדוד וניה — ערד: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 23.6 בשעה 16.30
„דת ומדינה – החיבט תחוקתי" – שיחה עם ד"ר אשר סילמן
בשעה 20.30
פולה
בשעה 22.00
שבת לטירוף

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
גני בת-ים — הנביאים 3.
חולון
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
הנשיא — שד' וייצמן 36.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41.
תל-אביב
הקריה — אבן גבירול 19.
נבלי — עוזיאל 1, פינת טולדנו.
חיפה
מכזור — מכזור 27.
רחובות
סגל — הרצל 134.
רעננה-כ"ס
קופ"ח מאוחדת — בן גמלא, הוד השרון.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ה': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים. ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יתמור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00—08.00. בימי ו' 15.00—08.00.
טלפונים: 03-453500, 03-453300.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02-243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229468 (11.00-20.00)
גליל מערבי – 04-922222
קו פתוח לחולים במצוקה
בימי ב' ד"ח – טל. 222732.
„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 13.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א. טל: 03-285822, 294869.
מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-237171.
ער"ן תל-אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261115.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35316.
סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-93334, טבעון — 101, טלפון 04-931401, נהריה — טל' 04-823333; בת-ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767.

אנשים ואירועים

קיסר: ועד עובדים רשאי לדעת כמה מרוויחים חברי הנהלה

„כל נציגות עובדים מוסמכת רשאית לדרוש דיון וחשבון מלא אודות שכרם של בכירים במקום העבודה בו הם מועסקים ולא תקובלו עלי הסתרת מידע כלשהו מהוועד היציג של העובדים באותו מקום על כמה מקבלים חברי-ההנהלה שם". כך אמר ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות בכנס השנתי של ועדי עובדים בהסתדרות הפקידים הנערך ב„בית לסין" מטעם מועצת פועלי ת"א-יפו.
מזכיר פ.פ. ת"א-יפו, הדי קאופמן ציין, כי רק בכוח מאחד של הפקידים המקצועיים תוכל ההסתדרות להתגבר על הבעיות. הוא קרא לעובדים במאבק ולא ללכת בנפרד. „רק בנו תלוי אם ההסתדרות תמשיך להכתיב עתידו של עם-עובד במדינת ישראל", אמר קאופמן.
פיני נייוביין — יו"ר האיגוד המקצועי ב-נ.פ. ת"א-יפו האשים את הממשלה בהתעלמות מציבור העובדים. המגילה זהירות וריסון הביאה לעומת הנהלות חסרת-אחריות. המובילות לא אחת לתשיטות יצא „והכח שוו תוצאה ישירה של ניהול כושל ולא שאננות מצד העובדים" — הטעים.
מזכ"ל הסתדרות הפקידים משה בית דגן אמר. כי „האוצר לא יוכל להמשיך כאילו מרכיב השכר שבלמנו זמן כה רב יגרום להתפרצות אינפלציה".
„יום תשלום המשכורת הפך ככר לסיוט ועובדינו המומים שואלים כיצד ניתן לחיות משכר כזה. את העוול הזה שנגרם לציבור העובדים חייבים לתקן", אמר בית דגן.
אביגדור דרגונר — מזכיר הסתדרות הפקידים בת"א — קרא למאבק בחוזים אישיים ולא רק בהצהרות הכוונות. „זוהי מגיפה שיש להעביר עוד באיבה", הרגיש. עוד טען דרגונר, כי ועדי-העובדים מגלים, שההסתדרות איננה נאבקת די-הצורך למענם. אך כאשר השתתפו עובדים באחר המפעלים, טומנים עמיתיהם במקומות עבודה אחרים את ראשם בחול ונמנעים מגילוי סולידריות עם מאבקם הצודק של השובתים.
את דיוני הכנס ניהל לואי רוט — יו"ר ארגון עובדי בנק לאומי לישראל.

לכבוד יום חיל הים נא להכיר: „דבורה"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

היום, מצויין בצה"ל יום חיל הים. לרגל אירוע זה, נחשפת ספינה קרבית חדשה בשירות החיל — ה„דבורה".
ספינה זו, תימסר בקרוב לפלגות חילי-הים, בישראל, ומיוצרת במפעל „רמתא" של התעשיה האוירית.
בחודש מארס האחרון חתם חיל הים על חוזה הצטיידות ב„דבורות".

וזהי אחת „הדבורות" של חיל הים
(צילום: יהונתן כרמי, בטאון חיל הים)

משאות טילי „גבריאל", שיהוו תחליף לספינות הביטחון שבשימוש החוף מדגם „דבור".
„דבורה" נבנתה על פי אפיון מבצעי של חיל הים הישראלי לפי דגם ה„דבור". אולם היא ארוכה יותר (21 מטר) ומהירה יותר (40"30 קשר).
הספינה, שהיא בעלת עוצמת אש גבוהה, תשמש את חיל הים בעיקר למניעת פעילות חבלנית עויינת דרך הים, לוחמה נגד צוללות ולמניעת לוחמה זעירה.
הצורך בספינת סיור מהירה לחיל הים, עלה לאחר שהוברר, כי לארגונים הפלשתינאים ספינות ויאכטות בעלות מהירות שיט גבוהה.
אחר השיפורים הגדולים ב„דבורה" יהיה הפחתת השפעת תנועת הגלים על הספינה ואנשי הצוות. הושם גם דגש רב על הנדסת אנוש בספינה. הוכנסו מקלחת, שירותים ומיזוג אויר מלא. במטבח — מיקרוגל חדיש ובחדר האוכל מערכת וידאו.
כתבנו הצבאי מציין, כי על פי פירסומים זרים, נמכרו כבר ספינות מדגם „דבורה" שיוצרו ב„רמתא", למספר מדינות בדרום אמריקה.

חשוד בהחזקת נשק קפץ לזרועות השוטרים

חשוד בהחזקת נשק קפץ אתמול ממרפסת דירה באור עקיבא ישר לידיהם של שוטרים שהקיפו את הבניין, בחיפוש שערכו בלשי משטרת חדרה נתפסו במקום שני גרם קוק פרסי, אקדח ו-80 כדורי אקדח.
בפשיטת המשטרה נעצרו עוד 3 חשודים נוספים תושבי קרימה. משטרת מרחב חיפה סבורה, כי בנשק שנתפס השתמשו החשודים לביצוע עבירות.
חקירת המשטרה במקום החלה בעקבות תצפית שנערכה לעבר ביתו של עבריין נמלט. החשוד גם בנסיון לחבלה חמורה בשכונת קנדי באור עקיבא. מספר אנשים נראו נכנסים לדירה. בלשי תחנת משטרת חדרה, בסיוע שוטרי מג"ב, הקיפו את הבית ואחד השוטרים נכנס לדירה והציג עצמו כאיש משטרה. אחד הצעירים ניסה לקפוץ מהמרפסת אך נפל היישר לידיו של איש מג"ב שהמתין מחוץ לדירה. ברשותו של הצעיר נמצאו 80 כדורי גרם קוק פרסי ובפיו של חשוד אחר נמצא 1.5 גרם קוק פרסי. (עתים)

300 ועדים יתכנסו בגבעת חביבה לייסוד מועצת העובדים שליד מפ"ם

„הוועדים מייצגים ציבור של עשרות אלפי עובדים," אמר פיני גרוב, מי שהנהיג את מאבק אתא

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

„לא נסכים שעיקר תפקידם של ועדי העובדים ימשיך להיות ארגון מסיבות וקנייה משותפת של מתנות לחג. תפקידנו העיקרי הוא מאבק עובדים למען זכויותיהם, וכך יהיה, גם אם לא ינעם הדבר לאחרים," כך קרא אתמול יום טוב מטלון, יו"ר ועד העובדים של מפעל „נילית" ממגדל העמק במסיבת עיתונאים של מועצת ועדי העובדים שליד מפ"ם. מסיבת העיתונאים כונסה אתמול לרגל כינוס מועצה מייסדת של הארגון, שתתכנס בגבעת חביבה בסוף השבוע. בכינוס ישתתפו 300 ועדי עובדים.
במסיבת העיתונאים השתתפו נציגים ממקומות עבודה המקיפים עשרות אלפי עובדים בשירותים ובייצור. ביניהם נשאו דברים זהבה ארזי, יו"ר ועד העובדים הארצי של הוועד למען החייל, פיני גרוב, לשעבר יו"ר ועד העובדים באתא, מישל אלמליח, יו"ר ועד העובדים במספנות ישראל, יום טוב מטלון מ„נילית" במגדל העמק, שלמה סלומון מתדיראן עפולה ויוסי סולומין ממפ"ם.
פיני גרוב, מי שהנהיג את מאבק אתא, אמר שאילו היו לצידו לפני שנתיים אותם 86 ועדים, שנציגיהם הגיעו לכנס היסוד של הארגון בצוותא בערב ה-7 במאי, ושבעצמם מייצגים עשרות אלפי עובדים, אזי היום היה עדיין עובד מול מכונה באתא ולא יו"ר ועד לשעבר, עם שני התקפי לב על הגב".
„מפ"ם", אמר גרוב, „הוכיחה, כי היא באמת מפלגת עובדים ותומכת בכנות במאבקם, ואת זאת אני אומר גם כאשר אני עדיין חבר מפלגת העבודה על מוסדותיה."
זהבה ארזי, מוועד עובדי הוועד למען החייל, והאחראית על ועדת התקנון של הארגון החדש הזכירה, כי בכנס היסוד בצוותא נכחו נציגים של ועדים גדולים וחזקים כמו תדיראן — 12 אלף עובדים — נשות השוטרים — 10 אלף נשים — שני ארגוני המורים העל יסודיים, ועוד עשרות אלפים, שמוכנים לתת כתף למאבק העובדים למען הגנה על זכויותיהם.
מישל אלמליח ממספנות ישראל, טען שארגון ועדי העובדים שליד מפ"ם, לא בא להחליש את ההסתדרות אלא לחזקה: „אבל איננו באים גם לטאטא דברים, ולא לתת שיעוותו אותם".
המארגנים נמסרו, על הנושאים שיועלו במועצה המייסדת בגבעת חביבה, אליה הוזמנו 800 ועדי עובדים.

אתמול במסיבת העיתונאים, שבה הודיעו על הקמתה של מועצת ועדי העובדים של מפ"ם. מימין לשמאל: זהבה ארזי, יו"ר ועדי עובדי הוועד למען החייל. פיני גרוב, יו"ר ועד עובדי אתא לשעבר, יוסי סולומין, איגוד מקצועי – מפ"ם, מישל אלמליח, יו"ר ועד מספנות ישראל, שלמה סלומון, מטה המאבק תדיראן עפולה, יום טוב מטלון, יו"ר ועד „נילית טקסטיל" מגדל העמק.
(צילום: י.פ.פ.א.)

שרון בבית שאן: להמשיך ייצור „הלביא"; תוקף את ההסתדרות

„פיתוח המטוס לא היה קפריזה של איש אחד, אלא החלטה משותפת של כל הגורמים"

מאת שלמה גלזר

„ישראל חייבת להמשיך בייצור „הלביא", מדובר במטוס שהוא מהטובים מסוגו בעולם בשנות ה-90 ואולי גם בשנות האלפיים. לא ידוע על שום תכנון או פיתוח הדומה ל„לביא" בכושר ביצועו", אמר שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, במהלך ביקור בבית שאן, בו הוענקה לו אזרחות הכבוד של העיר.
הוא הוסיף, כי בנוסף לתעשיה האווירית עוסקים בפרוייקט „הלביא" עוד כ-25 מפעלים גדולים וכ-100 מפעלים קטנים, ובנוסף לנושא התעסוקה תורם „הלביא" לפיתוח רמתה הטכנולוגית של מדינת ישראל.
השר שרון עמד גם על המשמעות המדינית של ייצור המטוס והזכיר, כי מאז ומתמיד היתה הסנקציה הראשונה שהוטלה על ישראל בעת משבר קשורה באספקת מטוסים. הוא תקף את מתנגדי הפרוייקט ואמר כי הם חסרי המעוף והחזון הדרושים, כדי להוביל ולהנהיג את המדינה.
בתשובה לשאלה אם הוא תומך בכפיית המטוס על צה"ל וחיל האוויר השיב השר, כי „פיתוח המטוס לא היה קפריזה של איש אחד אלא החלטה משותפת של כל הגורמים הקשורים בנושא וכי מפקדי צה"ל וחיל האוויר הן בעבר והן מפקד החיל הנוכחי. שהם אנשים בעלי רמה גבוהה ביותר תמכו בייצור המטוס".
הוא הורה, כי אכן קיימת בעיה כספית קשה, שצריך למצוא לה פיתרון, אבל בינה ובין ביטול המטוס אין, לדבריו, שום קשר ו„הלכה על ישראל להמשיך ולייצרו".

תקף ההסתדרות

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, תקף אתמול במהלך ביקורו בבית שאן בחריפות רבה את ההסתדרות ואת ראשיה והגדיר את עמדת ההסתדרות „התוכנית בגל השביתות בביטחון", כתופעה המזורה ביותר.
„כתקבל דרושים" הוסיף שרון. „כי ההסתדרות בעודדת שביתות בלתי חוקיות כחלק ממערכת פוליטית לערעור הממשלה. שההסתדרות נרתמה אליה".

שמיר: „עכשיו הזמן להגביר המאבק למען יהודי בריה"מ"

„אם חוסיין רוצה בשלום באמת ובתמים, עליו להפסיק להתנגד לעליית יהודים"

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

„עכשיו הזמן להגביר את המאבק למען יהודי בריה"מ. כדי לאלץ את הרוסים לשנות את מדיניותם ולהתיר לכל יהודי הרוצה לעזוב, לעשות כן" — זאת אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישה עם חברי הלשכה הפרלמנטרית המערב-אירופה למען יהודי בריה"מ.
שמיר אמר, כי יש לומר לסובייטים, שאם הם רוצים שיתוף פעולה ויחסי אמון עם העולם המערבי, עליהם לתת הוכחה ממשית ולשחרר את היהודים. שמיר ציין, כי אין מבחינים בשינויים על שינוי ביחסה של בריה"מ ליהודים. ההודיה שוב חלה ירידה במספר היוצאים משם, אמר.
בתשובה לשאלה אם אין הערבים מתנגדים לעליה מבריה"מ נתונים שישראל תיישב את העולים בגדה המערבית, השיב שמיר, כי אין קשר בין חילוקי הדעות בינינו ובין המלך חוסיין, לבין נושא העליה. הערבים התנגדו לעליה תמיד. „אם חוסיין רוצה בשלום באמת ובתמים", אמר שמיר, „עליו להפסיק להתנגד לעליית יהודים".

„תאומי מנגלה" יקבלו פיצוי חד-פעמי בסך 30-25 אלף מארק

בבונדסטאג החל דיון על חוק פיצויים חדש, שיאפשר הקמת קרן פיצויים לצוענים, נרדפים פוליטיים, הומוסקסואלים, עובדי כפייה

הושג הסכם פשרה, לפיו יפוצו „תאומי מנגלה" שהתארגנו לפני שנתיים בעמותה והגישו תביעות לממשלת גרמניה לקבל פיצוי על הנזקים הגופניים והנפשיים, שנגרמו להם כתוצאה מהניסויים המפלצתיים אותם ביצע בהם ד"ר מנגלה — כך מסר אתמול לכתבת עתים עו"ד אריה בדטוב שייצג את העמותה במגעים עם שר האוצר המערב-גרמני.
תביעותיהם של „תאומי מנגלה" נדחו בעבר ע"י משרד האוצר הגרמני בנימוק, כי אין הם יכולים לקבל פיצוי, מאחר שכבר קיבלו פיצויים על שלילת-חופש, רבים מהם מקבלים פיצויים על נזקי בריאות ממשלת ישראל ורובם לא סובלים ממצב סוציאלי קשה. רק לשלושה מבין 83 התאומים היו השלטונות הגרמניים מוכנים לשלם 5,000 מארק גרמני לכל אחד.
במו"מ שניהל עו"ד אריה בדטוב בחודשים האחרונים (כהתנדבות) הוסבר למשרד האוצר הגרמני, כי לטענות אלה אין בסיס משפטי.
תביעת התאומים מבוססת לא על סעיפים בחוק הפיצויים הגרמני, אלא על החלטת ממשלת גרמניה מ-26.7.1981 בדבר פיצויים חד-פעמיים לנפגעים כתוצאה מניסויים פסבדו-רפואיים בלתי-אנושיים.
בבונדסטאג המערב-גרמני החל דיון על חוק פיצויים חדש, שיאפשר הקמת קרן לתשלום פיצויים לשורה של נפגעים, כגון: צוענים, נרדפים פוליטיים, הומוסקסואלים, אסירים שעסקו בעבודות פרך במפעלים גרמניים. והכוונה היתה לכלול במסגרת זו גם את „תאומי מנגלה".
ב-24.6.1987, מתחילה בוועדת הפנים של הפרלמנט הגרמני שמיעה פומבית של המומחים לנושאים אלה, ואליה הוזמן גם עו"ד אריה בדטוב להציג את בעיית התאומים.
כאמור, הושג הסכם פשרה בין ממשלת גרמניה לבין „תאומי מנגלה" המיוצגים ע"י עו"ד אריה בדטוב תושאם לא ייכלל בבירור הפרלמנטרי.
בהתאם להסכם, יקבל כל „תאום מנגלה" סכום חד-פעמי של 25,000-20,000 מארק גרמני.
(עתי"ם)

גיתית מבקשת לפטר את סניגורה לאחר שהסתבכה בחקירה הנגדית

גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה יוסף בינואר אשתקד על־ידי הטבעתו באגם המלאכותי שבפארק הירקון, הודיעה אתמול במפתיע במהלך חקירתה הנגדית ע"י התובע, כי היא מבקשת לפטר את סניגורה עו"ד מאיר זיו, כיוון שאינו מנהל את ההגנה על־פי רצונה המלא.

הדבר אירע בעת שהתובע עו"ד אברהם טל המשיך בחקירה הנגדית של הנאשמת בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. גיתית איזראלוב השיבה על שאלות התובע והשופטים, אך בשלב מסויים הביעה אי־שביעות רצון מופגנת מסניגורה, שלטענתה לא עידכן אותה בפרטים מסויימים שהועלו במשפט.

בעקבות "הודעת ההדחה", ביקשה הנשיאה חנה אבנור לשמוע את דעתו של התובע להודעה זו. עו"ד טל הביע התנגדות, בשלב זה, בציינו כי לא ניתן לפטר פרקליט באמצע החקירה הנגדית. לפיכך המשיך עו"ד זיו לייצג את הנאשמת, כאשר הוא מתערב מדי פעם במהלך חקירתו של התובע. גם השופטים התערבו בחקירה והציגו מדי פעם שאלות לנאשמת.

עו"ד טל המשיך בחקירתו והמטיר על גיתית איזראלוב שאלות רבות, בניסיון למצוא סתירות ולקעקע את גירסתה בפרשה.

הנאשמת חזרה ודבקה בגירסה זו, בטענה כי היא עזבה את בעלה המנוח בשעת לילה של ה־25.1.86, לאחר שנפגשו ליד קולנוע "פאר" בצפון תל־אביב ולאחר מכן נסעה לנמל התעופה בן־גוריון, משם טסה בבוקר כזוהת שאולה לפאריס, ולא היה לה כל חלק במות בעלה.

כזכור, טוענת התביעה, כי לאחר פגישת בני הזוג במלון "הילטון" בתל־אביב באותו ערב של הרצח, הסיעה הנאשמת את בעלה אל האגם בפארק הירקון, ושם גרמה למותו ע"י כך שדירדרה אותו בתוך המכונית הסגורה אל תוך מי האגם. ואילו הנאשמת חוזרת וטוענת, כי לאחר הפגישה ב"הילטון", הם נפגשו מאוחר יותר ליד קולנוע "פאר", ומאז לא ראתה אותו יותר.

(עתי"ם)

נחקרים חשודות לאי־סדרים ב"סולל־בונה" קריית שמונה

משטרת מרחב הגליל חוקרת חשדות לאי־סדרים בסניף סולל־בונה בקריית־שמונה. עד כה נחקרו יותר מ־40 עובדי סולל־בונה שהועסקו מטעם הסניף בקריית־שמונה. חלק מהנחקרים פוטרו לאחרונה מעבודתם עקב צמצומים וללא קשר לחקירה.

חומר החקירה הועבר למשטרה ע"י ועדת הביקורת של סולל־בונה, שחשפה חלק מאי־הסדרים במהלך ביקורת שקיימה בסניף והמליצה על שורה של צעדים נגד כמה מהמעורבים.

בהמשך הפרשה ברק מנהל כוח־האדם בסולל־בונה, משה טיומקין, לשעבר מפקד משטרת ת"א, את החומר של ועדת הביקורת והחליט שהעבירות חמורות ביותר ויש לאפשר למשטרה להמשיך לטפל בנושא.

החומר הועבר למשטרת. עכו ולמפקדת המרחב וכאמור הוחל בחקירה יסודית של כל הפרשה.

דוברת מרחב הגליל אישרה בתשובה לשאלה, כי מתנהלת חקירה נגד סולל־בונה בקריית־שמונה.

דובר סולל־בונה אישר, כי ועדת הביקורת של החברה אכן חשפה אי־סדרים בסניף החברה בקריית־שמונה.

(עתי"ם)

פרקליטו של סויסה: מסדר הזיהוי לא חוקי

מאת זהבה מרזם, כתבת "על המשמר"

בא־כוחו של דוד סויסה, עו"ד חיים משגב, שיגר אתמול מכתב למפקד משטרת רחובות, מפכ"ל המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה, בו הוא טוען שמסדר הזיהוי שנערך למרשו לא היה חוקי.

כזכור, נעצר סויסה ביום שישי וביום ראשון הוארך מעצרו, לאחר נחשד בהתפרצות לדירה ברחובות ובתקיפת בעלת הדירה.

במכתבו מוחה משגב על שלמרשו נערך מסדר זיהוי חי לאחר שהמתלוננת כבר השתתפה במסדר זיהוי תמונות, בו לא הצליחה לזהותו בוודאות. כן ציין, שלא הזמינו אותו למסדר זיהוי התמונות והוא לא ידע עליו כלל.

לדבריו, לא היה טעם בעריכת מסדרים נוספים לאחר שתמונתו פורסמה בעיתונים מספר פעמים, בניהן פרסום תמונתו מברית המילה של בנו שלושה ימים לאחר הפריצה לדירה.

גם אתמול, יום לאחר הארכת המעצר, התפרסמה תמונתו בעיתון בוקר.

"נראה לי שחוקריו של מרשי נהגו בניגוד לחוק ובניגוד לפסיקת בית־המשפט העליון ומרשי לא יסכים לחקירה מסוג זה. המשפחה חושדת שמישהו פשוט מחפש את דוד סויסה" — כתב עו"ד משגב במכתבו.

שמירת ההורים תחודש בשנת הלימודים הבאה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול בקריאה ראשונה את החוק לאבטחת מוסדות החינוך, בתקנה לשעת חירום. לפי חוק זה יצטרכו ההורים, החל משנת הלימודים הבאה, לשוב ולשמור על בתי־הספר של ילדיהם.

החוק הזה בוטל השנה, לאחר שהורים וגורמים אחרים טענו כי אין כל ערך לשמירה זו. אתמול טען שר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, כי המשטרה, צה"ל ומשרד־החינוך החליטו כי יש להפעיל את התקנות הנ"ל מחדש.

בני שליטא (ליכוד־ליברלים) התלונן כי החכיים מתייחסים לכל הנושא הזה בזלזול. אמנון לין (מערך) הציע, כי את השמירה של בתי־הספר יבצעו מי שמקבלים מענקי אבטלה. עובדיה עלי (ליכוד־חרות), ראש עיריית עפולה, טען, כי חוק אבטחת מוסדות חינוך הוא מעין החוקים שהורתם ולידתם בשגגה. המבקש לתת תוקף להארכת מועדו הוא בבחינת מוסיף שגגה על שגגה. מי שצריך לבצע את השמירה הם המורים בעזרת התלמידים. מאיר כהן־אבידוב (ליכוד־חרות), התלונן, כי בבתי־הספר הערביים לא הקפידו על קיום החוק.

הטור השבועי

ישיבת מרכז הסתדרות הגימלאים

ביום ב' 29.6.1987 בשעה 9:30 בבוקר תתקיים באולם הישיבות של הוועד הפועל של ההסתדרות ישיבת מרכז הסתדרות הגימלאים בהשתתפות החו' חיים הברפלד. חח' א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים שירצה על המו"מ לחידוש הסכמי העבודה ובמיוחד על בעיות הגימלאים הקשורות במו"מ.

חברי המרכז, יו"ר סניפי הסתדרות הגימלאים יו"ר ארגוני הגימלאים מוזמנים.

הפנסיונרים והמו"מ על השכר

הסתדרות הגימלאים מצפה מן המו"מ על חידוש הסכמי העבודה שמתנהל בימים אלה פתרון ל־שלש בעיות הנוגעות לציבור הפנסיונרים אמר אוריאל אברהמוביץ באסיפת גימלאים.

א) שכל תוספת שתנתן לציבור השכירים ישמש גם רכיב לצורכי תשלום פנסיה. אין לחזור על תרגילים של העבר כאשר ניתנו תוספות לשכר בשמות שונים ומשונים על מנת לעקוף את הפנסיות. זה היה אחד הגורמים לשחיקת הפנסיות.

ב) יש לחייב את הוועדה בראשות הפרופ' צבי זוסמן לצרף להצעותיה בעניין מבני שכר חדש בשרותים הצבוריים להציע גם מבני חדש לחישוב הפנסיות ועידכונן בעתיד.

ג) לסיים את נושא תשלום של פצוי שחיקה בשעור של 26.7% לפנסיונרים התקציביים כפי שהוחלט בוועדת הכספים של הכנסת. כידוע מסרב האוצר לבצע את המלצתה של ועדת הכספים.

הנואם ציין כי מזכ"ל ההסתדרות חח' ישראל קיסר ויו"ר האגף לאגוד המקצועי חח' חיים הברפלד הבטיחו לפעול להשגת התביעות הנ"ל.

הכנס הראשון של "ברית ראשונים" —

התקיים בבנייני האומה ביום א' 21 ביוני ש.ז. יוסף אלמוגי נשיא ברית ראשונים בירך את המשתתפים וציין את היעדים שהציבה לעצמה התנועה. א. דולצין יו"ר ההנהלה הציונית השמיע פרטים על הקונגרס הציוני שיתכנס בסוף שנת זו. יצחק רבין שר הבטחון התעכב על הצד הערכי של וותיקי התנועה הציונית ותרומתם להגשמת החלום שנות האלפיים. התפקיד עתה הוא החזרת כח המשיכה למדינה והגברת העליה. עם סיום הכנס יצאו המשתתפים לסיור ירושלים וסביבתה.

ארגון גימלאי קג"ם —

המועצה הארצית תתכנס בימים אלה לדיון מיוחד על בעית בתי אבות והסיעוד לקשישים. פתח והנחה חח' משה ברטל. חח' פלג סקר את הבעיות והדגיש את המצוקה הגדולה והתזנחות הסוררת בשטח זה, חח' משה יהודה הביא עובדות ומספרים על המצב החמור 8000 חברים וחברות רשומים להתקבל לבית אבות במשען. חח' שלום תנעמי הבטיח שקג"מ תעשה מאמץ לעזור במסגרת הפעולות של הקרנות. עוד השתתפו בדיון החח': צוקרמן, אסתר מטוש, צפורה לסקוב, ומשה שי. בסיכום הציע משה בסטל החלטה שהתקבלה פה אחד; לדרוש מהסתדרות הגימלאים לקיים בהקדם דיון בנושא ולהפעיל את מוסדות ההסתדרות ואת השדולה בכנסת כדי למנוע משבר חמור ומסוכן.

אגף הרווחה —

קיים ב־16 ביוני ש.ז. ישיבת הנהלה בהשתתפות נציגי סניפים לדיון בטיפול האישי. צבי אטלס יו"ר האגף פתח את הדיון וסקר את הפעולות, בהן עוסק האגף. צפורה דותן העלתה את הצורך בתיאום הפעולות בין הגורמים ההסתדרותיים והממשלתיים. בדיון השתתפו חברי ההנהלה של האגף לרווחה. נבחר צוות מייעץ שיכין תכניות להדרכה; הטיפול בפרט ובתי אבות.

ארגון וותיקי התנועה — גימלאים —

ישיבת מרכז ראשונה תתקיים ביום א' 5 ביולי ש.ז.

בסניפים —

רמת־גן — בישיבת נציגי הקרנות מועדוני הגימלאים בהשתתפות שאול סוירי מזכיר מועצת הפועלים, שהתקיימה ב־17 ביוני ש.ז. נבחר החבר שמעון גילמן ליו"ר הסניף. מזכיר מועצת הפועלים הבטיח ליו"ר הנבחר מלוא העזרה. חח' אריה סריג הביא ליו"ר הנבחר את ברכת הסתדרות הגימלאים וציין את המשימות המוטלות על הסניף בעיקר בשטח הטיפול בפרט ובבעיות חברה. עוד ברכו חח'ח חיה סלוצקי, כץ, י. פייבל, בליך, היו"ר הודה למברכיו וקרא לפעילות.

פתח־תקוה — ב־10 ביוני ש.ז. התקיימה ישיבת וותיקי התנועה — גימלאים, בהשתתפות חח' י. משל. חח' א. כצנלסון נבחר כיו"ר הסניף. וכן נבחרת מזכירות בת 19 חברים.

מסילות —

מסיבת סיום בהדרת ב־21 ביוני ש.ז. יעקב כהן הרצה על יעדים ותפקידים במכללה. חח' עמוס קריסטל הביא את ברכת מועצת פועלי חדרה, ובשם התלמידים ברכה חח' לאה בלקין, וחח' יהושע הורן. ד"ר יהושוע רש בירך את התלמידים והתייחס לתכנית הלימודים לקראת השנה הבאה. חח' יעקב הולצמן יו"ר הסניף ורכז המכללה פתח והנחה. ברכות ליוסף בלושטיין להולדת הנין הראשון.

בפלילים

הוקל עונשו של אנס "שלא עמד בפיתוי"

תושב רמלה שהורשע על־פי הודאתו באונס אלים של צעירה שנסעה עמו במכוניתו, נדון לשנתיים מאסר בפועל ולשנתיים על־תנאי, לאחר שהשופטים שוכנעו כי האיש "לא עמד בפיתוי" שנקרה בדרכו ולפיכך זכה לרחמי בית־המשפט.

הנאשם אורי דורון (30) אסף במכוניתו ב־8.3.87 אחר הצהריים בתחנה המרכזית בתל־אביב את המתלוננת כטרמפיסטית לרמלה. עימו היו במכונית שני נוסעים נוספים. חבריו, אשר ירדו ברחובות, ואילו הוא המשיך עם הצעירה בכביש בילו לכיוון רמלה.

התובעת עו"ד רחל גולדשמיט טענה במהלך המשפט, כי בדרך היפנה הנאשם את רכבו לדרך צדדית, בטענה שהוא מקצר את הדרך, ועצר ליד מושב ישרש. שם דרש מהמתלוננת, כי תתמסר לו. היא סירבה וניסתה להימלט. כאשר נוכחה בכוונתו לממש רצונו בדרך אלימה. הנאשם רדף אחריה, תפסה והחזירה בכוח למכונית. שם הלם בה כאגרופו ואנסה בכוח.

הסניגור עו"ד גיורא זילברשטין אמר, כי מרשו שמע מפי חבריו שנסעו עימו, אשר הכירו את הצעירה, כי היא "קלה להשגה" ושלא יקשה לו "לשכב אתה". לכן, כאשר נותרו השניים לבדם במכונית והנאשם נתקל בהתנגדות העיקשת של המתלוננת — הוא לא עמד בפיתוי, לא כבש את יצרו וביצע מה שביצע.

השופטים שולמית ולנשטיין (אב"ד), יעקב קומי ועדנה שצקי ציינו בגזר־הדין, כי לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו באשמה, עברו הנקי והוא הביע חרטה עמוקה על המעשה. כל אלה בתוספת הנסיבות לאירוע עצמו, הניעו את השופטים להקל בעונשו.

(עתי"ם)

הפשיטה תלמיד ואיימה לעשות זאת גם למנהל

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

תושבת קריית מוצקין חשודה בהפשטת תלמיד בבית־הספר ובאיום לעשות זאת גם למנהל בתגובה על כך שהתלמיד הפשיט את בתה.

החשודה, בת־שבע איסטרנרוב בת 31, נעצרה שלשום על־ידי משטרת זבולון ושוחררה אתמול בערבות בבית־משפט השלום בחיפה.

בא־כוח המשטרה טען, כי החשודה נכנסה ביום א' בשעות הבוקר לכיתה שבה לומדת בתה ולעיני כל התלמידים הפשיטה ילד, הקימה צעקת והפריעה למהלך השיעור. המנהל הוזעק למקום וביקש ממנה לצאת, אך האשה לא צייתה ואיימה כי תפשיט גם אותו.

השופט כמאל חיר ציווה לשחררה בערבות של 10 אלפים ש"ח והורה לה להימנע מביקור בבית־הספר.

הקיבוץ משתתף בצערו של
דן סגל ומשפחתו
במות אביו
זינדל סגל ז"ל
על מקום ומועד ההלוויה נא להתקשר לטלפון: 052/521111
קיבוץ געש

למירה זילברמן (כיטכס) ולמשפחה
אתך באבלך הכבד
על מותו ללא עת של בעלך
ווילי ז"ל
בית "על המשמר"

לישי שמאלי, משפחתו
ולקיבוץ כפר מסריק
משתתפים באבלכם
במות יקירתכם
מאשה שמאלי
צוות הדייגים וקיבוץ עין המפרץ

למשפחת פרלמן ולקיבוץ מענית
משתתפים אתכם בצער רב על מות
חברנו לעבודה
יצחק פרלמן ז"ל
הנהלת המשרד ועובדי האגף
לאשראי ופיתוח — משרד החקלאות

למשפחת פרלמן
ולקיבוץ מענית
אתכם באבלכם הכבד
במות
יצחק פרלמן
קרן השומר הצעיר

למשפחת ליטבק
וקיבוץ רשפים
המומים מאסונכם הכבד בהילקח
עדי
משתתפים באבלכם
קיבוץ מסילות

האגף לאיגוד מקצועי הכריז סכסוך עבודה במגזר הציבורי

כדי שהאוצר יבין שההסתדרות "מדברת ביזנס" ● בתום תקופת הצינון ייפתח מאבק פעיל אם המו"מ לא יצליח ● גם עובדי המדינה הכריזו סכסוך

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות פעל אתמול על־פי הסמכות שמקנה לו חוקת ההסתדרות והחליט להודיע לממונה הראשי על יחסי עבודה במשרד העבודה על הכרזת סיכסוך עבודה במיגזר הציבורי בו מועסקים כ־450,000 עובדים במקצועות, עיסוקים ותחומי עבודה שונים.

ההחלטה נתקבלה בעקבות התייעצות שהתקיימה אתמול בבוקר בהשתתפות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד ומזכירי 14 איגודים מקצועיים המייצגים את קשת המקצועות במיגזר הציבורי.

משמעות הכרזת סיכסוך עבודה על־ידי האירגון היציג בהתאם לחוק ישוב סיכסוכי עבודה היא, כי ממועד ההודעה הרשמית, מתחילה תקופה בת שבועיים, הידועה כ"תקופת צינון" והיא נועדה למשא ומתן אינטנסיבי בין הצדדים במאמץ לגשר על פערי העמדות. אם במהלך תקופת הצינון לא מצליחים הצדדים ליצור בסיס ממשי לקראת הסכם, רשאים העובדים לנקוט בצעדים אירגוניים מגוונים לרבות עיצומים והפסקות עבודה.

בפגישה אתמול סוכם, כי במקביל יודיעו גם האיגודים המקצועיים הארציים על הכרזת סיכסוך עבודה עם מעסיקי חבריהם במיגזר הציבורי.

"מדברת ביזנס"

חיים הברפלד הבהיר, כי ההסתדרות איננה מעוניינת ואיננה ששה להגיע לשלב שבו לא תהיה לה ברירה אלא לנקוט בצעדי מחאה ממשיים והיא מעדיפה שהמשא ומתן יניב תוצאות מניחות את הדעת על יסוד הסכמה והבנה, מבלי להפעיל את נשק השביתה.

הוא ציין, כי בימים האחרונים, בעקבות מגעים בין ראשי ההסתדרות לבין ראשי האוצר, הבינו כנראה סוף סוף במשרד־האוצר כי ההסתדרות "מדברת ביזנס" כהגדרתו של הברפלד וכי היא מתכוונת למה שאומרים נציגיה במו"מ.

בעקבות הדיון הפנימי שנערך ביום ראשון במשרד האוצר מקווים באגף לאיגוד מקצועי, כי בפגישת צוותי המו"מ של הצדדים שנקבעה ליום חמישי הקרוב, יציגו האוצר והמעסיקים הציבוריים הצעות שיש בהן כדי לקדם את המו"מ לקראת הסכם.

הכרזת סיכסוך עבודה הינה כאמור, בבחינת שמירה על אופציה למאבק מקצועי פעיל בתום "ימי הצינון" אם המו"מ לא יצלח. ואולם אופיו, היקפו, אמצעיו ומועדו של מאבק זה נתונים כמובן לשיקול טקטי של האירגונים היציגים.

לפיכך יוזמן בימים הקרובים בהסתדרות מטה פעולה בין־אגפי בראשותו של הברפלד ובהשתתפות צוות מזכירי איגודים ארציים, שיכין תוכניות אופרטיביות ואלטרנטיביות שיתבססו גם על "תוכניות מגירה" ועל לקחים ממאבקים מקצועיים קודמים.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן עמי, הודיע רשמית לאוצר על הכרזת סכסוך עבודה, המקיף 55 אלף עובדים בשירות המדינה.

ההכרזה על הסכסוך באה עקב סירוב הממשלה לנהל משא־ומתן עם הארגון היציג של עובדי המדינה בדבר הסכם עבודה ושכר חדש מיום 1.4.87, וסירוב האוצר לפצות את גימלאי שרות המדינה על השחיקה הגדולה של קיצבתם.

אם תוך 14 ימים לא יענה האוצר לתביעה לפתוח במשא ומתן ענייני בנושאים האמורים ינקטו עובדי המדינה בצעדים ארגוניים עד כדי שביתה כללית, נאמר בהודעת הסתדרות עובדי המדינה.

"העצומה הנגדית" של חיילי המילואים — מי מכיר, מי יודע?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים צבאיים בכירים מסרו אתמול לכתבנו כי לידי שלטונות הצבא טרם הגיעה עצומת חיילי המלואים שיצאו נגד חבריהם מפלוגה אחרת שהפיצו גילוי דעת נגד התנהגות המתנחלים בקריית־ארבע.

מגורמים ציינו, כי "העצומה הנגדית" טרם נתגלתה. לא ברור מי חיבר אותה והאם בכלל חוברה.

המטה הכללי של צה"ל דן אתמול, בישיבתו השבועית בנושא תופעת העצומות שחיברו חיילי מילואים לאחר שירות בשטחים. נמסר, כי צה"ל רואה בחומרה רבה מסירת עצומות לדרג הממונה כמו גם הקלטת השיחה שערך האלוף עמרם מצנע עם חיילי גדוד מילואים בשטחים והעברתה לעתונות. גורמים צבאיים אמרו, כי הדבר מנוגד לחוקי הצבא וכי עתה נערכת בדיקה מפורטת בנושא זה בפרקליטות הצבאית הראשית.

בתשובה לשאלה נמסר, כי במידה ויתברר שנעשה מעבר על החוק, יועמדו חיילי המילואים לדין משמעתי.

10 נשים נפצעו ממכות שוטרים במהלך הריסת כביש באל־עריאן

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

10 נשים נפצעו אתמול במהלך קטטה עם שוטרים בעת הריסת כביש בכפר אל־עריאן שבמשולש הצפוני.

השוטרים ואנשי מג"ב, שאיבטחו את אנשי מינהל מקרקעי ישראל היכו את נשות הכפר, ו־10 מהן נחבלו בכל חלקי גופן ואושפזו בביה"ח הילל יפה בחדרה.

אנשי המינהל הגיעו למקום בשעות הבוקר, כאשר הגברים נעדרו מהמקום ו"חרשו" את הכביש, בטענה שהוא עובר באדמת המינהל.

אחת הנשים שנפצעו ח'ידיה כבהא (47), סיפרה: "כאב לנו לראות אנשים חורשים את הכביש שהוא עורק החיים של הכפר. נשות הכפר ניסו למנוע בעדם את המעשה הברוטאלי. השוטרים ואנשי מג"ב, שאיבטחו את עובדי המינהל, בעטו בנו והיכו מכות נמרצות בכל חלקי גופנו".

"השוטרים סירבו להגיש עזרה כאשר אחדות מאיתנו התעלפו. התחננתי בפני השוטרים ואנשי המינהל שלא יהרסו את הכביש. אמרתי לאחד השוטרים, תהרוג אותי ורק אל תהרסו את הכביש", הוסיפה ח'ידיה.

סחר כבהא, צעירה בת 19 בחודש השמיני להריונה, סיפרה שהוא ספגה מכות נמרצות והושלכה ע"י השוטרים.

הנשים שנחבלו קבלו גם על היחס הבלתי אנושי, לדבריהן, של אנשי הצוות הרפואי בביה"ח הילל יפה.

ד"ר נוואף מסארווה, שבדק את כל הפצועות, טען שההבחנות בחדר המיון אינן אמינות והחליט להעביר את הנשים לבדיקה חוזרת.

מהנדס המועצה האזורית ומפקח הבנייה שהגיעו אתמול לכפר הותקפו ע"י תושבי הכפר ורכבם ניזוק.

משלחת מטעם תושבי השכונה הגיעה אחרי התקרית למועצה האזורית מנשה והתנצלה על התקרית. בין שני הצדדים סוכם לקיים סולחה ביום ה'.

יו"ר עמותת הכפר, ריפעת כבהא, אמר, שהכפר קיים זה 120 שנה על אדמות בבעלות פרטית והוא מחובר לרשת החשמל והמים הארצית.

ראש המועצה האזורית מנשה, יאיר גבאי, קבל על כך שלא הודיעו למועצה על הכוונה לבצע את הריסת הכביש אתמול.

גבאי הדגיש, שהוא תומך עקרונית במאבקם של התושבים להכיר בשכונתם כיישוב. לדעתו, היה זה משגה לבצע את הריסת הכביש 48 שעות לפני השביתה המתוכננת של המגזר הערבי.

אילן שדה, סגן ראש המועצה האזורית מנשה ורכז הפעולה הערבית במפ"ם, שביקר אתמול יחד עם פעילי מפ"ם בכפר, אמר: "הזדעזעתי למראה הנשים שנפגעו במהלך פעולת הריסת הכביש". שדה אמר לתושבי השכונה שמאבקם של האזרחים הערבים להשגת זכויותיהם חייב להיות מאבק יהודי־ערבי משותף, משום שרק כך אפשר יהיה לקדם את הדברים.

המשורר מארק דראצ'ינסקי הכותב בעברית וברוסית מקבל את פרס היצירה מטעם שר־הקליטה, יעקב צור. חשנה, לראשונה במסגרת שבוע הספר העברי. צילום: מ. דקל

מוגרים ונוער הפגינו נגד זיהום האוויר בחיפה

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

...מגינים, חברי עמותת אנז"ה — אורחים נגד זיהום אוויר — חברי ...ת, וחברי תנועות־נוער בחיפה, ערכו אתמול הפגנה נגד זיהום ...נקיה.

...ים נשאו שלטים, שבהם נכתב: "מבוקשים — שחל, אלמוזלינו ... על זיהום האוויר בחיפה". "תחנת כוח בלי קולטנים — יותר ילדים ..."

...נים נשאו גם תוויות על דש בגדיהם נגד זיהום האוויר, וכמה הופיעו ...תפיידים במסכות אב"ך.

...הוועדה לשמירת איכות הסביבה בעיריית חיפה, ד"ר משה בקר, ציין, ...נרשמה אחת הרמות הגבוהות ביותר של חולי ריאה וסרטן־הריאות. ... נמנעים הפוליטיקאים מלפרסם זאת בשל החשש שתיווצר פניקה ...תושבים.

...נקר הוסיף, כי נטען, שהקמת תחנת־הכוח החדשה נועדה לפתור ...תעסוקה, אולם צעירים בורחים מחיפה לא בגלל רמת־האבטלה בה, ...בגלל איכות־החיים הירודה.

...ניר כומס, בן 14.5, חבר "נוער לנוער", הסובל מאסטמה, אמר בכינוס: ...כשזיהום הרעלים תרם רעלים רבים לחיפה, הרגשתי רע מאוד ...הנשימה שלי מצפצפת. אני רק רוצה לשאול את הפוליטיקאים, מה ...ומה אני עשיתי להם, שהם עושים לי דברים כאלה?"

...עצרת המחאה, קראו המתכנסים להקים תחנות ניטור נוספות ...לסגור מפעלים מזהמים ולהתנגד להקמת תחנת־הכוח המתוכננת ...בחיפה.

ח"כ לין: גוברת מצוקת החנייה בתל־אביב

מאת אשר שילוני, כתב "על המשמר"

...שתיעשנה פעולות מואצות להרחבת שטח החניונים בתל־אביב, ...לאחרונה מחירי החנייה, כאשר החניונים השייכים לעירייה צועדים ... — טוען ח"כ אורי לין, במכתב לשר האוצר, שבו הוא מבקש להחזיר ...מחירי החנייה בחניונים לפיקוח, בהתאם לחוק הפיקוח על המחירים וחוק ...המחירים במצרכים ושירותים.

...לין טוען, כי 50 אחוז מכלי הרכב הנעים במרינה משתמשים בשירותי ...החנייה של תל־אביב.

...גידול בקיבולת החניונים מפגר בהרבה לעומת הגידול המואץ במספר ...שהגיע בחמש השנים האחרונות לממוצע של 40 אלף כלי־רכב ...

פרס איציק מאנגר הוענק ל־5 יוצרים

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

...יהודי, החי כיום בוורשה, בפולין, שלמה בליס, נימנה עם מקבלי ...איציק מאנגר ליצירה ספרותית באידיש כתשמ"ז.

...חלוקת הפרס, שהתקיים אמש בבית "יד לבנים" בתל־אביב, מסר ...ועדת־השופטים, העיתונאי שלום רוזנפלד, כי נבצר מבליס להגיע לטקס ...מחלתו.

...האחרים שקיבלו א הפרס הם: בנימין טנא — על תירגום השירים ...של איציק מאנגר מאידיש לעברית; יוסף אוקרוטין מארגנטינה, ...לין וי"ר ישראל קפלן מת"א: הפרסים הוענקו על־ידי קרן ת"א לספרות ...ע"ש יהושע רבינוביץ.

...את ברכת העיר ת"א־יפו, הודיע ראש העיר, שלמה להט, כי בעוד ...חודשים ייפתח תיאטרון אידי בת"א. זה עתה חזר מחו"ל, לאחר שגייס ...הכספים למטרה זו.

העיתונאי והסופר מרדכי צאנין הביא את ברכת אירגון סופרי האידיש ...הפרס. כן בירך יעקב אורלנד, יו"ר אגודת הסופרים העברים. מאיר יל... ...בשם חתני הפרס, בציינו את נצחיותה של שפת האידיש, חרף כל ...שהיא נדונה, כביכול, להיעלם.

...השופטים ישבו שלום רוזנפלד — יו"ר, מרדכי צאנין, אברהם ...הירש אושורוביטש וי. חיים בילצקי.

להט: לא נכנע לסחיטה, נפעיל קבלני ניקיון

ראש עיריית ת"א־יפו, שלמה להט, תקף אתמול בחריפות את ועדת נהגי התברואה בעיריית ת"א.

בראיון לתוכנית "ערב טוב ישראל" בגלי צה"ל, אמר להט, כי ועד נהגי התברואה רוצה לסחוט. להט הוסיף: הפעם גם אנחנו נלך לפי הספר, ונפעיל קבלנים לעבודות ניקיון, כמו בערים אחרות בארץ".

להט הרגיש, כי יש להתמודד עם ועד פראי, המנסה להשליט את מרותו באמצעי־סחיטה, ולא להיכנע לו.

דובר העירייה מסר, כי במיסמך דרישות רישמי, שהגיש הוועד, הוא דורש למעשה שליטה באגף התברואה. הוועד דורש (הניסוח במקור) "נוכחות חבר ועד על־פי תור להיות נוכח בחניון בעת סידור־העבודה, כדי לאפשר עבודה תקינה ומניעת אי־הבנות. נוכחות זו תיחשב לעבודה בפועל."

...ביוזמ, נמשכים זה היום החמישי עיצומי ועד הנהגים באגף התברואה בעיריית ת"א־יפו, והאשפה נערמת ברחובות־העיר. הוועד נקט בצעדים אלה ...לעמדת ארגון עובדי העירייה, על דעת עצמו וללא כל הודעה מראש, ...בצורה פראית, אמר דובר העירייה.

תע"ש מבקשת להטיל חרם על הפצת "עוזי" מתוצרת סין

התעשיה הצבאית הישראלית מבקשת להטיל חרם על תת־מקלע מתוצרת סין, שלדבריה, הוא העתק בלתי־מורשה של ה"עוזי" המפורסם.

דובר התעשיה הצבאית מסר לכתב "רויטר", כי נשקלים הליכים בבתי־משפט בארה"ב, כדי למנוע בעד החברה הסינית "נורינאקו" מלמכור את הגירסה הסינית של ה"עוזי" בארה"ב.

הוא הוסיף, כי הנשק הסיני הוא העתק "זול ומסוכן מבחינה פוטנציאלית" של הדגם האזרחי של ה"עוזי", הנמצא בשוק רק שנים ספורות.

הדובר מסר בשיחה טלפונית: "בידיעות שקיבלנו נאמר, כי כלי־נשק אלה מיוצרים בצורה זולה ונראה, כי לא נערכו בהם ניסויים נאותים. אנו חוששים שקיימת סכנה ממשית למשתמש בנשק זה."

"טיימס" הלונדוני כתב בשבת, כי ישראל שלחה מאות טכנאים צבאיים לסין, כדי לשכלל טנקים ותותחים מתוצרת בריה"מ, הנמצאים בשימוש הצבא הסיני. (ע"ר)

"סולתם" עומד בפני סכנת סגירה — נותר ללא הזמנות

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

"לא נוכל להתחמק מהמציאות המרה. סולתם עומד עכשיו בפני סכנת סגירה ממשית" — אמר אתמול מקור בכיר ב"כור", בתגובה לידיעות כי המפעל נותר ללא כל הזמנות להתמרשת שהוא מייצר.

לפני מספר חודשים אמר מנכ"ל "כור" נמנעים בינתיים מתגובה רישמית בנוגע למצבו של המפעל, אולם נודע כי בלחץ ראשי ההסתדרות וראשי מועצות הפועלים ביוקנעם ובחיפה, ינסו ראשי הקונצרן לתת למפעל סיכוי נוסף להבריא לפני שיחליטו על צעדים דרסטיים יותר, עד סגירתו הפורמלית.

"כור", ישעיהו גביש, כי הקונצרן מתכוון להפעיל את המפעל על בסיס מצבת כוח־אדם של כ־1,000 עובדים וכך ניתן יהיה לקיימו. בחצי השנה האחרונה צומצמה מצבת כוח האדם בכ־410 עובדים ומספרם מגיע עתה ל־1,100. אולם חתימתו של גביש התכסה על היקף ההזמנות שהוכנות בזמנו למפעל — ועתה התברר כי הוא נותר ללא כל הזמנות לתוצרת התחמושת שלו.